

JMG

Kandidatuppsats i journalistik

2016-12-15

Institutionen för journalistik,
medier och kommunikation

www.jmg.gu.se

”Hon dog på grund av dåliga politiska beslut”

En fallstudie på opinionsmaterial om den MS-sjuka kvinnan som
dog på en offentlig toalett

Författare: Anna Engström och Moa Carlsson

Handledare: Marie Grusell

Kursansvarig: Mathias Färdigh

GÖTEBORGS UNIVERSITET
JOURNALISTIK, MEDIER OCH KOMMUNIKATION

Abstract

This study examines the news report of a case with a woman with multiple sclerosis who died in a public bathroom at a shopping mall in Malmö, in October 2016. We also study the way she and her death is used in articles and texts of opinion and the arguments used in the debate. To succeed with this, we used 108 articles written about the woman and the case and categorized these to make sense of and overview the material. Out of the 108 articles, were 36 opinion texts. We strategically chose six of these to do a qualitative content analysis to study how the woman and her death was used and described.

We have chosen this subject because we both had an interest in the way people with disabilities are represented and described in media. But also since this case, in present time, is well known and in question, both as a current case and as an example of a victim in the cutbacks in the assistant allowance and LSS (the law of support and service to some disabled people).

Our results show that the news report changes over time and that the majority of the news is published during the first three days, after that the amount of news articles stagnates and the number of opinion texts increases. The qualitative content analysis shows that the woman is foremost an example in the debate about the cutbacks in the assistant allowance, and that she is portrayed as a victim. It also shows that she is not principally described as a person with a disability but a person in need of assistance. We see big differences between the six opinion articles in the way she is described and used as an argument.

We also discuss how it's a case of victim journalism.

Keywords: disability, news, multiple sclerosis, representation, opinion, role, roll, funktionsvariation, MS, multipel skleros, funktionshindrade, nyheter, media, LSS, assistans, debattartiklar, krönika, ledare, insändare

Innehållsförteckning

1.0. Inledning	5
2.0. Bakgrund	6
2.1. Fastnade på toalett – dog i galleria	6
2.2. LSS och assistans	6
3.0. Syfte och frågeställningar	8
3.1. Syfte	8
3.2. Frågeställningar	8
4.0. Tidigare forskning och teori	9
4.1. Tidigare forskning	9
4.1.1. Funktionsvarierade i media	9
4.1.1.1. Funktionsvarierade i text	10
4.1.1.2. Roller	10
4.1.1.3. Samhällsgrupp eller individer	11
4.1.2. Offerjournalistik	11
4.2. Vetenskaplig lucka	14
4.3. Teoretiskt ramverk	15
4.3.1. Medias kraft att påverka	15
4.3.2. Dagordningsteorin	15
4.3.3. Nyhetsvärdering	16
4.3.4. Argumenterande diskurser och retorik	17
4.4. Teorier	17
4.4.1. Representation	17
4.4.2. Stereotyper	18
4.4.2.1. Stereotyper i media	19
4.4.3. Diskursiv diskriminering	19
4.4.4. Social konstruktivism	21
5.0. Metod och material	22
5.1. Val av metod	22
5.2. Material och urval	22
5.2.1. Material	22
5.2.1.1. De utvalda artiklarna	23
5.3. Definitioner	24
5.3.1. Variabler för kodschema 1	24
5.3.2. Variabler för kodschema 2	25
5.3.2.1. Att koda skribenter	26
5.4. Begreppsförklaring	26
5.5. Metoddiskussion	27
5.5.1. Bortfall och alternativt urval	27
5.5.2. Konstruktionen av frågorna	27
5.5.3. Triangulering	27
5.5.4. Vi som granskar	28
5.5.5. Validitet och reliabilitet	28

5.5.5.1. Validitet	28
5.5.5.2. Reliabilitet	28
6.0. Resultat och analys	30
6.1. Del 1, kvantitativ kartläggning	30
6.2. Del 2, kvalitativ innehållsanalys	33
6.2.1. Sammanfattning av opinionstexterna	33
6.2.1.1. Debattartikel 1 (Analys 1)	33
6.2.1.2. Krönika 1 (Analys 2)	34
6.2.1.3. Insändare 1 (Analys 3)	34
6.2.1.4. Ledare 1 (Analys 4)	34
6.2.1.5. Ledare 2 (Analys 5)	35
6.2.1.6. Debattartikel 2 (Analys 6)	35
6.2.2. Hur ser argumentationen ut?	35
6.2.2.1. Debattartikel 1 (Analys 1)	35
6.2.2.2. Krönika 1 (Analys 2)	37
6.2.2.3. Insändare 1 (Analys 3)	38
6.2.2.4. Ledare 1 (Analys 4)	38
6.2.2.5. Ledare 2 (Analys 5)	39
6.2.2.6. Debattartikel 2 (Analys 6)	40
6.2.3. Hur används och framställs kvinnan och händelsen?	41
6.2.3.1. Debattartikel 1 (Analys 1)	41
6.2.3.2. Krönika 1 (Analys 2)	42
6.2.3.3. Insändare 1 (Analys 3)	43
6.2.3.4. Ledare 1 (Analys 4)	43
6.2.3.5. Ledare 2 (Analys 5)	44
6.2.3.6. Debattartikel 2 (Analys 6)	44
6.3. Jämförande analys	45
6.3.1. Utrymme och aktualitet	45
6.3.2. Beskrivningar av kvinnan	46
6.3.2.1. Rollen som offer	46
6.3.2.2. Objekt/subjekt	47
6.3.2.3. Diskriminering	47
6.3.3. Beskrivningen av hennes död	47
6.3.4. Argumentationen	48
6.3.4.1. Huvudteser och maktförhållanden	48
6.3.4.2. Ethos, pathos, logos	48
6.4. Slutsats	48
7.0. Diskussion	51
7.1. Våra tankar om resultatet	51
7.2. Diskussion kring offerjournalistik	51
7.3. Extern validitet och generaliserbarhet	53
7.4. Vad vi kunde ha gjort annorlunda	54
7.5. Vidare forskning på området	54
7.6. Hur kan man se på det här i framtiden?	55
8.0. Litteratur	56
8.1. Avhandlingar/ uppsatser/rapporter	56

8.2. Böcker	57
8.3. Internetartiklar	57
8.4. Kapitel i antologi	58
8.5. Kommittédirektiv	58
8.6. Lagar	58
8.7. Tidskriftsartiklar	58
8.8. Webbssidor	59
9.0. Bilagor	60

1.0. Inledning

“Alla är offer i slaget om assistansen”, så lyder rubriken till Anders Westgerds debattartikel (Bilaga 4, debattartikel 2). Texten är en reaktion på att en MS-sjuk kvinna dog på en offentlig toalett i Malmö i oktober, efter att hennes assistans minskats. Händelsen blev snabbt en nyhet och fick stort genomslag, med 108 publicerade texter under den första månaden i tidningar från olika delar av Sverige (tabell 1, bilaga 3). Redan efter tre dagar från att händelsen blev en nyhet började den användas i den redan existerande debatten om assistans.

Vem var egentligen kvinnan som dog? Det kan vi aldrig få veta. Vi kan däremot få små pusselbitar som innehåller information om henne, hennes funktionsvariationer och livssituation. Media är en medskapare av verkligheten och bidrar till att man får en viss uppfattning av en person och grupper av människor. Genom nyhetsrapporteringen får vi en bild av kvinnan. Hur framställs hon? Som ett offer eller kanske som en kämpe? Genom ord som skribenten har valt ut, medvetet eller omedvetet, skapas vår uppfattning av henne. Forskaren Stuart Hall menar att de bilder vi möter i media medvetet eller omedvetet skapar representation och säger något om människor som figurerar i media (Hall 1997:228). Nyhetsartiklar måste vara objektiva. Krönikor, debattartiklar, ledartexter och insändare ska däremot inte vara det. I de texterna ska åsikter, tankar och argument lyftas. Opinionstexter säger någonting om hur händelser och personer framställs i samhällsdebatten. Vi vill undersöka *hur* den MS-sjuka kvinnan används och framställs i opinionstexter.

Om det skrivs mycket om ett specifikt ämne talar det om för medieanvändarna att det är viktigt och att man bör ha en åsikt i frågan, men inte nödvändigtvis samma åsikt som skribenten. Medierna kan påverka samhällets attityder och med hänsyn till genomslagskraften är det viktigt att undersöka hur människor och grupper framställs i press, radio och TV.

När vi börjar arbetet med vår uppsats är händelsen relativt ny och har fått stor spridning i landet, vilket gör det vetenskapligt intressant. Det har heller aldrig i Sverige gjorts en fallstudie på en händelse där en persons funktionalitet är i fokus, vilket gör undersökningen unik i sitt slag. Den forskning som finns om personer med funktionsvariationer i svensk media överhuvudtaget är begränsad och tidigare har det främst forskats på personernas representation i TV.

Händelsen vi har valt att undersöka har berört många och många har engagerat sig i debatten om LSS -lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Vår studie är intressant ur ett samhällsperspektiv eftersom händelsen förknippas med debatten om LSS, som påverkar personer i samhället som behöver assistans.

2.0. Bakgrund

I vår undersökning utgår vi från ett specifikt fall, att en MS-sjuk kvinna dog på en offentlig toalett, och i bakgrunden presenterar vi det fallet utifrån de första rapporteringarna. Här beskriver vi även LSS, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

2.1. Fastnade på toalett – dog i galleria

Den första oktober hittades en kvinna i 55-årsåldern död på en handikapptoalett i gallerian Hansa i Malmö, skriver TT den nionde oktober 2016. Kvinnan hade en funktionsnedsättning och fastnade på toaletten. Hon hittades av städpersonal dagen efter, vid 10-tiden på förmiddagen. Vakterna hade inte upptäckt henne vid stängning (TT, 2016, 9 okt). TT var först med att publicera en artikel om kvinnans död, nionde oktober 2016. Texten är delvis tagen ur den första webbtexsten som publicerades samma dag av tidningen Sydsvenskan. Den tionde oktober publicerade Sydsvenskan en längre artikel i den tryckta tidningen. Många tidningar publicerade nyheten som också blev riksomfattande. Den elfte oktober publicerade flera tidningar uppföljningar om fallet. Skånska Dagbladet var först (i Mediearkivet) med att publicera en text där Neuroförbundets ordförande får uttala sig. Den döda kvinnan ska också ha varit medlem i förbundet och ordföranden Lise Lidbäck ska ha träffat henne samma dag på förbundets konferens. Hon berättar att den döda kvinnan fått minskad personlig assistans. Det står även att kvinnan hade en MS-diagnos, multipel skleros, en kraftig funktionsnedsättning och var rullstolsburen (SkD, 2016, 11 okt). Nyheten har också följts upp och flera tidningar har publicerat relaterade artiklar, till exempel om larmknappar. Utöver nyhetsartiklar finns många debatterande texter publicerade.

2.2. LSS och assistans

Den första januari 1994 trädde lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade i kraft. Målet med lagen är att underlätta vardagen för personer med omfattande funktionsnedsättningar och underlätta delaktigheten i samhället (SFS, 1993:387). De personer som innefattas av lagen är följande

- 1. med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd,*
- 2. med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom, eller*
- 3. med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.*

Lagen om LSS (SFS, 1993:387)

Lagen innefattar bland annat "(...) biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för sådan assistans, till den del behovet av stöd inte täcks av beviljade assistanstimmar enligt 51 kap. Socialförsäkringsbalken" (SFS, 1993:387).

Med personlig assistans enligt 9§2 avses personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer åt den som på grund av stora och varaktiga funktionshinder behöver hjälp med sin personliga hygien, måltider, att klä av och på sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade (grundläggande behov).

Lagen om LSS (SFS 1993:387)

Den första oktober 2015 hade totalt 69 528 personer insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (Socialstyrelsen 2016). Den 26 maj 2016 togs beslutet att det ska ske en utredning av assistansersättningen i socialförsäkringsbalken och delar av LSS-lagen. Syftet är att "(...) skapa en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling av insatsen personlig assistans och att få till stånd mer ändamålsenliga insatser i LSS" (Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen, Dir. 2016:40). Översynen innefattar också att kvalitén, mångfalden och träffsäkerheten ska förstärkas i stödet för personerna. För att det ska kunna genomföras behöver det ske besparingar inom assistansersättningen. Assistansersättningen tillhandahålls av Försäkringskassan om det finns behov av hjälp mer än 20 timmar i veckan, annars är det hemkommunen som tillhandahåller ersättningen. Ersättningen ska enligt Försäkringskassan användas till att "(...) köpa personlig assistans från ett företag eller för kostnader för personlig assistans. Ersättningen ska bland annat användas för löne- och lönebikostnader för personliga assistenter" (Försäkringskassan, u.å.).

Assistansersättningen har alltså minskat under 2016, vilket har lett till att vissa har fått färre assistanstimmar än de tidigare hade (bl.a. Sydsvenskan 12 jun 2016 & Expressen 20 aug 2016). Detta har gjort att det är ett ämne som debatteras mycket i media, både av privatpersoner och politiker.

3.0. Syfte och frågeställningar

Med bakgrund i det specifika fallet och frågan om LSS, presenterar vi uppsatsens syfte och frågeställningar.

3.1. Syfte

Syftet med uppsatsen är att undersöka hur den MS-sjuka kvinnan, som dog på en toalett i en galleria i Malmö den 1 oktober 2016, och själva händelsen, används och framställs i opinionsmaterial i svensk tryckt tidningspress.

Händelsen är ett fall av hur en person med funktionsvariationer kan användas i en del av samhällsdebatten för att försöka skapa förändring.

3.2. Frågeställningar

1. Hur ser rapporteringen ut i svensk tryckt press, om den MS-sjuka kvinnan som dog på en toalett i en galleria i Malmö, under den första månaden?
2. Hur ser argumentationen ut i opinionstexter där kvinnan och hennes död används?
3. Hur används och framställs kvinnan och händelsen i opinionstexter i svensk tryckt press under den första månaden?

4.0. Tidigare forskning och teori

I teoridelen tar vi upp tidigare forskning kring funktionsvarierade i media, det teoretiska ramverk vi utgår från och teorier. Vi inleder med att beskriva vårt teoretiska ramverk som inkluderar dagordningsteorin och nyhetsvärdering. Därefter beskriver vi den forskning som har gjorts på offerjournalistik. Vi går sedan igenom teorierna kring representation, stereotypifiering samt diskursiv diskriminering som appliceras på resultatdelen.

4.1. Tidigare forskning

För att förstå fältet behöver vi studera forskningen som finns om funktionsvarierade i media. Vi tar avstamp i och inspireras av den tidigare forskning som finns på fältet som vi undersöker.

Det finns relativt lite svensk forskning kring ämnet. Två forskare är Karin Ljuslinders och Marina Ghersetti. I *På nära håll är ingen normal* (Ljuslinder, 2002) och *Bilden av funktionshinder* (Ghersetti, 2006) undersöker båda hur mycket plats funktionsvarierade får i TV och hur de framstår. Inom forskningsfältet ingår även Tanya Titchkoskys bok *Reading and writing disability differently - the textured life of embodiment* (2007). Ann-Sofie Magnusson undersöker i *Bilden av psykiatriområdet Nyhetsrapporteringen i Rapport 1980-2006* (2010) hur psykiatriområdet framställs i nyhetsprogrammet Rapport.

Andra studier på området är bland annat en uppsats i fördjupningskursen i Medie- och kommunikationsvetenskap *Det är lätt att man buntar ihop dem* av Linnea Damber Berg och Kristine Ålöw (2007). Fler personer som undersöker området funktionsvarierade i media är Birgitta Höijer och Joel Rasmussen som har skrivit rapporten *Mediebilden av psykisk sjukdom och psykiatri i samband med våldsbrott En studie av DN, Aftonbladet och Rapport* (2005).

4.1.1. Funktionsvarierade i media

Karin Ljuslinder har gjort en kvantitativ undersökning på hur mycket av Sveriges televisions sändningstid som handlar om funktionshindrade personer från 1956 fram till år 2000, samt hur funktionshindrade framställs i tv. Hon har kommit fram till att funktionshindrade endast får 2,2 promille av den totala sändningstiden, ständigt får rollen som "de andra" och medverkar främst som representanter för funktionshindrade. De används i TV för att visa något som avviker från samhällets ideal. Hon menar att massmedierepresentationen har betydelse för hur individen, samhället och kulturen ser på de personer som representeras (Ljuslinder, 2002:17). Det i sin tur skapar kulturella värderingar. Hon anser att det är problematiskt att sätta personer med funktionshinder i en grupp som får vissa värderingar och att dessa spås på av media (2002:18). Hon menar att mycket hänger på journalister för att förändra den bilden (2002:188–189). Hennes teori om att det skapas ett "vi" och "dem" i media kan kopplas till Halls teori om representation (Hall, 1997:228).

På uppdrag av Handikappförbundens samarbetsorgan, HSO, undersöker Ghersetti kvantitativt rapporteringen om funktionshinder och personer med funktionshinder i nyhetsprogram i Sveriges television. Detta görs med hjälp av kodning. Det hon kommer fram till är att personer med funktionsnedsättningar förekommer relativt sällan i nyhetsinslag, och när de

förekommer är det nästan utan undantag som representanter för en grupp med särskilda behov. Hon menar att SVT:

(...) *förmedlar och upprätthåller en bild av funktionshindrade som "dom", en grupp som står vid sidan om och avviker från det "vi" som representerar den samhälleliga normen.*

(Ghersetti 2006:38)

Ghersetti skriver att det gör att media förmedlar en förenklad bild av personer med funktionsnedsättningar. Hon avslutar med att journalister och redaktioner borde motverka de schablonmässiga bilder som framställs i media (2006:41). Men även hon anser alltså att media omedvetet skapar ett "vi och dem" och ser problematiken i det.

4.1.1.1. Funktionsvarierade i text

Tanya Titchkosky skriver om hur personer med funktionsvariationer framställs i texter och vilken roll de får i vardagen, i sin bok *Reading and writing disability differently - the textured life of embodiment* (2007). Hon menar att vi skapar en relation till allt vi läser. Oavsett om vi anser att det är en felaktig text så har vi "aktiverat" en relation mellan oss själva, texten och ämne texten berör (Titchkosky, 2007:21).

Man blir medveten om funktionsvarierade från sin dagliga relation med text och media (2007:16). Tanya Titchkosky ställer frågan "When we read something about disability, how is the meaning of disability being enacted in our lives?" och menar att de som möter bilder av funktionsvarierade i text formas en bild och betydelse av personer som både innefattas och icke innefattas av kontexten (Titchkosky, 2007:18).

Titchkosky menar att hur man skriver, och i vilka sammanhang man skriver om personer med funktionsvariationer gör något med identitetsskapandet och samhällets bild av en grupp människor (2007).

4.1.1.2. Roller

Ghersetti analyserar de roller som funktionsvarierade får i media, och delar in dem i *offer*, *hjälte*, *kämpe*, *skurk* och *antagonist*. Hon beskriver *offer* som en aktör som framställs som svag, hjälplös och beroende av hjälp från andra. *Kämpen* är motsatsen till *offret* och är självständig och stark som klarar sig själv, ofta mot alla odds. *Hjälten* är den som övervinner och segrar, ofta oväntat. *Skurken* bryter mot samhällets lagar och normer. *Antagonisten* sätter sig på tvären och är besvärlig och envig (Ghersetti 2006:32). Undersökningen visar att funktionshindrade i 35 procent av inslagen får rollen *offer*. I inslagen framställs de funktionshindrade som svaga och utan möjligheter att påverka sin situation. De får oftast denna roll i nyhetsinslag som handlar om vård eller om handikappades rättigheter och delaktighet i samhället (2006:32–33).

Även Ljuslinder skriver att funktionsvarierade representeras av ett fåtal stereotyper i media. Hon hänvisar till Barnes (1992) som menar att de vanligaste är *skurken*, *hjälten* och *offret* (Ljuslinder, 2002:32).

4.1.1.3. Samhällsgrupp eller individer

I Ghersettis undersökning *Bilden av funktionshinder* kommer hon fram till att i 73 procent av inslagen behandlas personer med funktionsvariationer som ett kollektiv och funktionshinder som en fråga som snarare rör en samhällsgrupp än enskilda individer. (2006:23)

En undersökning av Iyengar (1991) som Magnusson (2010) tar upp, visar att TVs sätt att gestalta nyheter och problem påverkar mottagarnas uppfattningar. När problemen skildras som en händelse som orsakats av personer, tolkar tittaren det oftast som att det är ett problem orsakat av en individ. Presenteras däremot problemen eller nyheterna som mer tematiska tolkar publiken det som att det är problem som behöver lösas på samhällsnivå. (Magnusson 2010:46) TV kan alltså påverka huruvida vi ser på ett problem som något som politiker ska lösa, eller om det hänger på individen.

De bilder media ger av personer med funktionsvariationer påverkar alltså hur vi tolkar ett problem, vem som är skyldig och vem som ska lösa det, personen själv eller politikerna.

4.1.2. Offerjournalistik

Nils Christie (2007) beskriver bilden av det "idealiska offret" som används i media, film och i berättelser. Han betonar att detta inte är de personer eller grupper som ser sig själva som offer, utan de personer eller grupper som, när de utsätts för lidande eller brott, får en självklar och legitim status som offer. Christie tar upp typiska egenskaper som en person som är svag, sjuk, gammal eller mycket ung, är respektabel och vistas på en plats som personen inte kan klandras för att vara på (2007:47–48). Christie menar också att den ojämställdhet som finns mellan kvinnor och män i samhället gör att kvinnor är bättre offer än män. Skulle kvinnor bli mer jämställda männen, reduceras statusen som "goda, klassiska offer" (Christie 2007:58).

I *Tabloid Television* (2006) av John Langer beskrivs nyheter som refererar till "olyckor", "tragiska händelser" eller "katastrofer" som offerjournalistik. Författaren menar att de typiska offerhistorier som lyfts i media gärna betonar individens oförmåga att hjälpa sig själv ut ur intrasslade situationer som personen hamnat i av misstag (2006:78). Offernyheter karaktäriseras av deras fokus på personer som i sin vardag stöter på, eller utsätts för något, som försätter dem i en krissituation som de inte kan ta sig ur själva (2006:77).

Langer tar även upp ett annat exempel på offernyheter som har fokus på medicinska begränsningar. Såsom fysiska eller psykiska variationer hos en person (2006:77). Även han talar om ett "bra offer" i media. Ett bra offer visar egenskaper som svaghet, sårbarhet, är hjälplös och är oförmögen att slå tillbaka (2006:79).

Langer hänvisar till Frye (1957) som menar att offernyheter ofta genomsyras av pathos. Man talar till medieanvändarens känslor och vill väcka igenkänning och förståelse för offret (Langer, 2006:79). Han menar också att offer och framförallt avlidna offer, främst framställs som bra och goda människor i medier och inkluderas i samhället. Det poängteras gärna att offret var oskyldig till att hen hamnade i situationen (Langer, 2007: 77-82).

När vi söker efter vetenskapliga artiklar om offerjournalistik, internationellt, får vi framför allt träffar som handlar om brott, exempelvis sexualbrott. En vetenskaplig artikel som liknar vår undersökning är *'Beauty and bullets': A content analysis of female offenders and victims in four Canadian newspapers* (Collins, 2016). Undersökningen går ut på att se hur män och

kvinnor porträtteras som brottsoffer och gärningsmän i fyra kanadensiska tidningar. Artikeln har mest fokus på kvinnor som offer och gärningsmän. Hon har även gjort en kvantitativ kartläggning över vilka som är gärningsmän och vilka som är brottsoffer, utifrån olika faktorer.

Collins har samlat in 1190 kriminalartiklar från fyra kanadensiska lokaltidningar med ett spann på 30 år. Utifrån artiklarna har hon gjort innehålls- och diskursanalyser och kombinerat kvantitativa och kvalitativa analyser.

Collins hänvisar till Greer (2007) om att "bra" offer förtjänar mycket sympati medan "dåliga" offer, av olika anledningar, förtjänar mindre sympati. "Bra" offer är oskyldiga, naiva åskådare som är med om ett brott som både är skrämmande och oväntat. "Dåliga" offer ses däremot som klandervärda som riskerar sin egen säkerhet genom att fatta dåliga beslut (2016:298). I sitt resultat ser Collins stor skillnad i hur ett "bra" offer beskrivs och hur ett "dåligt" offer beskrivs. Hon hänvisar till Christies (2007) kriterier för bra och dåliga offer och menar att i nyhetsartiklar med "bra" offer, är ofta beskrivningen av det offret utsatts för mycket mer grafiskt. I artiklarna om "dåliga" offer lyfts ofta deras tvivelaktiga livssituation. Det skrivs ut om personen är fattig, hade missbruksproblem eller liknande och hon menar att det antyds att personerna blev offer till följd av dåliga livsval (Collins, 2016:307).

Collins resultat visar att tidningarna skapat en diskurs kring kriminalitet och kopplat kulturella betydelser till den diskursen. Collins menar att faran med detta är att om man konstant nämner livsval och livssituationer som inte passar in i normen, som en anledning till att personen blivit ett offer, så kan det leda till att samhället drar slutsatser kring vissa utsatts för kriminalitet och vilka som är skyldiga. Hon menar att detta är speciellt problematiskt kring kvinnliga offer och att det till och med är avgörande vilket kön och etnisk bakgrund personen har när hen porträtteras i media (2016:308).

Collins menar att kvinnor oftare porträtteras som offer som behöver hjälp och som behöver skyddas. Detta är i linje med annan forskning kring kvinnor som offer i media. Den tidigare forskningen hon tar upp visar att offer och gärningsmän behandlas fundamentalt annorlunda beroende på deras kön. Hon skriver också att det inte endast är medias fel att dessa stereotyper hålls fast vid, utan att grunden ligger i samhällets sociala konstruktion av kvinnor och kriminalitet (2016:308).

Eftersom Collins också har undersökt nyhetstexter kan vi dra paralleller till hennes studie kring huruvida det finns skillnader mellan hur offer av olika kön framställs och vad det gör för samhällets bild av vilka som blir offer.

Två exempel på kandidatuppsatser som studerar fall som är fall av offerjournalistik är *"Det är fruktansvärt det som hänt. Jag bor alldeles här borta"* En kvalitativ studie om mordet på Lisa Holm i Aftonbladet och Skaraborgs Allehanda' (Karlsson & Rockler, 2016) och *"Den oskyldiga ängeln och den galna icke-kvinnan - Aftonbladets gestaltning av fallet Yara Alnajjar"* (Bohlin & Lindström, 2016).

Karlsson och Rockler gör en kritisk diskursanalys och jämför artiklar i Aftonbladet och Skaraborgs Allehanda för att kunna undersöka likheter och skillnader i rapporteringen om mordet på Lisa Holm. Frågeställningarna handlar om hur Lisa Holm, gärningsmannen och bygden representeras samt vad de båda tidningarna har för skillnader och likheter i sin gestaltning av aktörerna (Karlsson & Rockler, 2016:2). De motiverar valet av att undersöka

representationen av Lisa Holm och gärningsmannen eftersom de i nyhetskonstruktionen är beroende av varandra. Författarna hänvisar till Christie (2001) när de skriver meningen "Ett offer är inte ett offer utan en förövare, och en förövare är inte en förövare utan ett offer" (2016:2).

Karlssons och Rocklers undersökning visar att båda tidningarna ger en ingående beskrivning av Lisa. De kommer fram till att hon representeras som en "en flicka med många positiva egenskaper som pekar på att hon inte förtjänade att gå detta hemska öde till mötes" (2016:33). Uppsatsförfattarna menar också att sättet hon beskrivs på inbjuder läsaren att känna mycket känslor. I Aftonbladet beskrivs de egenskaper Lisa har i samband med brottet medan Skaraborgs Allehanda kopplar egenskaperna till andra sammanhang, till exempel att hon var duktig i skolan. Skribenterna menar att det kan bero på hennes koppling till orten och att Skaraborgs Allehanda vill lyfta fram Lisas person (2016:33). Uppsatsförfattarna diskuterar även möjligheten till identifikation samt framhäver problematiken att beskriva offret som att hon var en perfekt människa. De menar att den beskrivningen kan leda till synen att hon var bättre än andra, vilket i förlängningen innebär en syn om att alla människor inte skulle vara lika mycket värda (2016:34). Karlsson och Rockler besvarar resterande delar av frågeställningarna och diskuterar svaren och vad de kan bero på. En vidare tanke författarna har är att när medierna lägger stort fokus på att beskrivningen av offret är som en svag kvinna och gärningsmannen som en stark man, kan det bidra till att stereotypa könsroller skapas och upprätthålls (2016:35).

I *Den oskyldiga ängeln och den galna icke-kvinnan* (Kandidatuppsats Bohlin & Lindström, 2016) undersöks hur kvällstidningen Aftonbladet representerar de olika personerna är involverade kring mordet på Yara Alnajjar. De undersöker vilka roller och attribut de tillskrivs, samt på vilket sätt etnicitet, kön och ålder spelar in i konstruktionerna (2016:3).

Genom att göra en diskursanalys på tio texter undersöker de hur personerna framställs och hur deras relationer porträtteras. Deras resultat visar att Yara Alnajjar får rollen som offer-hjälte och framställs som oskyldig, liten, försvarslös och får sympati från läsarna. Trots att hon hade annan etnisk bakgrund blev hon en del av "viet". Uppsatsförfattarna menar att Yara Alnajjars enda syfte i Aftonbladets texter är att väcka sympati för hennes tragiska öde. De menar att tidningen nästan målar upp det som en saga, som en grym version av Askungen (Bohlin & Lindström, 2016:32–33).

Skribenternas tolkning av texterna visar att Aftonbladets gestaltning präglas av roller, det goda mot det onda. Det visar sig främst i form av offer-hjälten och den elaka modern. Mördaren är galen och ond, medan offret Yara Alnajjar är försvarslös och oskyldig (2016:34). Uppsatsförfattarna menar att de kan se maktstrukturerna av Sverige som stort och kommunen Karlskronas invånare speglas i texterna. Karlskrona blir hjälten i en historia där ingen blev räddad mer än tillfälligt. Samtidigt får kommunen både ris och ros i Aftonbladets texter kring fallet. Gång på gång påpekas deras fel, deras del av skulden, men slutligen ursäktas de som några som försökte men inte räckte till (2016:32).

Uppsatsförfattarna anser att Yara främst gestaltas utifrån sitt kön och sin ålder och ställer sig frågan om hon fått en sådan framträdande försvarslös offerroll om hon inte varit flicka. Skribenterna påpekar också att hon trots allt stulit mat, men att detta beteende ursäktas i texterna (Bohlin & Lindström, 2016:34–35). Skribenterna menar också att förövarna tillskrivs attribut som reproducerar normer som redan finns i vårt samhälle (2016:36).

De kandidatuppsatser som har tagits upp som exempel på tidigare forskning inom genren offerjournalistik berör båda två tragiska fall inom brottsjournalistiken. Mycket av det vi hittar om tidigare forskning om kopplingen offerjournalistik i media handlar om brottsjournalistik. Fallet med kvinnan som dog på en toalett är hör inte till brottsgenren, utan till olycksgenren. Däremot konstaterar John Langer (2006) att offerjournalistik handlar om olyckor, tragiska händelser eller katastrofer. Fallet med kvinnan som avled på en toalett i Malmö hör både till kategorin olyckor och tragiska händelser. Langers beskrivning av offerjournalistik förklarar varför kvinnan och händelsen får stor uppmärksamhet och blir en nyhet. Det är ett typiskt fall av tragisk nyhet som lyfts av journalister.

Eftersom vi på förhand kan se att händelsen med den avlidna kvinna kan vara ett fall av offerjournalistik är det relevant att undersöka om det stämmer samt på vilket sätt kvinnan blir ett offer. Efter att ha analyserat vårt resultat kan vi gå vidare med att diskutera om kvinnan framställs som ett offer och om hon tilldelas några av de egenskaper som Christie (2007) och Langer (2006) använder för att beskriva det ideala offret. Genom att applicera den nämnda forskningen kan vi avgöra om fallet med den avlidna MS-kvinnans framställning i opinionstexter är ett fall av offerjournalistik. När vi har undersökt det kan vi jämföra det vi har kommit fram till med slutsatserna i de tidigare kandidatuppsatserna.

Även om Langers (2006), Collins (2016), och Cristies (2007) forskning på många sätt främst rör medieinnehåll skapat av journalister, kommer vi ändå använda oss av deras forskning för att granska kvinnans framställning i våra utvalda opinionstexter. Anledningen till att vi gör det är för att texterna är en del av en journalistisk produkt och utvalda av redaktionen. Vissa av texterna är även skrivna av journalister.

4.2. Vetenskaplig lucka

Det finns relativt lite svensk forskning på området funktionsvarierade i media och majoriteten av forskarna har undersökt representation i TV-mediet. Forskningen fokuserar också på mängden personer med funktionsvariationer, hur länge de är med i inslagen, hur mycket plats de får och vilka roller personerna har. Det finns ingen studie på området där man har undersökt ett specifikt fall. Den forskning med material från nyhetsartiklar sträcker sig enbart till psykiatriområdet och undersöker inte hur personer med fysiska funktionsvariationer framställs. Det finns inga som har undersökt opinionstexter på området representation av personer med funktionsvariationer i media. Eftersom händelsen med den MS-sjuka kvinnan som dog på en toalett i en galleria i Malmö inträffade nyligen finns det ingen som har gjort en studie på det. Ur ett journalistiskt perspektiv finns det en lucka i granskningen av hur funktionsvarierade används i opinionsmaterial.

Vi ser en lucka i att de flesta undersöker representation i TV och tittar generellt på representation bland personer med funktionsvariationer. Det saknas fallstudier och representation i exempelvis tidningar, radio och podcasts. Vår undersökning utgår från publicerade artiklar om en viss händelse. Undersökningen bidrar till att bredda fältet men ger också en fördjupning i ett specifikt fall.

4.3. Teoretiskt ramverk

4.3.1. Medias kraft att påverka

Vi kommer inte empiriskt granska hur nyhetsbilden påverkar samhället, men vi har som utgångspunkt i undersökningen att media påverkar medieanvändarna.

Mellan 1960 och 1980 hade journalistiken ett samhällskritiskt uppdrag. Man granskade makthavare i medborgarnas tjänst. Innan det hade journalisternas uppdrag varit att okritiskt rapportera, vilket gav de som fick uttala sig i media stor makt, eftersom de fick stå oemotsagda. Men under 1960-talet ändrades alltså detta och journalister började självständigt nyhetsvärdera och granska. Journalister blir den "tredje stadsmakten" och vill påverka både läsarna och samhällets institutioner. Efter 1980 blev media mer beroende av medieanvändarna och konkurrensen blev större vilket ledde till en tolkande journalistik. Den tolkande journalistiken hänger ihop med tanken om att verkligheten kan tolkas och förstås på olika sätt. I ett samhälle som blir allt mer likadant blir det viktigt att tolka och visa alla sidor av en fråga. Media har anpassat sig efter medieanvändarna men vill fortfarande påverka samhällsinstitutionerna och den tanken håller i sig än idag (Magnusson, 2010:49).

Medierna har även makten att ställa villkor på innehållet. Politiker och övriga aktörer anpassar sig efter mediernas dagordning och har lärt sig hur de ska göra för att påverka innehåll och hur de själva framställs. Detta kallas för samhällets medialisering (Magnusson, 2010:53).

I Denis McQuails teori om masskommunikation (2010) står att de idéer och tankar som tas upp i media påverkar sociala förändringar i samhället. McQuail menar att det innebär att det finns starka medieeffekter som påverkar våra tankar både positivt och negativt (2010:71). Media är den största källan till medvetenhet om vår historia och vår nutid och kan också ge oss en bild av hur framtiden kan komma att se ut. Vi är beroende av media för att förklara vår symboliska miljö, "the pictures in our heads" (2010:73). När människor söker efter modeller eller normer att följa eller identifiera sig med, identifierar vi oss lika ofta med en idealiserad bild som med en realistisk bild (McQuail, 2010:302).

4.3.2. Dagordningsteorin

Det finns flera teorier om hur mycket makt medierna har, som handlar om vilken effekt medierna har på människor. Förenklat kan man säga att medierna ansågs vara allsmäktiga i början på 1900-talet, maktlösa i mitten av 1900-talet för att idag ses som mäktiga (Jesper Strömbäck, 2006:8). Maxwell McCombs (2006) skriver att medborgarna handskas med en andrahandsverklighet när det gäller de flesta frågor på den allmänna dagordningen. Verkligheten är strukturerad av journalisters rapportering om olika händelser. Exempel på sådant som ger antydningar om hur olika nyheter prioriteras kan man bland annat se i hur nyheten presenteras rent formmässigt, med rubrikstorlek, längd, om den finns med på förstasidan, om den får mycket tid i tv-nyheterna och så vidare. Det starkaste budskapet om ett ämnes betydelse i nyhetsmedier är att en nyhet återkommer under flera dagar. McCombs förklarar nyhetsmediernas dagordningsfunktion som att medierna påverkar hur viktig en fråga

blir och att det har en inverkan på om ett större antal människor anser att det är värt att ha en åsikt i frågan (2006:23–24). McCombs refererar till Cohens iakttagelser om att medierna inte kan tala om för allmänheten vad de ska ha för åsikt i en specifik fråga, men att de kan berätta vad man ska tänka på (2006:24–25).

Det specifika fallet som vi gör en studie på har fått stort genomslag i media. Genom dagordningsteorin kombinerat med teorin om nyhetsvärdering kan vi förstå varför det har blivit en stor nyhet som också följs upp.

4.3.3. Nyhetsvärdering

De händelser som blir nyheter har vissa faktorer gemensamt, som Ghersetti tar upp i *Medierna och demokratin* (2012). Egenskaperna är närhet till publiken, sensation och avvikelser, elitcentrering och förenkling. När det gäller närhet handlar det både om händelsens tidsmässiga, geografiska och kulturella avstånd till medieanvändarna. Närheten är även förknippat med aktualitet. Oväntade, oförutsedda och ovanliga situationer hör till begreppen sensation och avvikelser. Dessa händelser kan vara negativa, positiva eller vara kuriosa. Gällande elitcentrering är personer som tillhör en politisk, ekonomisk, kulturell eller idrottslig elit vanligast förekommande aktörer i nyheterna. Förenkling innebär att nyheter är enkla berättelser, som sällan handlar om utdragna och komplicerade förlopp. Det innebär att okomplicerade händelser väljs före invecklad (2012:212–214).

Ghersetti definierar händelser med stort nyhetsvärde som de viktigaste, mest dramatiska eller sensationella nyheterna. Det med störst nyhetsvärde tas upp av nationella nyhetsmedier och hamnar på tidningens förstasida eller i inledande löpsedlar. Gällande medier med mindre spridning är nyhetsvärderingen anpassad till en mer avgränsad målgrupp, utöver det är principerna likadana (2012:221). Numera är medieanvändarna mer delaktiga i nyhetsurvalet, exempelvis genom att de själva kan vara med och producera nyheter med hjälp av sociala medier eller filmfunktionen på sin telefon. Ghersetti ställer frågan om medieanvändarnas ökade delaktighet kommer innebära en förändring av kriterierna för vad som har nyhetsvärde. Hon besvarar frågan med att nyhetsvärderingen är en stabil process med bakgrund i mönster och tekniker som är grundläggande för både kulturen och samhället. Alltså borde journalister och allmänheten ha ungefär samma uppfattningar om vad som är nytt, sensationellt och intressant. Åsiktsskillnaderna kan ligga i vad som bör publiceras, skriver Ghersetti. Journalisten ska inte enbart välja nyheter utefter vad medieanvändarna vill ha, utan även de nyheter som de kan behöva (2012:224–225).

Händelsen med den MS-sjuka kvinnan som dog på en toalett i ett köpcentrum i Malmö uppfyller flera av kriterierna gällande nyhetsvärdering. Det är en avvikelse och någonting ovanligt, men händelsen kan beskrivas på ett enkelt sätt. I Skåne och i synnerhet Malmö finns en geografisk närhet till medieanvändarna. Kvinnan hittades den första oktober men det dröjde till den nionde oktober innan medierna började rapportera om händelsen. Alltså är aktualiteten, den tidsmässiga närheten, ganska låg. Däremot är fallet såpass ovanligt att det antagligen vägde över. Att TT var först med att publicera sitt material kan också ha påverkat att flera tidningar kunde använda det materialet direkt.

4.3.4. Argumenterande diskurser och retorik

För att kunna göra en kvalitativ innehållsanalys måste vi förstå materialet som är argumenterande. Østbye, Knapskog, Helland och Larsen (2004) förklarar argumenterande diskurser med att de försöker överbevisa mottagaren om något. Det kan handla om att få personer att köpa en viss produkt, förändra sitt beteende eller rösta på ett specifikt politiskt parti. Opinionsmaterial, såsom ledare och debattinlägg är exempel inom diskursen. Fler exempel hittar vi även i reklamens värld och i politiska tal. Någoting som kännetecknar texterna är logiska förbindelser mellan element som binds samman med ord som "därför", "för att", "om" och "så" (2004:73, 82). Orla Vigsø förklarar den retoriska situationen på det sätt att någon försöker övertyga någon om något på ett visst sätt vid en bestämd tid och på en bestämd plats (2010:217). När man gör en retorisk analys bör man börja med att beskriva den retoriska situationen, med hjälp av frågor. Man undersöker avsändaren, målgruppen/mottagaren, textens syfte, kontexten och hur man försöker övertyga - genom att tala till förnuftet eller känslorna. Logos talar till mottagarens förnuft, ethos bygger på mottagarens förtroende för avsändaren och pathos talar till personers känslor. För att lyckas övertyga läsaren använder avsändaren ofta ethos, pathos och logos tillsammans (2010:217–221). Vigsø definierar argumentation som "när man framlägger två påståenden, där det ena fungerar som stöd för det andra" (2010: 223). Påståendet är det avsändaren försöker få andra att hålla med om medan grunden innebär stöd för påståendet. Det som knyter ihop påståendet med grunden är garanten, det som inte sägs i argumentationen men som förutsätts gälla hos mottagarna, till exempel att billigt är någonting positivt i förhållande till ordinarie pris. Garanten är en regel som försäkrar att påstående och grund hänger ihop (2010:223). Fler delar i argumentationsmodellen är understöd: innehåller det konkreta grundlaget för den generella regeln i garanten, styrkemarkör: knyter an till påståendet och anger styrkan i det, villkor: innehåller omständigheter och undantag som kommer från påståendet till garanten (2010:227).

4.4. Teorier

4.4.1. Representation

Enligt Stuart Hall är representation kopplingen mellan språk, mening och kultur (Hall, 1997:17). Mening och förståelse är det som ger oss vår identitet och får oss att känna oss hemma i en grupp människor. Det är också det som gör att vi känner vilken grupp vi inte tillhör och ger oss fördomar om den gruppen. Det är det som hjälper oss att sätta normer och värderingar i vårt sociala liv.

Mening och fördomar skapas och byts ut hela tiden. Både i privata sociala sammanhang som vi deltar i, men framför allt i media (Hall, 1997:3-4). Representation innebär att använda ord, tecken och bilder som står för, eller skapar representation (1997:15). Poängen är att mening inte existerar i saker, i världen. Det konstrueras och produceras. Det får saker att betyda något (1997:24). Språk är ett system av representation som ger olika ord betydelse och mening.

Kulturen hjälper oss att skapa mening till de delar av världen som vi inte är förprogrammerade att förstå. Kultur lär oss förstå koder och skapa mening i det sociala livet (Hall, 1997:3-4). De som inte är med i "vår" kultur, de som inte förstår "våra" sociala koder representerar det som är annorlunda. Det kan appliceras på etnicitet, religion, sexualitet, kön,

klass och funktionsvariationer. Genom representation skapar vi stereotyper som vi tror stämmer (Hall, 1997:225). Det finns en fascination för det som är annorlunda jämfört med det man lärt sig är normen och det normala (1997:234). Dock så kan den kulturella ordningen bli störd när saker inte passar in där man tror att de passar in, eller om de inte passar in någonstans. Man vill ha ordning och det som inte passar in vill man få bort eller få in i ett fack för att återställa ordningen (1997:236)

Representationer är en konstruktion av verkligheten. Fiske (1987) menar att media inte reflekterar verkligheten, utan framförallt konstruerar en bild av verkligheten. Media är delaktiga i att skapa en representation av verkligheten som är ofullständig (Fiske, 1987:21–23). Media kan ge användarna en bild av minoritetsgrupper som påverkar våra fördomar och skapar stereotyper (Fiske, 1987:30–33). Det har införts riktlinjer i tryckfriheten och yttrandefriheten för att undvika nedvärderande och kränkande representationer i media. När det gäller etnicitet, sexuell läggning eller kulturell bakgrund, funktionsvariation eller liknande faktorer ska framställas med försiktighet (Gripsrud, 2002:28).

I vår undersökning vill vi se hur den MS-sjuka kvinnan och händelsen representeras och om hennes framställning kan ses som nedvärderande. Detta är relevant att undersöka eftersom hon som funktionsvarierad, tillhör en minoritetsgrupp som media kan påverka representationen av. För att djupare undersöka hennes framställning studerar vi även huruvida hon framställs som en stereotyp som kan anses vara kränkande.

4.4.2. Stereotyper

Stereotypifiering är kopplingen mellan representation, det som anses vara annorlunda och makt (Hall 1997:259). Rasmussen och Höijer skriver i sin studie *Mediebilden av psykisk sjukdom och psykiatri i samband med våldsbrott En studie av DN, Aftonbladet och Rapport* (2005), om Lippmans syn på stereotyper. Lippman menar att skapade stereotyper är moraliserande och kulturellt betingade. Enligt honom fungerar stereotyper som försvar av självbilder och positioner. Ingen skillnad görs mellan person och grupp och stereotyper fungerar som både förklaring och beskrivning (2005:5).

Hall hänvisar till Richard Dyer (1977) som betonar skillnaden mellan typifiering och stereotypifiering. Han menar att utan att dela in i "typer" vore det omöjligt att förstå och göra klarhet av världen. Vi förstår världen genom att klassificera och dela in människor, händelser och objekt. Hur vi klassificerar och delar in beror på vår kultur. Det påverkar var vi anser att de olika typerna passar in. Vi behöver alltså typifiera för att kunna förstå världen. Vi försöker alltid förklara och förstå personer runt oss. Exempelvis "vet" man något om en person genom att tänka på de roller hen har. Är hen en förälder, kollega, chef, pensionär? Man gör personen till en medlem i en grupp. Man gör dem till en "stereotyp" (Hall, 1997:257). Med hjälp av stereotyper slår man fast en koppling mellan representation och skillnad mellan dem och oss. Det kan vara positiva eller negativa stereotyper" (1997:259).

När stereotyper skapas och används reduceras människor till några få essentiella, enkla egenskaper. De representeras som fixerade och konstanta, med minimal utveckling eller förändring. (Hall, 1997:257). Stereotyper ger möjlighet att skilja på det normala och acceptabla och det onormala och oacceptabla. Det exkluderar och driver ut allt som inte

passar in och som är annorlunda. Det skiljer på “insiders” och “outsiders”, “vi” och “dem” (Hall, 1997:258).

Stereotyper har en tendens att uppkomma när det finns stora maktskillnader enligt Hall. Makten är vanligtvis riktad mot den underordnade eller exkluderade gruppen. De med makt klassificerar och skapar normer som gör att de som inte passar in i gruppen eller i normen blir “de andra” (Hall, 1997:259).

4.4.2.1. Stereotyper i media

I nyheterna tilldelas personer, aktörer, oftast mer eller mindre stereotypa roller. I Marina Ghersettis studie (2006) analyseras och undersöks de roller som funktionsvarierade får i media. Den fråga eller det problem som nyheten handlar om görs tydligare genom de olika aktörernas egenskaper och agerande. Aktörerna kan ha mer eller mindre tydliga egenskaper. I nyhetsberättelsens enkla handlingsstruktur får aktörerna ofta få men distinkta egenskaper. Vissa egenskaper hos aktören tonas ner medan andra förstoras för att hans medverkan ska passa in i nyheten. Det handlar inte om att nyheterna falsifierar verkligheten, utan om att de till viss del förvränger och omformar den (Ghersetti, 2006:32).

Stereotypifiering är representationer som skapar en bild av någon eller något som inte stämmer överens med verkligheten. När representationer leder till samhällelig, politisk och kulturell särbehandling eller diskriminering, kallas det diskursiv diskriminering (Boréus 2005). Då vi utgår från att media kan påverka medieanvändarna och skapa negativa representationer och stereotyper, undersöker vi huruvida kvinnan och hennes fall kan anses vara diskursivt diskriminerande.

4.4.3. Diskursiv diskriminering

Kristina Boréus menar i sin artikel *Discursive Discrimination A Typology* (2005) att diskriminering är en negativ särbehandling av personer kopplade till deras “tillskrivna” grupp, på grund av deras medlemskap i den gruppen. Det handlar ofta om en orättvis behandling. Diskursiv diskriminering är sådan behandling som utförs med hjälp av språkliga medel. Att gruppen är “tillskriven” betyder att kategoriseringen utförs av dem som diskriminerar men inte nödvändigtvis accepteras av dem som blir diskriminerade (Boréus 2005:408).

I diskursiv diskriminering typifieras individer som anses av andra, tillhöra vissa grupper. De tilldelas vissa attribut och definieras med hjälp av ord. Man delar in människor och grupper i kategorier för att själv kunna förstå och förklara världen. De kategorier och grupper vi utgår ifrån beror på uppväxt och den sociala miljö vi befinner oss i (Boréus, 2005:409). När människor kategoriseras in, distanseras “vi” ifrån “dem”. Det byggs upp ett avstånd till “de andra” (Boréus, 2005:409). Tidningar bidrar till att sprida och bibehålla dessa negativa stereotyper (2005:411).

Boréus diskuterar fyra olika typer av diskursiv diskriminering. Den första är “nedvärdering”. Det förekommer när en grupp anser sig vara bättre än en annan grupp, “vi” och “de andra”. “Vi” står för det normala, positiva och vanliga medan “de andra” står för det onormala, negativa och ovanliga. I språket benämns “de andra” med negativa ord istället för neutrala

eller positiva. Diskursiv diskriminering kan vara både en medveten och en omedveten handling. Diskriminering i text beror på vilken kontext de diskriminerande orden eller fraserna existerar i, det beror på vem avsändaren är och vem texten är till för. Ett negativt ord kan vara positivt eller skämtsamt i en kontext, när det är uppenbart kränkande i en annan (Boréus, 2005:410).

Den andra typen av diskursiv diskriminering är ”exkludering”. Social exkludering hänvisar till processer i vilka grupper av människor är exkluderade från ekonomiska resurser, utbildning, välfärd eller andra saker som resten av befolkningen har tillgång till (Boréus, 2005:413). Diskursiv exkludering är en form av social exkludering och består av två olika huvudformer: ”exkludering av röster” och ”osynliggörande”. Exkludering av röster uppstår när en grupp personer som berörs av en fråga, blir exkluderade från att delta i debatten. Total exkludering av röster är när gruppen varken hörs eller refereras till i debatten eller frågan. Media har makten över vem som får höras i intervjuer och vilka som endast omnämns (2005:414). ”Osynliggörande” är när en grupp inte nämns eller representeras överhuvudtaget. Boréus ger exemplet på svenska valaffischer från 1994, där varken färgade personer eller personer med någon form av funktionsvariation finns representerade. Generellt sett visar undersökningar av media att de grupper som är underrepresenterade i media är grupper som har låg status i samhället eller som anses vara ointressanta. Denna underrepresentation kan i sig ses som en ogynnsam särbehandling. Det finns starka sociala och psykologiska behov hos människor att få känna sig sedda. Det fungerar som bekräftelse och erkännande för individen och gruppen (2005:415). Dock behöver inte all ”synlighet” vara positiv. När en grupp ständigt får synas tillsammans med problem eller negativa frågor blir representationen negativ (2005:416).

Den tredje formen av diskursiv diskriminering är ”objektifiering”. Alltså när personen framstår som ett objekt istället för människa. Objektifiering sker på olika sätt. Det kan vara när en person framställs som om hen inte har egna känslor, tankar eller behov. Det kan också vara när en person används som ett objekt för ett syfte. Personen används som ett instrument för att nå ett mål. Den sistnämnda typen av objektifiering är viktig för vår undersökning. Objektifiering blir diskriminerande när det finns en ojämn maktbalans mellan två parter och den ena kan objektifiera den andra men inte tvärtom (Boréus, 2005:417).

Den sista typen av diskursiv diskriminering är ”förslag som uppmuntrar negativ särbehandling”. Denna form är främst icke-språklig och kopplad till argumentation. Det kan operationaliseras till förslag som påverkar hur en grupp behandlas av samhället socialt, fysiskt eller psykiskt. Huruvida förslaget är diskriminerande eller inte, beror på vilken grupp eller diskurs förslaget existerar i. En grupp kan anse att det inte är diskriminerande och en annan grupp anse att det är det. Exempelvis ett förslag om färre handikapptoletter på offentliga platser på grund av att de kostar mycket pengar. Förslaget är kanske inte avsett att vara diskriminerande men personer som har behov av handikapptoletter, kan känna sig diskriminerade, samt bli behandlade som om de är en kostnad för samhället (Boréus, 2005:416).

4.4.4. Social konstruktivism

Konstruktivismen utgår från att vår kunskap om världen är konstruktioner av verkligheten (Justesen & Mik-Meyer, 2011:21–22). I Magdalena Thomassens bok *Vetenskap, kunskap och praxis* (2014) beskrivs social konstruktivism som en samhällskonstruktion där tyngdpunkten ligger på språkligt sociala interaktion som en grund för kunskap. Tanken är att all kunskap uppstår i en intersubjektiv kontext där språklig interaktion konstruerar både subjektens relation och relationen mellan subjekten och objekten. Kunskap och mening skapas alltså tillsammans med vår självförståelse och verklighetsuppfattning i de språkliga relationerna i sociala gemenskaper (2014:206–207).

Olika socialkonstruktivistiska teorier har dock olika uppfattningar om hur förhållandet mellan “verklighet” och “konstruktion” ska tolkas och förstås. Ytterpunkterna är huruvida konstruktioner är sätt att beskriva en verklighet som existerar oberoende av begrepp, tankesätt och praktiker som vi använder, eller finns dessa fenomen bara tack vare dessa begrepp och praktiker? Språket anses vara ett socialt fenomen och det individuella medvetandet kan inte på egen hand förklara sanning, vetande och vad som är verkligt. Men även om fenomenen skapas eller uppfinns, blir de inte mindre verkliga. Det handlar om hur struktureringen och tolkningen av verkligheten bestäms av en språklig praxis. Dock innebär det inte att individen på egen hand kan definiera verkligheten utan språket i socialkonstruktivismen är ett socialt fenomen och vi kan inte få det att betyda vad som helst (Thomassen, 2014:206–207).

Socialkonstruktivistiskt prat har som mål att öka medvetenheten. Genom att upplösa teorier och begrepp vill man tydliggöra att den tolkning man har av världen inte nödvändigtvis stämmer. Man vill alltså dekonstruera hävdade sanningar. För om något är konstruerat, kan det alltid konstrueras annorlunda. Att undersöka vad konstruktionen består i, hur det byggts upp och vad de innesluter och utesluter är det dekonstruktionen vill göra. Man vill vidareföra, vidareutveckla och inspirera till ett kritiskt tankesätt inom texter, ämnen, teorier och traditioner (Thomassen, 2014:207–208).

Vi använder oss av social konstruktivism för att skapa förståelse om att skribenternas texter konstruerar en verklighet genom språket. Hur de skriver om det skapar en typ av verklighet. Genom språket tar läsarna del av den verkligheten.

5.0. Metod och material

I följande kapitel presenterar vi undersökningens metod, material och urval. Vi diskuterar även de begrepp som används och hur de används som variabler. Vi avslutar kapitlet med en metoddiskussion.

5.1. Val av metod

För att svara på våra frågeställningar behöver vi kartlägga nyhetsrapporteringen och analysera opinionstexter. För att göra detta använder vi oss av både kvantitativa och kvalitativa metoder för att både kunna få en bred bild av rapporteringen med även kunna göra en innehållsanalys på utvalda opinionstexter.

Vi inleder undersökningen med en kvantitativ beskrivning av området, där vi går igenom alla tryckta texter i Mediearkivet som handlar om händelsen, från den dag då första texten skrevs och en månad framåt. Vi använder oss av variabler för att kategorisera materialet och få en bättre överblick.

Vi har valt att studera opinionstexter mer ingående eftersom vi anser att de texterna kan visa hur händelsen används som ett argument i texter som inte är objektiva. Vi tar även hänsyn till att den tidigare forskning som finns om funktionsvarierade i media främst har undersökt hur funktionsvarierade representeras i nyheter, och då framförallt i TV-nyheter (Ghersetti, 2006 & Ljuslinder, 2002). För att göra en djupare analys över hur den MS-sjuka kvinnan och hennes död framställs och används i opinionsmaterial gör vi en kvalitativ innehållsanalys. Vi har valt att göra en kvalitativ innehållsanalys eftersom vi utgår ifrån att det kan finnas budskap i texterna som måste tolkas. En kvalitativ innehållsanalys innebär att man analyserar innehållet med utgångspunkten att också vilja förstå bakomliggande betydelser i texter. Tolkningarna ska genomföras genom att ställa frågor till texterna (Østbye, Knapskog, Helland, & Larsen, 2004:62, 64-66).

5.2. Material och urval

5.2.1. Material

För att få fram materialet använder vi oss av Mediearkivet. Det innebär att vi har sett alla artiklar på webben och inte bläddrat i de faktiska tidningarna. Men vi ser inget negativt i det, då vi ändå har kunnat se hur sidan som texten ligger på ser ut samt vilka vinjetter texten ligger under. Mediearkivet är Nordens största digitala nyhetsarkiv. Det är lätt att söka i och ger snabbt en överblick av hur stort materialet är. Som sökord använder vi "toalett" och "kvinna" i en kombination. Vi går igenom träffarna var för sig för att se vilka som behandlar den MS-sjuka kvinnan och hennes död. Texterna som behandlar något annat ämne sorteras bort. Kodschemat innehåller variablerna: nummer, datum, tidning, typ av tidning, rubrik, skribent, texttyp, politisk åsikt och organisation. Resultatet sammanställs i sin helhet i en tabell (bilaga 3, tabell 1) samt i olika delar i resultatdelen.

I den kvantitativa kartläggningen dokumenterar vi alla tryckta texter som har med kvinnans död att göra på något sätt och för in dem i en tabell. Vi för även in de texter som förekommer flera gånger men i olika tidningar. Vi börjar med att se över det material vi får upp under den

första sökningen av tryckta texter och noterar de artiklar som inte har med fallet att göra och har avslutningsvis 108 stycken artiklar att utgå ifrån. Detta är alltså alla tryckta texter som på något sätt nämner kvinnan och händelsen under en månad från att första nyheten om händelsen publicerades.

För den kvantitativa kartläggningen använder vi Excel för att skapa tabeller och få en överblick av materialet.

5.2.1.1. De utvalda artiklarna

I den kvalitativa innehållsanalysen gör vi ett strategiskt urval om sex stycken opinionstexter. Vi väljer ut texterna strategiskt utifrån hur stora de olika textgrupperna (insändare, ledare, krönika och debattartikel) är och hur många olika texter/skribenter det är i de olika grupperna. Vi väljer även med hänsyn till hur de olika texterna är uppdelade procentuellt. Då 33 procent av texterna är debattartiklar väljer vi 33 procent av texterna därifrån, som i vårt urval blir två stycken. 36 procent av texterna är ledare, vilket vi måste avrunda och därför är det även två ledartexter som analyseras. Krönikor och insändare består av 17 respektive 14 procent av opinionstexterna och vi analyserar därför en av vardera. Vi tar även hänsyn till de politiska åsikter som är tydliga i några av texterna. Det förekommer texter som är skrivna av personer med koppling till Vänsterpartiet respektive Liberalerna, och vi väljer därför en text från vardera partibakgrund. Då vi har en text som publicerats avsevärt fler gånger än övriga, är denna prioriterad, eftersom det är den av texterna som fått mest spridning. Vi prioriterar texter som är olika varandra men letar också efter samband. Vi väljer vårt urval utifrån vilka tidningar det publicerats i och analyserar inte två texter från samma tidning och prioriterar spridning på materialet. Vi kodar texterna efter vårt kodschema (Bilaga 2, kodschema 2), för att sedan jämföra analyserna med varandra och se vad det finns för likheter och skillnader.

Debattartikel 1

Rubrik: "Hur kan man tro att det händer medicinska mirakel? Hur kan ett hjälpbehov försvinna över en natt?"

Nr: 56-59

Datum: 12 oktober

Tidning: Sydsvenskan, Nordvästra Skånes Tidningar, Helsingborgs dagblad, Landskrona Posten

Skribent: Veronica Hedenmark

Debattartikel 2

Rubrik: Alla är offer i slaget om assistansen

Nr: 72

Datum: 15 oktober

Tidning: Göteborgs-Posten

Skribent: Anders Westgerd

Ledare 1

Rubrik: Fortsätt värna LSS-reformen

Nr: 80

Datum: 20 oktober
Tidning: Nu - Det Liberala nyhetsmagasinet
Skribent: Okänd

Ledare 2
Rubrik: Hon dog på grund av dåliga politiska beslut
Nr: 51
Datum: 12 oktober
Tidning: Upsala nya tidning
Skribent: Lisa Magnusson

Insändare 1
Rubrik: Stoppa besparingarna på personlig assistans
Nr: Som insändare: 101-103. Samma text som debattartikel: 95-96 och 105-107
Datum: 4 november (i Västerviks-Posten, flera datum)
Tidning: Västerviks-posten, Linköpings tidning/Kinda- Posten, Vimmerby Tidning Som debatt; Oskarhamns-Tidningen, Barometern, Östra Småland, Nyheterna Östra Småland, Ölandsbladet
Skribent: Irene Fleetwood

Krönika 1
Rubrik: Ett rakt finger mot ett hårt samhälle
Nr: 97-100
Datum: 4 november
Tidning: Hudiksvalls-tidning, Ljusdals-Posten, Söderhamns-Kuriren, Ljusnan
Skribent: Christine Bylund

5.3. Definitioner

5.3.1. Variabler för kodschema 1

Kodschemat innehåller variablerna: nummer, datum, tidning, typ av tidning, rubrik, skribent, texttyp, politisk åsikt samt organisation. Nedan finns en lista över begreppsförklaringar.

Nummer: Utgår från den lista som finns i Mediearkivet, som styrs av datumet. Vi numrerar texterna i analyschema 1 efter datum, från äldst till nyast.

Datum: Det datum då texten är publicerad.

Tidning: Tidningens namn.

Typ av tidning: Om det är dagstidning, kvällstidning, veckotidning, nyhetsbyrå eller annan typ av tidning.

Rubrik: Rubriken till texten.

Skribent: Namnet på personen som har skrivit texten.

Texttyp: Under texttyp delar vi in texterna i nyhet, debatt, ledare, krönika, insändare, rättningar och puff. Nyhet kodar vi som raka nyhetsartiklar, debatt innebär debattartiklar, rättningar är när tidningen har skrivit något inkorrekt och behövt rätta till felet och puff är en kort text på framsidan som ska locka till längre läsning i tidningen. Opinionstexterna definieras längre ned. Vi delar in de olika texttyperna genom att titta på under vilken vinjett,

alltså i vilken del av tidningen, texten ligger samt hur de är uppbyggda och huruvida det är en journalist eller inte som har skrivit texten. Kortare nyhetsnotiser kodas vi som "nyhet". Gällande åsiktmaterial ser vi även där först och främst till var i tidningen materialet ligger och hur det definieras av tidningen. Ligger texten på ledarsidan och är skriven av en journalist, har vi kodat det som "ledare".

Vi använder Skolverkets definitioner av opinionsbegreppen. Skolverket har ingen definition för texttypen ledare och därför använder vi Björn Hägers definition (Reporter, 2014).

Debattartikel: Är en argumenterande text som är mer saklig och mindre personlig än till exempel krönikan. Skribenten tar ställning i en fråga och försöker övertyga läsarna med sakliga argument (Skolverket, *debattartikel*).

Insändare: Är en argumenterande text som främst för fram en läsares tankar och åsikter. Texten är nästan alltid skriven av privatpersoner (Skolverket, *Insändare*).

Ledare: Är en text där tidningen tar ställning i en aktuell fråga. Ledarskribenten skriver texten utifrån tidningens politiska färg. Texten kan vara osignerad eller signerad. (Häger, 2014:539).

Krönika: Är en kortare text där en krönikör skriver sina egna åsikter och idéer om ett dagsaktuellt ämne. Det finns krönikor inom olika ämnen, exempelvis sport, nöje och vetenskap. Skribenten kan bland annat vara journalist, författare, kändis eller samhällsdebattör (Skolverket, *Krönika*).

De svårare fallen är att skilja på vissa debatt- och insändartexter, då de ofta finns på sidor med vinjetter som "Debatt och insändare" eller "Reagera". Vi tolkar debattartiklarna som texter som är mindre personliga än insändarna. Krönika och ledare står i princip alltid utskrivet med vinjett och i de fallen går vi efter det.

Politisk åsikt: Under politisk åsikt skriver vi den politiska åsikt som tydligt finns i texten, alternativt i byline eller genom att tidningen är tydligt politisk. Ett exempel är veckotidningen "Nu" som är en liberal tidning.

Organisation: Om det står explicit att skribenten är med i en organisation eller liknande, och eventuellt vilken.

5.3.2. Variabler för kodschema 2

Eftersom vi analyserar argumenterande texter behöver vi till viss del även använda oss av den retoriska analysen, för att se hur skribenten argumenterar. Orla Vigsø skriver i *Metoder i kommunikationsvetenskap* (2010) att man kan börja med att beskriva den retoriska situationen. Han använder fem frågor att ställa till texten, för att sedan kunna beskriva texten utifrån svaren. Frågorna är:

- 1, Vem är det som försöker övertyga?
- 2, Vem är det som man försöker övertyga?
- 3, Vad är det man vill övertyga om?
- 4, Vilken kontext sker det i, dvs. tid & plats?
- 5, Hur försöker man övertyga?

(Vigsø, 2010: 217)

Vi använder dessa frågor och ställer dem till texterna, för att kunna beskriva och förstå sammanhanget som följer med en argumenterande text. Vi går inte vidare med den retoriska analysen därefter, eftersom det inte är relevant för vårt syfte.

När vi skapar kodschema 2 (bilaga 2, kodschema2) utgår vi från kodscheman Berglez (2012) och Østbye, Knapskog, Helland och Larsen (2004). Samtidigt influeras schemat av den retoriska analysen (Vigsø, 2010:217). Huvudtanken är att undersöka opinionstexter för att kunna se hur kvinnan och hennes död framställs i texterna. När vi skapar frågorna väljer vi att inte endast använda oss av frågor som besvarar våra frågeställningar, utan ser också ett värde i att förstå vilken kontext texten är skriven i, det vill säga skribentens utgångspunkt och hur texten är upplagd. Det ger oss en bättre överblick av texten och underlättar tolkningen. Vi har delat in frågorna i “innehåll” “tematisk struktur”, “schematisk struktur”, “detaljerad analys av texten” och “sociokulturella kontextualiseringar”. I resultatdelen kommer däremot inte alla frågor att besvaras, utan bara det som är relevanta för våra frågeställningar. Analys 1: debattartikel 1. Gemensam (Bilaga 5) innehåller en fullständig innehållsanalys, efter kodschema 2.

5.3.2.1. Att koda skribenter

I vårt totala material förekommer även samma texter upprepade gånger men i olika tidningar. Vi har valt att ha “skribent” som variabel just för att kunna visa att det finns återkommande och okända skribenter, för att öka transparensen i undersökningen. Vi väljer att koda de texterna som återkommer var för sig, alltså som en enskild artikel varje gång. Detta har gjort att exempelvis antalet krönikor har blivit fler, men det är samma skribent och samma innehåll i flera av dem. Även i flera av nyhetstexterna är det samma skribent på grund av att det är en TT-text som alltså används av flera olika tidningar. Vissa av tidningarna hänvisar till författaren av TT-texter som endast “TT”, och i de fallen har vi skrivit det istället för “okänd” skribent. Det finns även texter där avsändaren/skribenten är okänd och då kodar vi dem som “okänd”.

5.4. Begreppsförklaring

MS, betyder multipel skleros, och är en sjukdom i hjärnan och ryggmärgen. Sjukdomen innebär att man får inflammationer och ärr på nervtrådar som gör att impulser inte kommer fram som de ska. Besvären kan uppkomma i olika delar av kroppen. Sjukdomen går oftast i skov, alltså att man har perioder med besvär. Besvären och skoven varierar mellan olika personer. Det finns även olika former av MS. Vanliga symtom är bland annat känselrubbingar, gång- och balanssvårigheter, synbesvär, muskelstelhet, humörsvängningar, minnes- och tankestörningar och skakningar. Sjukdomen har ingen känd orsak, är vanligast hos kvinnor och uppkommer främst i ålder 20 till 40 år. Det finns läkemedel som kan bromsa sjukdomen, men ingen behandling som botar den (1177 Vårdguiden, 2014).

Funktionsvarierad/funktionsvariation, är ett paraplybegrepp för att beskriva variationer hos människor. Vi använder Funkteks definition av begreppet funktionsvariation, att det används för att beskriva fysiska, psykiska eller kognitiva variationer hos människor, utan att värdera personens funktionsvariation. Värderingar kan skapas om man använder ord som nedsatt, fullkomlig, frisk eller sjuk (Funktek, u.å.). Funktek är ett projekt där man arbetar med att museum ska vara tillgängliga för alla.

Funktionshindrad, används när det står i tidigare forskning.

Disability, översätter vi med antingen funktionshindrad eller funktionsvarierad, beroende på hur det står skrivet i källan.

5.5. Metoddiskussion

5.5.1. Bortfall och alternativt urval

Trots att det även går att titta på webbmaterial i Mediearkivet väljer vi att prioritera svensk tryckt press. Händelsen har fått stor spridning på webben och materialet skulle ha blivit för stort för oss att överblicka. Vi väljer helt enkelt att göra en avgränsning och enbart kartlägga tryckta texter. När vi väljer tryckt press har vi en möjlighet att kartlägga hela det området. Vi inser att detta kan ses som ett problem men vi anser att de artiklar som förekommer i tryckt press är representativa för hur bilden av kvinnan och händelsen spreds och framställdes. De artiklar som kan finnas i de magasin som inte innefattas i Mediearkivet är ett oturligt bortfall, men vi antar att majoriteten av nyhetsartiklarna och opinionsmaterialet finns i de tidningar som finns i Mediearkivet. Det hade varit intressant att komplettera de tryckta opinionstexterna med debatter på sociala medier, speciellt eftersom händelsen lett till diskussioner på bland annat Facebook. Men detta hade lett till ett för stort material, plus att det hade varit svårt att veta om man hittat allt material.

Det finns få alternativ till Mediearkivet om man vill undersöka just skrivet material. Tack vare Mediearkivet kommer vi åt material som annars är låst bakom betalväggar och endast tillgängligt för prenumeranter. Alternativ till Mediearkivet skulle kunna vara Dagens Nyheters arkiv. Det är över 150 år gammalt, men innefattar endast Dagens Nyheters samlade texter. Det hade begränsat materialet avsevärt. Vi hade även kunnat undersöka hur händelsen framställdes i tv eller radio, men då hade vi förlorat det opinionsmaterial vi vill undersöka och endast kunnat studera nyheterna.

5.5.2. Konstruktionen av frågorna

När vi konstruerar frågorna är vi måna om att ta med många frågor för att inte missa någonting när vi skulle göra innehållsanalyserna. Det finns frågor som inte är direkt kopplade till undersökningens syfte och frågeställningar, men frågorna behövs ändå för att ge en bredare bild och bakgrund till i vilken kontext texterna är skrivna i. Frågorna kan gemensamt leda fram till svaren på frågorna. Det finns ingen fråga om kvinnan framställs som ett subjekt eller ett objekt, däremot leder frågor om framställning och begrepp gemensamt fram till att vi kan svara på det.

5.5.3. Triangulering

Vi kombinerar två olika metoder för att de kompletterar varandra. Den kvantitativa undersökningen fungerar som en grund medan den kvalitativa innehållsanalysen är en fördjupning i ämnet. Østbye, Knapskog, Helland och Larsen skriver i *Metodbok för medievetenskap* att projektets validitet kan stärkas genom triangulering, att man kombinerar olika analytiska ansatser för att stärka validiteten (2003:122). Vi använder metodologisk triangulering eftersom de olika metoderna inte hade fungerat själva. Den kvalitativa innehållsanalysen står i fokus, men för att förstå den behöver man ha en kartläggning av området.

5.5.4. Vi som granskar

Forskningsrollen är central eftersom vi bestämmer allt, från urval till att vi tolkar materialet. I vår tolkning behöver vi ha vår förförståelse i åtanke. Förförståelse innebär att människor inte uppfattar verkligheten enbart genom sina sinnen (Thurén, 2007:58). Som Torsten Thurén skriver i *Vetenskapsteori för nybörjare* (2007) kan det som man uppfattar som rena sinnesintryck egentligen innehålla mycket egen tolkning (2007:58). Som person socialiseras man in i det samhället man växer upp i, vilket innebär att man uppfattar verkligheten så som det överensstämmer med kulturen i samhället. Människor från samma kulturella samhälle kan också ha olika förförståelse, beroende på bland annat vilken samhällsklass man tillhör och vilka ideologiska uppfattningar man har. Om man sedan läser in sig på ämnet eller får mer erfarenhet om det, får man en djupare kunskap och annan förståelse för det. Förförståelse kan utvecklas från fördomar till riktig förståelse (2007:60–61).

Vi kan inte sätta oss in i hur det är att ha en större funktionsvariation. Vår tidigare kunskap om ämnet ligger i att en av oss har läst en grundkurs i genusvetenskap, där en del av utbildningen fokuserade på kombinationen genus och funktionsvariation ur ett intersektionellt perspektiv. Ju mer vi har läst in oss på ämnet under tiden som vi arbetar med den här uppsatsen, ju mer kunskap och förståelse får vi. Vi ser det som någonting positivt att vi har fått en fördjupning i tidigare forskning på området inför tolkningsprocessen i innehållsanalysen. Vi har även satt oss in i den samhällsrelaterade kontexten som opinionsmaterialet kommer från. Det gör att vi kan tolka materialet med bättre förståelse. I processen med innehållsanalysen är det synnerligen viktigt att vi är transparenta och berättar hur vi tolkar texterna.

5.5.5. Validitet och reliabilitet

5.5.5.1. Validitet

Enligt Kvale och Brinkmann (2009:264) innebär validitet att vi faktiskt undersöker det vi säger oss undersöka. Det beskriver hur väl undersökning, metod och analys uppfyller syftet. Vi redovisar frågeställningarna tydligt i analysen, resultatet och slutdiskussionen, vilket ökar validiteten.

För att avgöra validiteten i undersökningen är det inte så enkelt som att jämföra syfte och frågeställningar med resultaten. Det krävs också att man synar den process som lett fram till det uppnådda resultatet. Framför allt är det analysens schemat som är relevant att studera. Vi har även varit noga med att studera det som inte förekommer. Att inte ignorera en fråga när den inte kan besvaras utan istället fråga oss varför någonting inte förekommer och vad det kan bero på.

5.5.5.2. Reliabilitet

Huruvida en undersökning har god reliabilitet eller ej beror på undersökningens noggrannhet och tillförlitlighet. I den kvantitativa undersökningen kan slumpen och slarv spela in, men i en kvalitativ analys bör istället noggrannhet och diskussion genomsyra arbetet för att analysen ska bli så reliabel som möjligt.

Framför allt är det två delar av undersökningen som bör diskuteras i termer av reliabilitet. Dessa två är urvalsprocessen och analysarbetet.

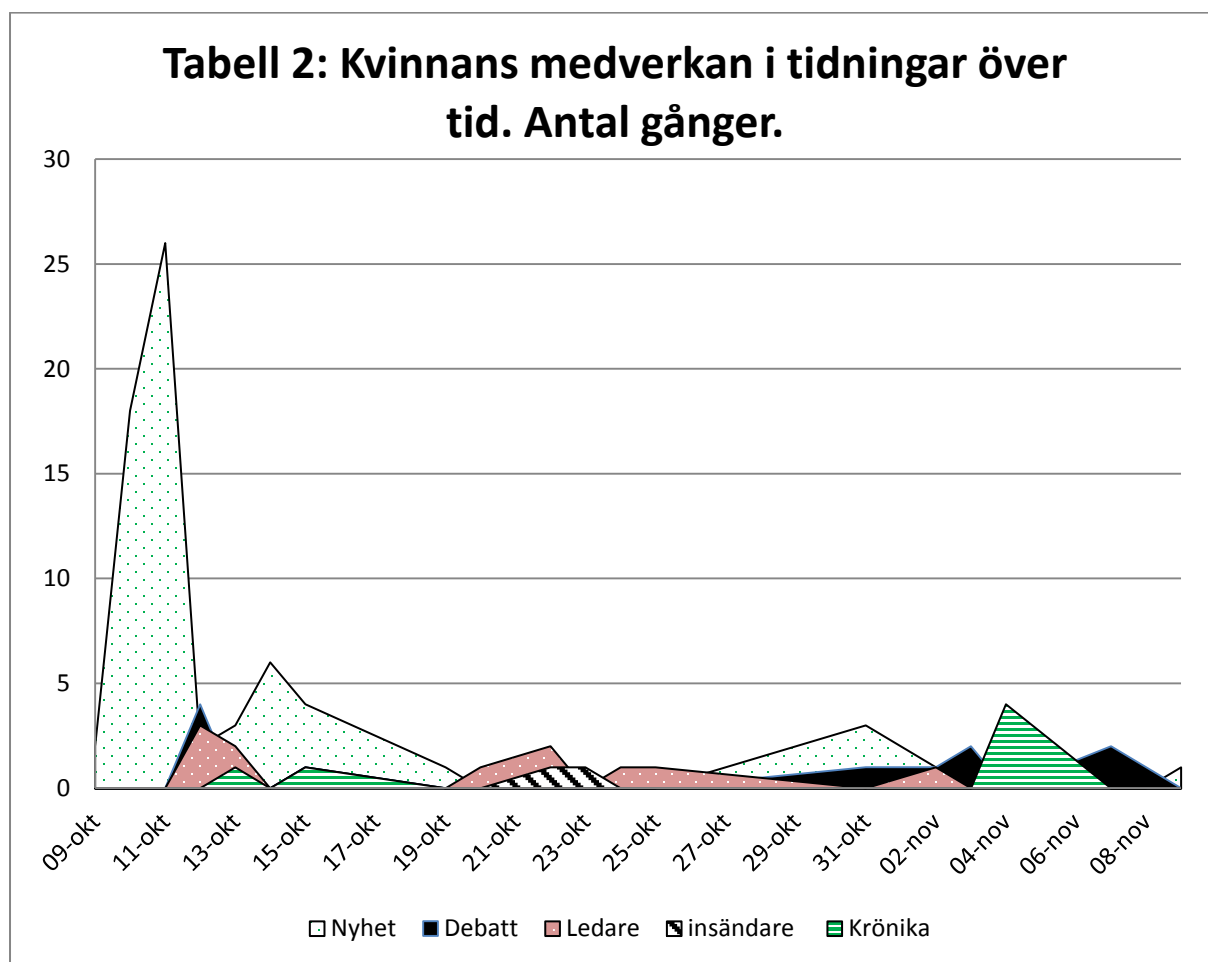
För att det ska finnas en större chans att vi tolkar texterna liknande väljer vi att analysera den första texten tillsammans. På så sätt kan vi direkt diskutera eventuella frågor som uppkommer. Därefter delar vi upp materialet men vi sitter oftast vid samma bord rent fysiskt och har möjlighet att diskutera materialet under analysens gång. Att vi har ett specifikt perspektiv, det social konstruktivistiska perspektivet, gör också att det är större chans att vi tolkar på samma sätt.

6.0. Resultat och analys

Resultatkapitlet inleds med en första del, där vi redovisar vår kartläggning av nyhetsrapporteringen kring kvinnan och händelsen. Det syftar till att besvara den första frågeställningen: 1. Hur ser rapporteringen ut i svensk tryckt press, om den MS-sjuka kvinnan som dog på en toalett i en galleria i Malmö, under den första månaden? I del 2 redovisas innehållsanalysen av de sex utvalda opinionstexterna som besvarar frågeställningen: 2. Hur ser argumentationen ut i opinionstexter där kvinnan och hennes död används? I samma del bevarar vi frågeställning tre: 3. Hur används och framställs kvinnan och händelsen i opinionstexter i svensk tryckt press under den första månaden? I den jämförande analysen undersöker vi likheter och skillnader mellan texterna. Kapitlet avslutas med en slutsats kring resultatet.

6.1. Del 1, kvantitativ kartläggning

Här presenteras vår kvantitativa kartläggning av rapporteringen om kvinnan och händelsen under första månaden. Vi redovisar hur utvecklingen av rapporteringen har sett ut över tid, geografiskt, vilka tidningstyper det är skrivet i, och diskuterar skribenterna. Kartläggningen har till syfte att ge oss en överblick samt svara på frågeställning 1.

Källa: Bilaga 3, Tabell 1, kvantitativ undersökning i "Hon dog på grund av dåliga politiska beslut" (2016)

Kommentar: Totalt 108 artiklar.

När vi har undersökt rapporteringen över tid så ser vi att antalet texter är flest under de första dagarna efter att nyheten publicerades första gången (se Tabell 2). Hela 47 procent av alla texter publiceras mellan datumen 9-11 oktober. Majoriteten (92 procent) av dessa är nyhetstexter.

Den första opinionstexten publiceras den 12 oktober och mellan 20 och 25 oktober och 3 till 8 november är det endast opinionstexter som publiceras om händelsen. Flest opinionstexter (åtta stycken) publiceras den 4 november. Man kan se att antalet opinionstexter om händelsen ökar under månaden (Bilaga 3, Tabell 1).

Vi ser alltså hur rapporteringen går från ren nyhetsrapportering att figurera i olika typer av opinionstexter under vår valda period (se Tabell 2).

De texttyper som figurerar under vår valda tidsperiod är nyhetstext, rättningar, puffar och olika typer av opinionsmaterial: krönika, debattartikel, insändare och ledare. I vår kartläggning kan vi se att antalet nyhetstexter är nästan det dubbla mot alla publicerade opinionstexter tillsammans (se Tabell 3).

Tabell 3. Antal texter i olika genrer (samt procent)

Typ av text	Antal texter	Procent
Opinionstexter:	36	34%
Nyhetstexter:	67	63%
Rättningar:	3	3%
Puffar:	2	2%
Totalt:	108	100%

Källa: Bilaga 3, Tabell 1, kvantitativ undersökning i "Hon dog på grund av dåliga politiska beslut" (2016).

De olika tidningarna som har publicerat någonting om kvinnan som dog på en toalett i Malmö är totalt 60 stycken. Majoriteten är dagstidningar som står för 88 procent av tidningarna och 85 procent av texterna (Tabell 4 och Tabell 5). De andra typerna av tidningar har betydligt färre publicerade texter om händelsen.

Tabell 4. Antal olika tidningar inom tidningstyperna (samt procent)

Tidningstyp	Antal	Procent
Veckotidning:	3	5%
Nyhetsbyrå:	1	2%
Kvällstidningar:	4	7%
Dagstidningar:	52	88%
Totalt:	60	100%

Källa: Bilaga 3, Tabell 1, kvantitativ undersökning i "Hon dog på grund av dåliga politiska beslut" (2016).

Tabell 5. Antal artiklar i olika tidningstyper (samt procent)

Tidningstyper	Antal artiklar	Procent
Dagstidning:	91	85%
Kvällstidning:	10	9%
Veckotidning:	4	4%
Nyhetsbyrå:	3	3%
Totalt:	108	100%

Källa: Bilaga 3, Tabell 1, kvantitativ undersökning i "Hon dog på grund av dåliga politiska beslut" (2016).

De geografiska tendenser vi ser syns främst under den "andra nyhetsvågen" som kommer 11 oktober (se Tabell 2). Av de totala texterna är mer än hälften (55 procent) publicerade i tidningar från Skåne eller Småland som alltså har en geografisk närhet till händelsen. Den 12 oktober är 67 procent av alla texter från tidningar från Skåne eller Småland. 13 oktober är siffran 33 procent och 14 oktober hela 83 procent för skånska eller småländska tidningar (Bilaga 3, Tabell 1).

I Opinionstexterna förekommer främst ledare och debattartiklar som står för ungefär en tredjedel vardera av det totala opinionsmaterialet. Insändare är det minst förekommande av de olika texttyperna (se Tabell 4).

Tabell 6. Antal texter i opinionsmaterialet (samt procent).

Opinionsmaterial	Antal texter	Procent
Debatt:	12	33%
Ledare:	13	36%
Krönika:	6	17%
Insändare:	5	14%
Totalt:	36	100%

Källa: Bilaga 3, Tabell 1, kvantitativ undersökning i "Hon dog på grund av dåliga politiska beslut" (2016).

Få av opinionstexterna har en tydlig politisk koppling. Majoriteten (61 procent) av texterna har vi kodat som att de inte har någon koppling till ett politiskt parti. 92 procent av alla publicerade ledare visar ingen tydligt politisk riktning medan 58 procent av alla publicerade debattartiklar har en tydlig partipolitisk koppling. Av insändarna är alla kopplade till ett politiskt parti. Av krönikorna är 83 procent opolitiska (se Tabell 6).

Tabell 7. Politiska åsikter i opinionsmaterial (procent)

Texttyp	Vänster	Liberal	Ingen politisk åsikt
Debattartikel	17%	3%	14%
Ledare	0%	3%	33%
Insändare	11%	3%	0%
Krönika	0%	3%	14%
Alla texttyper	28%	11%	61%

Totalt: 100%

Källa: Bilaga 3, Tabell 1, kvantitativ undersökning i "Hon dog på grund av dåliga politiska beslut" (2016).

Kommentar: Totalt 36 opinionstexter.

I de texter där vi har sett tydliga kopplingar finns två partier representerade, Vänsterpartiet och Liberalerna. Majoriteten (28 procent) av de texterna representerar Vänsterpartiet och Liberalerna står för cirka hälften så många (11 procent). De opinionstexter som är tydligt Vänster är endast debattartiklar (13 procent) och insändare (11 procent). Av de opinionstexter som är liberala är de jämnt uppdelat mellan de olika opinionstext-typerna (se Tabell 7).

Flera skribenter återkommer i texterna. Totalt finns 35 skribenter, varav en av dessa är "okänd" och en är "TT". Cecilia Klintö återkommer som skribent för TT-texten om larmknappar som publiceras totalt 19 gånger och alltså står för 18 procent av alla publicerade texter. Under de första två dagarna (9-10 oktober) består 58 procent av alla texter av TT-texter. De är näst intill identiska innehållsmässigt men skiljer sig ofta i rubrik. Den 11 oktober är det 62 procent av alla texter som hänvisas till TT. Alla texter under den 11 oktober är versioner av en text från TT som publiceras den 10 oktober. Irene Fleetwoods opinionstext har publicerats åtta gånger och hon står för sju procent av alla texter. (Bilaga 3, Tabell 1)

6.2. Del 2, kvalitativ innehållsanalys

6.2.1. Sammanfattning av opinionstexterna

6.2.1.1. Debattartikel 1 (Analys 1)

"Hur kan man tro att det händer medicinska mirakel? Hur kan ett hjälpbehov försvinna över en natt?" (Nr:56-59, publicerade 12 oktober i Sydsvenskan)

Texten är en debattartikel skriven av Veronica Hedenmark som är grundare och styrelseordförande i VH assistansgruppen AB. Hon är även grundare av intressegruppen Assistansupproret. Man måste ha i åtanke att VH assistansgruppen är ett privat assistansföretag som har ett intresse i att personlig assistans inte minskas. Assistansupproret är en intressegrupp, som hon har grundat. Den finns för att stoppa Försäkringskassans indragningar av assistansersättning, vilket också visar hennes agenda.

Veronica Hedenmarks text handlar om att hon inte tycker att handläggningen av assistans fungerar. Syftet med texten är att övertyga om att politikerna bör ta tillbaka makten från tjänstemännen, mer specifikt de tjänstemän som arbetar med assistans-frågor.

6.2.1.2. Krönika 1 (Analys 2)

”Ett rakt finger mot ett hårt samhälle”

(Nr: 97-100, publicerad den 4 november i Hudiksvalls-tidning, Ljusdals-Posten, Söderhamns-Kuriren, Ljusnan)

Skribent är Christine Bylund. Hon beskrivs som aktivist i sin byline. Vi förstår av texten att hon och personen hon kallar “brorsan” båda har någon form av funktionsvariation och att hon som funktionsvarierad och med närhet till andra funktionsvarierade har ett intresse av frågor gällande assistans.

Texten är en uttalad krönika enligt en vinjett och handlar om personer som samhället anser kostar pengar. Skribenten tar upp personer som kommit till Sverige från Afghanistan, och det hon kallar “samhället” tycker inte att de från Afghanistan ska få några pengar. Hon ser på sig själv och “brorsan” och säger att nästa grupp som förlorar sina pengar är funktionsvarierade. Textens syfte är att belysa att samhället är hårt mot funktionsvarierade och de som blir utvisade.

6.2.1.3. Insändare 1 (Analys 3)

“Stoppa besparingarna på personlig assistans”

(Nr: 101-105, som debattartikel: 95-96 och 105-107. Publicerad 4 november i Västerviks-Posten)

Skribenten till insändaren är Irene Fleetwood, som är ordförande för Vänsterpartiet Kalmar län. Eftersom hon har en politisk ställning har hon en politisk agenda. Hon företräder Vänsterpartiet och det hon skriver undertecknas automatiskt av partiet.

Texten finns med på en plocksida under vinjetten ”Från läsekretsen”, vilket gör att vi tolkar texten i den specifika tidningen som en insändare. Texten handlar om att regeringen har bestämt att assistansersättningen ska sparas in, vad skribenten ser för konsekvenser med det samt hur hon tycker att frågan ska behandlas. Syftet med insändaren är att påverka regeringen att backa i frågan om minskad assistansersättning.

6.2.1.4. Ledare 1 (Analys 4)

“Fortsätt värna LSS-reformen”

(Nr: 80 publicerades 20 oktober Nu - Det Liberala nyhetsmagasinet)

I den här ledaren som är publicerad i den liberala tidningen Nu, finns ingen tydlig skribent. Det vi ser är att det är en skribent med liberala åsikter. Majoriteten av alla ledare skrivs av journalister, men vi utgår inte från att det är så i detta fallet. Skribentens agenda är att lyfta Liberalernas syn på LSS-reformen, och visa att hen är missnöjd med den nuvarande regeringen.

Texten handlar främst om LSS och om hur den nuvarande regeringen “monterar ner den” för att spara pengar. Skribenten tar upp exempel där hen menar att indraget av assistans har påverkat funktionsvarierade och anhöriga. Den röda tråden är att det är den rödgröna regeringens fel och att partiet Liberalerna är tydligt emot nedmonteringen. Textens syfte är i sin kontext som ledare i en liberal tidning, att tydligt uttrycka sin åsikt om hur den rödgröna regeringen hanterar LSS-frågan.

6.2.1.5. Ledare 2 (Analys 5)

“Hon dog på grund av dåliga politiska beslut”

(Nr: 51, publicerad 12 oktober i Upsala nya tidning)

Personen som har skrivit ledartexten är Lisa Magnusson, som är vikarierande ledarskribent på Upsala nya tidning. Som ledarskribent ska man skriva efter tidningens politiska färg. Vi får inte veta mer om skribenten och kan därför inte veta om hon har någon personlig agenda.

Texten handlar om kvinnan som dog på en toalett i Malmö och om orsakerna bakom. Det finns inget uttalat syfte med texten, mer än att diskutera frågan.

6.2.1.6. Debattartikel 2 (Analys 6)

“Alla är offer i slaget om assistansen”

(Nr: 72, publicerad 15 oktober i Göteborgs-Posten)

Debattartikeln är skriven av Anders Westgerd som är verksamhetsledare för GIL, Göteborgskooperativet för independent living. Vi förstår att GIL på något sätt har en relation till assistans. Eftersom skribenten är verksamhetsledare för GIL arbetar han med frågor som rör LSS, vilket gör att han har en agenda utifrån föreningen.

Texten handlar om regeringens direktiv om att dämpa kostnaderna för assistans och att det, enligt skribenten, slår hårt mot assistansberättigade personer. Texten är skriven under vinjetten “Debatt”. Syftet med texten är att övertyga om att regeringens beslut om neddragningar inom assistansersättningen är fel.

6.2.2. Hur ser argumentationen ut?

6.2.2.1. Debattartikel 1 (Analys 1)

Skribenten vill övertyga om att LSS-handläggningen måste effektiviseras och bli bättre. Hon försöker även övertyga om att tjänstemännen inte ska ha makten i LSS-frågan, utan att politikerna ska ta sitt ansvar. Skribenten argumenterar för att handläggare måste bli mer kompetenta, att handläggningstiden ska bli kortare, att LSS-handläggarna måste öka sin förståelse för personer med funktionshinder samt att politikerna ska ha mer makt än tjänstemännen. Hon argumenterar emot hur Försäkringskassan, socialtjänsten och LSS-handläggarna arbetar samt hur pengarna fördelas. Det tydligaste argumentet som framförs om att handläggningstiden kan bli snabbare är att domstolar klarar handläggningstiden på en vecka med mål som inte kan vänta. Skribenten drar slutsatsen att kommunen och Försäkringskassan också borde klara av en handläggning på den tiden. Hon argumenterar för att politikerna ska återta makten från tjänstemännen, med argumentet att det är politikerna

som ska föra handikappolitikens utveckling framåt. Skribenten använder sig främst av påståenden i sin argumentation, till exempel att hon anser att kommunerna betalar dyra konsulter, att det finns en kompetensbrist, att LSS-ärenden ligger “som tickande bomber”, vilket blir indirekta argument för att styrka sin tes.

Skribenten presenterar sina lösningar som fyra punkter, 1, att åtgärda den “allvarliga” kompetensbristen som finns hos handläggare, 2, att göra handläggningen mer effektiv och korta handläggningen, 3, använd konsulternas utbildningspengar till “verklig” utbildning för att handläggarna ska få ökad förståelse för personer med funktionshinder, 4, att politikerna ska ta tillbaka makten från tjänstemännen.

Skribenten försöker övertyga läsaren genom att använda påståenden om hur LSS-situationen ser ut och visa lösningar som finns på problemen som hon menar finns. Hon visar problemen med hjälp av två konkreta exempel på när handläggningen inte har fungerat som den ska, enligt skribenten. I det första fallet tar handläggningen lång tid samt att personen hänvisas mellan olika instanser. Det andra fallet handlar om kvinnan som dog på toaletten i Malmö, som skribenten menar visar på trenden hos Försäkringskassan och kommunerna att dra in eller neka beslut om personlig assistans.

Hon använder både ethos, pathos och logos. Eftersom det står att skribenten är grundare och styrelseordförande i en assistansgrupp förstår man att hon är insatt i frågan och hon inger förtroende. Det står inga källor till hennes påståenden, men hon i sig fungerar som en källa eftersom hon är auktoritär i ämnet. Redan vid första exemplet, om en pappa som har nått bristningsgränsen och inte sovit en hel natt på flera år på grund av sitt barns funktionshinder, använder skribenten de tre retoriska delarna. Hennes trovärdighet (ethos) stärks direkt i och med att det är hon som försöker hjälpa pappan i det första exemplet. Känsorna väcks (pathos) för att man kan sätta sig in i fallet och känna empati. Hon talar till förnuftet (logos) och får läsaren själv att förstå att pappans situation är ohållbar och måste förändras. I andra exemplet med kvinnan som avled på toaletten talar hon främst till förnuftet. Händelsen beskrivs väldigt kort och konkret och kopplas direkt ihop med att det görs neddragningar inom personlig assistans. Hon vill visa för läsaren att neddragningarna är ologiska.

Överlag använder hon påståenden som främst syftar till läsarens förnuft. När hon ställer två retoriska frågor: “Men hur kan man tro att det händer medicinska mirakler? Hur kan ett hjälpbehov försvinna över en natt?” talar hon både till läsarens förnuft och känslor.

De två exemplen med pappan och kvinnan representerar mikro i texten. Framför allt kvinnan som dog på toaletten visar på ett mikroperspektiv, då hon även har en lokal koppling och kopplas till orten Vellinge upprepade gånger. Makroperspektivet ges genom att skribenten lyfter kvinnans död till att bli en händelse som “kunde hänt var som helst i landet” och menar att Sveriges politiker behöver föra handikappolitiken framåt.

Pappan, barnet med funktionshinder och kvinnan som avled på toaletten används som exempel på offer för den, enligt skribenten, långa och felaktiga handläggningen. Pappan, barnet och kvinnan representerar privatpersoner och fall av LSS-handläggning.

Verkan i texten är att LSS-handläggningen felbedöms och tar lång tid, orsaken ligger i kompetensbrist, ineffektiv handläggning, pengarna läggs på fel saker och att politikerna måste ta tillbaka makten enligt skribenten. Konsekvensen blir de två fallen som hon beskriver. Argumenten som finns i texten, riktas till någon som har makten att förändra. Det är oklart exakt vem/vad det riktas mot. Det finns ingen utpekad som argumenten är till för. Hon skriver att "politikerna måste ta makten" från tjänstemännen men det framgår inte vem som bör se till att det händer. "Offren" är maktlösa.

6.2.2.2. Krönika 1 (Analys 2)

Det skribenten vill övertyga om är att samhället är hårt mot dem som anses kosta pengar. Hon argumenterar för att samhället är hårt och att det är ett samhälle som "godtyckligt delar ut liv eller död". Detta är inte främst en argumenterande text utan en text som vill belysa ett problem. Hon visar problemet genom att säga att det inte längre är ett grundläggande behov att få hjälp att andas och äta. Hon skriver att samhället ser funktionsvarierade som kravmaskiner för att de vill kunna arbeta och duscha utan att slå ihjäl sig. Hon frågar sig själv hur de ska klara sig i ett sådant samhälle som tycker att det är okej att skicka barn ut i "terrorhelveten". Inga lösningar på problemet tas upp.

Skribenten försöker övertyga genom att ta upp konkreta exempel på olika utsatta människor som hon menar att "samhället" inte anser behöver hjälp. Vi förstår att personen som skriver själv är funktionsvarierad, vilket ger trovärdighet, ethos, och vi litar på att hon ger en korrekt beskrivning av hur samhället ser på funktionsvarierade. Hon skriver mycket utifrån sig själv och "brorsan". Hon skriver främst till läsarens känslor, pathos. Hon ställer bland annat frågan hur en människa ska överleva om den inte kan få hjälp att andas och äta. Att barn skickas ut i "terrorhelveten" och att funktionsvarierade är näst på tur för att bli av med sitt stöd väcker empati för både barnen och för funktionsvarierades situation i samhället. Hon har konkreta exempel på en kille i tonåren från Afghanistan och "brorsan" som dem som är utsatta i samhället, vilket gör att läsaren får ett känslomässigt band till de två. Skribenten använder sig av logos genom att fråga läsaren hur man kan överleva utan att andas och utan mat.

Textens mikro består av kvinnan som avled på toaletten, skribentens vän Marita som jobbar på ett boende för ensamkommande flyktingbarn, samt skribenten själv och "brorsan". Alla tre lever i de problemen skribenten tar upp. Makro består av terrorn, och hela "samhället" som tycker något. Det är "samhället" som har makten i texten. Det har makten att välja vilka som ska få pengar och vilka som får stanna kvar i landet. De som riskerar att utvisas kan kämpa och demonstrera, men verkar i slutändan vara maktlösa. Skribenten och "brorsan" är också maktlösa och deras rättigheter är beroende av samhällets åsikter.

Verkan är att samhället har blivit hårdare och utvisar personer och ger funktionsvarierade mindre pengar, orsaken är att folk är rädda för att andra ska "ta det lilla de har". Konsekvensen är att folk blir utvisade till "terrorhelveten" och att personer dör på grund av för lite assistans. Argumenten riktas till läsaren, som är en del av det "hårda samhället" för att läsaren ska övertygas om att samhället bestämmer vem som lever eller dör och att det är ett hårt samhälle.

6.2.2.3. Insändare 1 (Analys 3)

Irene Fleetwood vill övertyga om att regeringen måste backa från kravet att Försäkringskassan ska minska antalet assistanstimmar. Hon argumenterar emot regeringens sparande inom LSS och för att LSS ska värnas och utvecklas. Huvudargumentet är att alla människor ska ha rätt till full delaktighet i samhället och en möjlighet att "leva som alla andra". Hon skriver att personlig assistans gör detta möjligt. Ett annat argument är att alla människor ska ha möjlighet att bestämma över sitt eget liv. Hon argumenterar även med att ta upp händelsen om kvinnan som dog på en toalett som ett exempel på vad restriktiva bedömningar kan leda till.

Skribenten använder sin trovärdighet som politiker när hon skriver att Vänsterpartiet kräver att regeringen backar. Hon skriver även fakta som kan inge förtroende för henne. Hon skriver att personer med assistansersättningen har minskat med mer än 300 i år. Däremot står det ingenting om hur det skiljer sig mot föregående år. Skribenten tar också upp hur assistansreformen 1994 förändrade livet för människor. Däremot använder hon inga källor till informationen och påståendena. Pathos används framförallt i fallet om kvinnan som dog på toaletten. Hon skriver att kvinnan har nekats assistans för toalettbesök och avled efter att ha blivit "kvarglömd". Fallet benämns som ett "fruktansvärt exempel" och hur skribenten berättar om händelsen påverkar läsarens känslor. I direkt koppling till fallet skriver hon att konsekvenserna i de flesta fall inte blir synliggjorda - om "förtvylade familjer" och "individer som isoleras". Det skapar också känslor hos läsaren. Logos används när hon skriver om alla människors rätt till delaktighet och att bestämma över sitt liv. Det talar till läsarens förnuft.

Mikroperspektivet ser vi när skribenten skriver om hur regeringskravet på minskad assistansersättning påverkar människor, främst i exemplet. Resten av texten har egentligen ett makroperspektiv. Maktförhållandena mellan aktörerna ser ut på så sätt att regeringen har mest makt och bestämmer att Försäkringskassan ska minska antalet assistanstimmar. Vänsterpartiet har lite makt som vill förändra regeringens beslut och "kräver" att regeringen backar från kravet. De som står maktlösa är människorna som har drabbats och drabbas av regeringsbeslutet, så som den avlidna kvinnan.

Regeringens besparingar på den personliga assistansen är enligt skribenten en orsak till kvinnans död. Det får också konsekvenser för andra personer i samhället. Skribentens argument riktas till regeringen men texten visar även läsaren var Vänsterpartiet står i frågan om assistans.

6.2.2.4. Ledare 1 (Analys 4)

Skribenten vill övertyga om att många drabbas av den rödgröna regeringens beslut om nedmontering av LSS och att Liberalerna tycker att det är fel. Skribenten argumenterar emot nedmonteringen av LSS och menar att statsminister Stefan Löfven ljuger när han säger att de inte vill spara in utan hitta de som fuskar. Hen argumenterar för att LSS måste värnas om och att det ger jobb och har gett brukarna ett bättre liv. De argument som används är att en förändring av LSS slår hårt mot "de allra svagaste och deras anhöriga" och att funktionsvarierade som fått jobb måste tacka nej på grund av att minskad eller nekad assistans. Skribenten argumenterar för att LSS har gett brukare och deras anhöriga möjlighet

till arbete och att sjukskrivningarna har minskat, samt att det ger jobb till assistenter. Hen menar att alternativet till LSS är vård på institutioner eller att anhöriga till funktionsvarierade sliter ut sig. Skribenten menar att om Socialdemokraterna får bestämma kommer det sluta så. Ingen tydlig lösning presenteras men vi tolkar det som att skribenten menar att LSS-reformen bör fortsätta värnas om. Skribentens argument riktar sig mot läsaren, som vi antar har samma politiska åsikt som tidningen, för att visa var Nu står i den aktuella frågan, och för att behålla liberala väljare möjligtvis. Argumenten är emot den nuvarande regeringen och hur de styr, framför allt mot Stefan Löfven och Socialdemokraterna.

Eftersom vi inte vet vem skribenten är eller huruvida hen är journalist eller inte och hen aldrig utgår ifrån eller nämner sig själv i texten, kan man inte säga att hen använder sig av ethos för att övertyga, förutom i sin roll som insatt Liberal. Däremot skriver hen till läsarens känslor, pathos, genom att måla upp bilder av hur indrag av LSS “slår särskilt hårt mot de allra svagaste och deras anhöriga”. Hen skriver att människor är rädda och skriver om funktionsnedsatta som “mot alla odds lyckats få ett jobb”. Skribenten tar också upp exempel på hur drastiskt livet förändras till det sämre för funktionsvarierade om LSS dras in. Detta talar också till läsarens förnuft, logos. Genom konkreta exempel på hur livet har blivit bättre sedan LSS infördes och hur dåligt det blir när den dras in samt dra paralleller till tidigare institutioner kan läsaren dra logiska slutsatser.

Huvudtesen är att LSS-reformen ska fortsätta värnas om. Skribenten tar först upp konkreta exempel på personer som påverkats av neddragningarna inom LSS och går vidare till att skriva att de är exempel på dem som drabbats på grund av den “rödgrönas regeringens nedmontering av LSS”. Därefter går skribenten vidare och visar vad Jan Björklund anser. Textens mikro är de människor som nämns i början, de som “drabbas” av nedmonteringen av LSS och textens makro är regeringen och de som skribenten kallar “brukarna”, vilket vi tolkar som alla funktionsvarierade i Sverige som behöver assistans.

Den grönröda regeringen tillsammans med Stefan Löfven har makten att göra nedskärningar och förändra, enligt skribenten. “De drabbade” har ingen makt utan är beroende av vad regeringen bestämmer. Jan Björklund och Liberalerna har inte heller någon makt i texten. De visar tydligt var de står men de verkar inte besitta makten att faktiskt kunna göra något. Krönikören Anna Dahlberg och socialdemokraten Anna-Lena Sörensen har ingen makt att förändra någonting utan har främst makt att säga emot skribenten. De privata assistansföretagen är även dem maktlösa och beroende av regeringens beslut.

Orsaken som redovisas är att LSS-reformen skärs ner av den rödgröna regeringen eftersom de tror att assistansbolag och de som får assistans fuskar. Det skapar verkan att människor med funktionsnedsättningar blir av med assistans och blir lidande för det. Konsekvensen är att blir de av med assistans kan de också bli av med jobb. Anhöriga kan bli sjukskrivna på grund av överarbete.

6.2.2.5. Ledare 2 (Analys 5)

Skribenten vill övertyga om att regeringens direktiv till Försäkringskassan, om att dra ned på assistansersättning, är dåligt och att det får stora konsekvenser. Hon argumenterar emot att se assistans som en “lyxutgift” och för att det är en mänsklig rättighet. Ett argument som

framförs är att stöd till personer med funktionshinder inte är så dyrt och att vanlig hemtjänst kostar mer per timme. Fallet med den avlidna kvinnan blir också ett argument emot direktiven. Det framförs inga direkta lösningar på problemet, mer än att skribenten indirekt skriver att assistansersättningen inte borde dras in på. Men det står ingenting om att hon vill att regeringen ska backa från sitt beslut.

I texten finns inslag av de retoriska elementen ethos, pathos och logos, som används för att övertyga läsaren. Skribenten inger trovärdighet i och med att hon visar att hon kan mycket om fallet med den döda kvinnan samt är insatt i LSS-debatten. Det finns inga källor på hur hon har fått all information. Däremot hänvisar hon senare till att tidningen har publicerat flera debattartiklar i ämnet och refererar till vad Handikappförbunden säger i frågan. Hennes roll som journalist inger också trovärdighet eftersom journalistiken alltid har grunden i pressetik. En blandning av pathos och logos finns i fallet om den döda kvinnan. Läsaren får veta mycket om hennes bakgrund och funktionsvariation, vilket gör att man förstår att hon borde ha haft assistans den dagen då hon dog på toaletten. Samtidigt väcker händelsen mycket känslor, framför allt i slutet av texten då det finns ett citat från kvinnans assistent som säger, i relation till dödsorsaken, att kvinnan måste kämpat. Skribenten skriver mycket till läsarens förnuft, till exempel om att mänskliga rättigheter går före pengar. Resonemanget om att anhöriga till personer med funktionsvariationer fortfarande måste ta hand om personerna, men oavlönat, talar också till läsarens förnuft. I ingressen och brödtexten finns en retorisk fråga som skribenten själv svarar på: "Vad är egentligen värre än att en människa dör? Att hon dör helt i onödan förstås".

Textens fokus ligger på den MS-sjuka kvinnan som representerar sig själv samtidigt som hon blir ett exempel i en politisk fråga. Fallet har ett mikroperspektiv. En anhörig är med för att berätta om vad den MS-sjuka kvinnan tänkte om neddragningen av assistanstimmarna. "Någon byråkrat" klandras till viss del för att ha dragit in på assistansen, om det var så att hen tog anmälningen till justitieombudsmannen personligt. Även väktarna klandras till viss del för att de inte undersökte toaletterna, samtidigt som skribenten påpekar att de troligen kommer att plåga sig själva så länge de lever. Regeringen framstår som skurkar som "snålar in" på assistansen. Regeringen har makt eftersom de har skapat direktivet om att dra ned på assistansersättningen.

Huvudhändelsen, att en MS-sjuk kvinna dog på en toalett, händer till följd av regeringens direktiv om att dra ned på assistansersättningen. Några mindre orsaker är även assistansbeslutet, samt den mänskliga faktorn -att väktarna inte undersökte toaletterna just den kvällen. Huvudorsak är däremot försämrade villkor för assistansersättning. En annan följd på det är att anhöriga får "slita oavlönat" istället och att de som inte har några anhöriga får en isolerad vardag, som ibland också blir rent farlig.

6.2.2.6. Debattartikel 2 (Analys 6)

Anders Westgerd vill övertyga om att en satsning på personlig assistans är rätt väg att gå snarare än en nedskärning av assistansersättningen. På så sätt argumenterar han emot neddragningarna och för en satsning. Argument som framförs är att det, utan tillgång till assistans, blir svårare för personer med funktionsnedsättning att få jobb, studera och röra sig fritt i samhället. Skribenten argumenterar vidare om att det blir svårare att vara en del av demokratin. Ett argument handlar också om kostnader och att assistansersättningen

egentligen inte kostar så mycket som vissa anser. Skribenten tar upp att 87 procent av assistansersättningen går till assistentlöner, där hälften går tillbaka till samhället genom sociala avgifter och skatt. Han menar också att fler får jobb, både brukare och personliga assistenter. Enligt skribenten kan en satsning på personlig assistans kunna vara en av motorerna för ökad sysselsättning och att ha Europas lägsta arbetslöshet, som är ett regeringsmål. Kvinnan som dog på toaletten tas upp som ett exempel på ett offer för neddragningarna och fungerar samtidigt som ett argument mot dem. Att människor dör använder han som ett argument. Det finns inga lösningar på hur man ska se till att pengar för assistans inte ska gå till andra saker, som är regeringens anledning till direktivet om att minska assistansersättningen. Enligt Anders Westgerd kan regeringens motiv vara en rökråd för att "driva igenom massiva besparingar inom assistansen" genom att regeringen "monterar ner en fungerande trygghetsreform".

Skribenten använder ethos, pathos och logos för att övertyga läsaren i sin argumentation. Ethos, skribentens trovärdighet, stärks av att han är verksamhetsledare för GIL och är insatt i frågan och debatten. Det kräver dock att läsaren vet vad GIL är för verksamhet. Känslor väcks främst i exemplet med den avlidna kvinnan samt i frågan om hur många som ska behöva dö. Han talar även till läsarens förnuft i och med att det är orimligt att människor ska dö på grund av att de inte får tillräckligt med assistans. Så ska det inte vara. Det hör också till logos att alla människor ska kunna vara en del av demokratin. Anders Westgerd använder många värdeladdade ord i debattartikeln samt gör krigsreferenser. Han inleder texten med en referens till militärterminen sidoskador och beskriver det som "det pris i oskyldiga liv man anser sig kunna betala för att uppnå ett militärt mål". Han menar att tankarna om sidoskador kan appliceras på svensk fördelningspolitik i och med regeringens direktiv för den personliga assistansen. Han skriver också om "kriget mot assistansberättigade" och att regeringen agerar "på flera fronter". Han avslutar sin text med att skriva att han anser att det inte är ideologin som färgar regeringens politik röd, utan att det är blod. Han använder även en retorisk fråga när han frågar "hur många fler ska behöva dö eller få sina liv förstörda för att Åsa Regnér vill komma åt ett oidentifierat antal oseriösa anordnare av assistans?".

Mikroperspektivet är händelsen med den avlidna kvinnan och allt annat har egentligen ett makroperspektiv. Maktförhållandena ser ut på det sättet att regeringen framstår som några som har mycket makt och de som för kriget medan alla andra är offer på något sätt. Som i alla andra texter har skribenten givetvis makt på det sätt att han skriver texten. Samtidigt skriver han att "alla är offer i slaget om assistansen", vilket borde betyda att han också ser sig själv som ett offer.

6.2.3. Hur används och framställs kvinnan och händelsen?

6.2.3.1. Debattartikel 1 (Analys 1)

Kvinnan som avled på en toalett och själva händelsen, förekommer i bildtext, ingress och en gång i brödtexten. I bildtexten får man veta att en funktionshindrad kvinna från Vellinge dog på en toalett på Hansagallerian i Malmö, alltså viss bakgrund och var dödsfallet inträffade. Skribenten kopplar det till att man ska kunna förvänta sig mer av politikerna. Ingressen tillägger att det hände förra helgen. I brödtexten får vi veta att hon dog ensam och vi får veta att Försäkringskassan några dagar före händelsen tagit beslut om minskad assistans. Hennes

hemkommun omnämns som en av många svenska kommuner där LSS-ärenden ligger som "tickande bomber". Bakgrunden kring händelsen finns i de olika textdelarna och det krävs inga tidigare förkunskaper om händelsen. För att få hela bilden av händelsen krävs dock att man läser alla tre delar. Något som förutsätts är att läsaren vet var Vellinge ligger, vilket vi kopplar till att texten är publicerad i en tidning som finns i närområdet.

De ordval som används för att beskriva kvinnan är: kvinna, funktionshindrad, från Vellinge. Kvinnan och hennes död används som ett fall som leder fram till argumentationen. Hon används i texten främst för att skapa aktualitet. Hon används dels i den stora dragarbilden som visar platsen hon dog på, men även i bildtexten och hon är den första som nämns i ingressen. Däremot får hon ytterst lite plats i brödtexten. Hon framställs som ett offer för de indragna assistanstimmarna. Hennes livssituation beskrivs som att hon är funktionshindrad och är från Vellinge. Hon dog "ensam på en toalett". Mer får vi inte veta, förutom att det hade att göra med hennes minskade assistans, enligt skribenten.

Händelsen används som ett av två exempel som ska visa på att handläggningstiden är för lång och besluten om assistans felaktiga. Direkt efter informationen om kvinnan kopplas hon till Vellinge kommun och indirekt till handläggare som inte handlägger i tid samt kommuner som vägrar följa domslut. Något som vi inte vet har någon koppling till hennes enskilda fall.

I texten står att kvinnan har ett funktionshinder, men ingen mer ingående beskrivning i vad för vilken variation hon hade. Vi får veta att hon behövde assistans, men inte vilken typ av assistans eller hur mycket.

6.2.3.2. Krönika 1 (Analys 2)

Kvinnan förekommer endast i ingressen, men hennes fall är det som genomsyrar texten i det att skribenten skriver att hon dog på grund av att hon hade fått indragen assistans, indirekt mindre pengar från "samhället". Skribenten fortsätter med att skriva att det inte längre är ett grundläggande behov att få hjälp att äta och andas och att funktionshindrade är en grupp i samhället som anses kosta. Kvinnan och händelsen nämns inte mer. Den avlidna kvinnan representerar sig själv som offer för det hårda samhället.

Hennes livssituation beskrivs inte mer än att vi får veta att hon enligt skribenten behövde assistans. Kvinnans död beskrivs endast som att hon dog på en toalett i Malmö och att det berodde på att hon inte hade assistans. Händelsen används som ett exempel för där funktionshindrade ses som personer som kostar för mycket enligt "samhället", och på grund av det dras assistansen ned. Det används även som en ingång till hela krönikan, kanske för att få aktualitet till texten. Händelsen ska visa vad som händer när samhället blir hårdare. Kvinnans funktionsvariationer nämns inte alls.

Då kvinnan som avled på en toalett inte beskrivs närmare än att hon behövde assistans, så verkar det som att skribenten antar att läsaren vet vilket fall hon beskriver. Skribenten skriver också tydligt att hon dog på grund av att hon inte hade den assistans hon behövde. Det krävs alltså en del förkunskap kring fallet och kring assistans och hur det kan hjälpa en person, för att kunna förstå skribentens påståenden kring assistans.

6.2.3.3. Insändare 1 (Analys 3)

Den avlidna kvinnan är också en aktör som fungerar som ett exempel för argumentationen. Hon och hennes död blir ett fall (offer) för de “restriktiva bedömningarna”.

Händelsen om kvinnan som dog på en toalett finns med som ett exempel en gång i mitten av texten. Först beskrivs händelsen och sedan skriver Fleetwood att det är ett “fruktansvärt exempel på vad restriktiva bedömningar kan leda till” och kopplar det vidare till fler som påverkas av besparingarna på personlig assistans. Utrymmet som själva händelsen får är ungefär ett halvt stycke, ungefär en sjättedel av den totala texten.

De begrepp som beskriver kvinnan som dog på en toalett är “kvinna”. Kvinnan och hennes död används som ett exempel på vad regeringens besparingar kan leda till. Samtidigt skriver Fleetwood att konsekvenserna inte blir synliggjorda i de flesta fall. Händelsen kopplas direkt som en konsekvens av regeringens besparingar som i sin tur leder till restriktiva bedömningar. Kvinnans roll i argumentationen är att hon blir ett offer för regeringens besparingar på personlig assistans. Det man får veta om kvinnans livssituation är att hon hade någon typ av assistans och att hon nekats assistans för toalettbesök. Varför kvinnan behövde assistans förklaras ej. Det står ingenting om vad för slags funktionsvariationer hon hade. Ord som beskriver hennes död är “avled”, “kvarglömd” och “fruktansvärt exempel”. Det står att kvinnan “avled efter att ha blivit kvarglömd på en offentlig toalett”. Däremot är dödsorsaken inte att hon blev “kvarglömd” och dessutom fanns det ingen som kunde glömma kvar henne. Ordvalet “kvarglömd” är ett begrepp som kan användas när man glömmet kvar saker, och kvinnan framställs mer som ett objekt än som en faktisk person när hon skrivs om på det här sättet.

6.2.3.4. Ledare 1 (Analys 4)

Den avlidna kvinnan är med endast i början av brödtexten där hon agerar exempel. Sedan nämns hon inte mer, utan fokus ligger på de funktionshindrade som fortfarande behöver assistans. Det behövs ingen förförståelse för att förstå texten och innebörden av att kvinnan är med som exempel, då hon och de två andra personerna som är exempel endast nämns som fall. Dock så får man som läsare mer känsla av aktualitet eftersom händelsen var ett nytt fall, vid tiden då tidningen kom ut.

Kvinnan beskrivs som “MS-sjuk kvinna” som nekats fler assistanstimmar. Det står inte utskrivet att hon dog på grund av indragna assistanstimmar, utan bara att hon hade fått beviljat färre assistanstimmar. Dock följs exempel med henne och händelsen av “nästan varje dag kan vi läsa i media om nya exempel på dem som nu drabbas av den rödgröna regeringens nedmontering av LSS”, vilket kan tolkas som att skribenten anser att kvinnan dog på grund av regeringens nedmontering av LSS. Hon blir ett tydligt offer.

Hennes livssituation beskrivs inte mer än att hon hade MS och som läsare förstår vi att hon behövt assistans på något sätt, men inte hur mycket eller varför. Hennes död beskrivs endast som att hon dog på en offentlig toalett i Malmö. Det står ingenting om kvinnans fysiska funktionsvariationer utan endast att hon har sjukdomen MS och att hon nekats fler assistanstimmar. MS förklaras ej.

6.2.3.5. Ledare 2 (Analys 5)

Huvudhändelsen är att en MS-sjuk kvinna har dött på en toalett i Skåne, vilket skribenten menar har skett till följd av politiska beslut. Fallet finns med igenom hela texten med små sidospår men som fortfarande fokuserar på själva ämnet. I den här texten får man veta vad som skedde innan kvinnans död, att hon sökte mer stöd men ansökningen drog ut på tiden och svaret blev att de beviljade assistanstimmarna skulle dras ned. När ansökningen drog ut på tiden anmälde kvinnan det till justitieombudsmannen och fick då besked av handläggaren. Lisa Magnusson skriver att en anhörig till kvinnan uppger att kvinnan upplevde neddragningarna som ett straff.

Om man delar in texten i tre delar, början, mitten och slutet så står det om den avlidna kvinna och händelsen i den första och sista delen. I mitten är det fokus på regeringens direktiv och assistans, vilket är i relation till händelsen. I början står det mycket bakgrund om kvinnan och det som ledde fram till hennes död. I slutet binder skribenten samman texten och det står mycket om kvinnans död. Eftersom Lisa Magnusson skriver väldigt mycket och förklarande om den MS-sjuka kvinnan och händelsen krävs det inga förkunskaper från läsarnas håll.

De begrepp som används för att beskriva kvinnan är att hon var en kvinna som hade MS, multipel skleros, var förlamad i halva kroppen och hade rätt till personlig assistans. Man förstår att hon hade en koppling till Skåne, eftersom hon hittades död i ett skånskt köpcenter. Kvinnan och händelsen blir ett argument mot regeringens direktiv, men framför allt ett starkt exempel på vad neddragningarna kan orsaka. Kvinnan är ett offer för neddragningarna, samtidigt som hon är ett subjekt som försökte få mer assistans och agerade när handläggningen drog ut på tiden. Att en anhörig får uttala sig om att kvinnan upplevde beslutet om minskad assistansen som ett "straff från någon byråkrat som tagit anmälan personligt" gör också att man får veta någonting om vad kvinnan eventuellt själv ansåg om beslutet. Man får veta mer om henne som person.

Hennes livssituation beskrivs utifrån hennes sjukdom, att hon fick kämpa för mer assistansstöd men istället beviljades mindre. Som Lisa Magnusson avslutar sin ledartext --- "För hade hon fått ha någon vid sin sida hade det här aldrig skett". Kvinnans död beskrivs som en "sorglig historia", att hon hade fallit illa och fastnat och att hon dog i onödan. Hennes assistent får också uttala sig, om att kvinnan måste ha kämpat. Kvinnans funktionsvariationer förklaras noggrant i texten och ger en bredare bild av händelsen. Man får veta att kvinnan hade MS, multipel skleros, som beskrivs som en "fruktansvärd sjukdom som förstör nerverna". Vidare får man veta att kvinnan hade en aggressiv form av MS, att hon blev sämre samt att hon var förlamad i halva kroppen. Hennes sjukdom står i relation till att sjukgymnast, läkare och biståndshandläggare intygar att kvinnan behövde omfattande assistans.

6.2.3.6. Debattartikel 2 (Analys 6)

Kvinnan och händelsen förekommer endast i det andra stycket i brödtexten. Där förklaras vad som har hänt och bakgrunden till det. I slutet syftar skribenten tillbaka på den avlidna kvinnan när han frågar hur många fler som ska behöva dö.

Den avlidna kvinnan är ett offer för neddragningarna inom assistansersättningen och regeringen tilldelas rollen krigsförare. Kvinnan och händelsen förekommer endast i det andra stycket i brödtexten. Där förklaras vad som har hänt och bakgrunden till det. I slutet syftar skribenten tillbaka på den avlidna kvinnan när han frågar hur många fler som ska behöva dö.

Ordval som används för att beskriva kvinnan är "55-årig" och "kvinna". Kvinnan och hennes död används som ett exempel för någon som fick "betala priset för indragen personlig assistans med sitt liv". Hon framställs som ett offer i "kriget" om assistans. Det man får veta om kvinnans livssituation är att hon sökte mer assistans men att Försäkringskassan då beslutade att hon skulle få indragen assistans vid toalett- och duschbesök. Indirekt beskrivs det som en orsak till att hon dog. Det man får veta om hennes död är att hon hittades av städpersonal på en toalett i ett köpcentrum några dagar efter beslutet. Hon hängde i en kroppsställning där mobil och larmknapp var utom räckhåll. Hennes död blir ett exempel på vad de dämpade kostnaderna kan leda till. Det står ingenting om vilken funktionsvariation kvinnan hade.

6.3. Jämförande analys

6.3.1. Utrymme och aktualitet

I fem av sex texter är den MS-sjuka kvinnan som dog på en toalett i Malmö ett exempel i en politisk fråga om assistans. I vissa texter är kvinnan och händelsen bara en av flera exempel medan andra ger händelsen större utrymme. Eftersom händelsen och kvinnan främst figurerar som ett av flera exempel framställs problemet med minskat assistansbidrag som tematiskt. Det är tydligt att majoriteten av skribenterna anser att det är ett problem som bör lösas på samhällsnivå, som politiker eller högre uppsatta bör lösa. Ingen av skribenterna anser att det är kvinnans eget fel att hon dog.

Det är egentligen bara i ledare 2 som kvinnan och hennes död är huvudhändelsen som driver texten framåt. I två av texterna, ledare 1 och krönika 1, nämns hon endast en gång, varav i en av texterna som ett av tre exempel och i den andra som ett exempel på hur funktionsvarierade blir behandlade av samhället, något som sedan fortsätter genomsyra texten, även om kvinnan eller händelsen inte nämns mer. Även i insändare 1 används hon vid ett tillfälle och ytterst lite. Det vi kan tolka in är att i flera av texterna används händelsen för att skapa aktualitet och koppla tillbaka till något som har blivit en stor nyhet. Det kan kopplas till hur nyhetsvärderingen fungerar på en redaktion. Händelser som innefattar närhet till publiken, sensation och avvikelser, elitcentrering och förenkling har större chans att bli nyheter (Ghersetti, 2012:212–214). Händelsen med kvinnan som dog på toaletten uppfyller främst sensation och avvikelser. För medier i södra Sverige och främst Skåne uppfyller händelsen också kriteriet geografisk närhet. Aktualiteten handlar om den tidsmässiga närheten. Nyhetsmässigt tog det relativt lång tid innan händelsen blev en nyhet. När det sedan blev en nyhet tog det tre dagar innan första debattartikeln i ämnet publicerades.

Det tydligaste exemplet på när händelsen används för att skapa aktualitet är i debattartikel 1, där både den stora dragarbilden, bildtexten och ingressen berättar om händelsen. I brödtexten däremot används händelsen och kvinnan endast en gång, som ett exempel.

6.3.2. Beskrivningar av kvinnan

Kvinnan beskrivs och representeras på olika sätt. I alla texter representeras hon utifrån sitt kön, som kvinna, och utifrån själva händelsen. I alla texter står det direkt eller indirekt att kvinnan var i behov av assistans. I fyra av texterna förstår man att kvinnan har en koppling till Skåne. I en av texterna, debattartikel 2, får hon en ålder som 55-årig kvinna. I endast två av texterna (ledare 1 och ledare 2) benämns hennes sjukdom, MS och i endast en av texterna förklaras hennes sjukdom närmare (ledare 2). I ledare 2 får man veta att MS betyder multipel skleros som är en "fruktansvärd sjukdom som förstör nerverna" och att kvinnan hade en aggressiv form av sjukdomen. Det står även att hon var förlamad i halva kroppen. På sättet som kvinnan framställs, representeras hon som en person som tillhör en konstruerad grupp som behöver mycket hjälp. Det är svårt att avgöra huruvida representationen kan ses som kränkande, men vi anser att det är negativ representation. Som Gripsrud skriver (2002) så ska personer som tillhör grupper med egenskaper som kan specificeras, framställas med försiktighet (2002:28). I majoriteten av texterna beskrivs kvinnan relativt försiktigt, och hennes funktionsvariationer eller sjukdom nämns sparsamt. I ledare 1 får däremot gruppen "brukare" och personer som är i behov av assistans, representeras på ett nedvärderande sätt där de är en grupp som inte kan få jobb och som är "samhällets svagaste".

Ledare 2 utmärker sig bland texterna när det handlar om att förklara och ge en bredare bild av kvinnans situation. Man får veta om hennes sjukdom, hennes bakgrund med assistans och hur kvinnan upplevde Försäkringskassans beslut att dra ned på assistansersättningen enligt en anhörig. Endast i debattartikel 1 beskrivs hon som funktionshindrad. I samma debattartikel skrivs hennes hemort Vellinge ut. Vi tolkar det som att det har att göra med att artikeln är publicerad i tidningar från södra delen av Sverige, bland annat i Sydsvenskan. Det finns alltså en geografisk närhet till händelsen och kvinnans hemort, därför är det relevant i just den artikeln.

6.3.2.1. Rollen som offer

I alla opinionstexter är kvinnan ett offer för neddragningarna av assistansersättningen. I två av texterna är framställningen av kvinnan och funktionsvarierade som offer mer extrem. I debattartikel 2 är kvinnans offerroll extra tydlig då skribenten beskriver händelsen som att hon fick betala med sitt liv. Här ser vi tydligt exempel på när funktionsvarierade faller in i typiska stereotyper som vi kan koppla till Ghersettis (2010) analys där hon beskriver rollerna funktionsvarierade får i media. "Offret" som är den vanligaste framställningen av funktionsvarierade i media, menar hon är en aktör som framställs som svag och beroende av hjälp från andra. "Kämpen" är motsatsen och är självständig och klarar sig själv, ofta mot alla odds (Ghersetti 2010:32). Vi anser att vi ser tydliga tendenser på stereotypa bilder av "offret" i samtliga opinionstexter, men att man även kan se "kämpen" i vissa. I ledare 1, beskrivs funktionsvarierade både som offer, som "de svagaste" och som kämpar som "mot alla odds har lyckats att få ett jobb." Det finns även tendenser på stereotyper som skiljer på vi och dom och vi ser i vissa av opinionstexterna att funktionsvarierade blir "de andra", de som behöver hjälp och är svaga.

6.3.2.2. Objekt/subjekt

I fyra av texterna är kvinnan passiv och den enda handlingen är att hon dör. Hon blir snarare ett objekt än ett subjekt. I de två andra texterna är hon antingen delvis aktiv eller aktiv. I ledare 2 är hon aktiv på det sättet att hon anmälde den långa väntetiden hos Försäkringskassan till justitieombudsmannen och att hon enligt en anhörig upplevde den minskade assistansen som ett straff. Att hon får göra och tycka saker i texten gör henne mer till ett subjekt, en person. I debattartikel 2 står det att kvinnan sökte assistans, vilket visar att hon delvis var aktiv och framstår mer som ett subjekt än ett objekt. Det främsta exemplet på när kvinnan blir ett tydligt objekt är i insändare 1 då kvinnan beskrivs som "kvarglömd". Objektifiering är en typ av diskursiv diskriminering (Boréus, 2005:417). Vi ser objektifieringen av kvinnan som ett typiskt fall där man använder henne som ett instrument för att nå ett mål och det finns en ojämn maktbalans.

6.3.2.3. Diskriminering

I alla texter ser vi tendenser på diskursiv diskriminering i "förslag som uppmuntrar negativ särbehandling". Det kan alltså operationaliseras till förslag som påverkar hur en grupp behandlas av samhället socialt, fysiskt eller psykiskt. Detta kan kopplas till LSS-reformen och förslaget om minskat assistansbidrag som tas upp i samtliga opinionstexter vi analyserar. Alltså att en neddragning av assistansbidrag kan göra att personer som har behov av assistans känner sig diskriminerade. Det blir speciellt tydligt i krönika 1 där skribenten själv kallar sig själv, som funktionshindrad, för någon som samhället anser vara en "kravmaskin", vilket kan kopplas till diskriminering och en tanke om att bli behandlad som om man vore en kostnad för samhället (Boréus, 2005:416).

I ledare 1 "Fortsätt värna LSS-reformen" finns tendenser till diskursiv diskriminering. Skribenten, som är anonym, skapar en tydlig grupp som han kallar för "de svagaste" i samhället. I denna grupp kan vi anta att funktionsvarierade innefattas då han senare nämner assistans och brukare. Han tilldelar denna grupp attribut som svaga, rädda, besvikna och inte kapabla att behålla ett jobb om de inte har assistans. Detta ger en negativ bild av gruppen personer som beskrivs (Boréus, 2005:411).

6.3.3. Beskrivningen av hennes död

I alla sex texterna orsakas hennes död till följd av "minskad" eller "nekad" assistans. Det är mer eller mindre tydligt i de olika texterna. I krönika 1 står det tydligt att hon dog "för att hon inte längre hade den personliga assistans hon behövde". Händelsen beskrivs på olika sätt och på olika detaljnivå. I alla sex texterna berättas att hon hittades död eller dog på en toalett. I fem av texterna beskrivs platsen närmare som en toalett i en galleria eller i ett köpcentrum. I debattartikel 2 och ledare 2 beskrivs händelsen mer detaljerat. I ledare 2 står det om väktarna glömde kolla toaletterna innan stängning och att hon hittades dagen efter av städpersonal. Det står också att "hon hade fallit illa, fastnat" samt att assistenten säger "hon måste ha kämpat". I debattartikel 2 beskrivs också händelseförloppet mer detaljerat- även här får läsaren veta att hon hittas av städpersonal. Läsaren får också veta att hon hängde i en "kroppsställning hon inte själv kunnat ta sig ur, med mobil och larmknapp utom räckhåll". I insändare 1 används ett värdeladdat ord för att beskriva händelsen. Det står att det är ett "fruktansvärt exempel" på vad restriktiva bedömningar kan leda till. Även när det gäller hennes död ser vi att platsen beskrivs mer detaljerat i debattartikel 1, som har en geografisk närhet till händelsen. Här

benämns gallerian med hela sitt namn, Hansagalleria, istället för endast galleria eller köpcentrum.

6.3.4. Argumentationen

6.3.4.1. Huvudteser och maktförhållanden

I fyra av texterna är huvudtesen kopplad till regeringens direktiv om neddragningar inom assistansersättningen. De som inte kopplar tesen till direktivet är debattartikel 1 och krönika 1. I debattartikel 1 tas direktivet upp men ses inte som huvudproblemet. I krönika 1 nämns inte det konkreta direktivet. Alla opinionstexter som kvinnan används i är kopplade till frågan om assistans.

I samtliga texter finns det tydliga maktförhållanden där majoriteten av texterna tar upp regeringen som en part som har mycket makt och att personer med funktionsvariationer är maktlösa. Krönika 1 skiljer sig från detta då skribenten anser att det är samhället som har makten, men personer med funktionsvariationer ses fortfarande som maktlösa.

De som får skulden för kvinnans död är olika aktörer. I debattartikel 2, ledare 2, insändare 1 och ledare 1 får regeringen skulden. I debattartikel 2 får specifikt Åsa Regnér extra mycket skuld i frågan och i ledare 1 är det Stefan Löfven som blir utpekad. I krönika 1 är det "samhället" som är skyldig till hennes död. I debattartikel 1 får tjänstemännen, mer specifikt LSS-handläggarna, störst skuld.

6.3.4.2. Ethos, pathos, logos

Exemplet med kvinnan används både för att tala till förnuftet (logos) men också till att väcka känslor (pathos). Skribenterna talar till förnuftet, att det inte får gå till på det här sättet, ingen ska behöva dö på grund av neddragen assistans. Ett exempel på det är meningen "Det är ett fruktansvärt exempel på vad restriktiva bedömningar kan leda till" som står direkt efter att skribenten har berättat om kvinnans död, i insändare 1. Det väcks också känslor för att kvinnan dog, dels på grund av att hon inte hade tillräcklig med assistans. Det blir extra tydligt när det i ledare 2 finns med ett citat från kvinnans assistent. I texten står det "Hon måste ha kämpat", sade assistenten som sparats bort (...)", vilket väcker känslor. Ledare 2 är också den enda texten där skribentens kunskap om kvinnan och händelsen bidrar till att stärka skribentens trovärdighet (ethos). I texten ligger fokus på fallet med kvinnan och skribenten visar att hon är insatt och har mycket kunskap om fallet, vilket inger trovärdighet.

6.4. Slutsats

Mellan den 9 oktober och 9 november publicerades totalt 108 texter angående kvinnan som den 1 oktober avled på en toalett. Majoriteten av texterna är nyhetsartiklar och de publiceras i tidningar över hela Sverige, både i lokala och rikstäckande tidningar, främst dagstidningar. I vår undersökning ser vi att det finns en utveckling i materialet som går från nästan identiska nyhetstexter där själva händelsen beskrivs, till att man kopplar händelsen vidare. Majoriteten av alla nyhetstexter publicerades under de tio första dagarna och sedan minskar antalet nyhetsartiklar om händelsen avsevärt. Flest opinionstexter om ämnet publicerades i slutet av månaden vi undersökt. Vi kan tydligt se utvecklingen från nyhet till att händelsen snabbt började användas i opinionstexter.

Vi ser också i vår kartläggning att många texter publicerar flera gånger i olika tidningar, 108 texter är skrivna av endast 35 olika skribenter, vilket är betydligt färre än vi trodde. Det vi också ser i materialet är att de tidningar som följer upp nyheten främst är tidningar som har geografisk koppling till händelsen, alltså de som utgår från Skåne och Småland.

Medierna bestämmer hur mycket utrymme en fråga får även bland opinionstexterna. I flera tidningar följs händelsen om den MS-sjuka kvinnans död upp, vilket betyder att händelsen är prioriterad av nyhetsmedierna. Händelsen får även utrymme på opinionssidorna och medieföretagen väljer ut vilka texter som publiceras. Alltså bestämmer journalister enligt dagordningsteorin vilken riktning debatten tar, beroende på vilka personer som ges utrymme och vilka åsikter.

I opinionstexterna har förvånansvärt få en tydlig politisk agenda och endast två partier figurerar i texterna, Vänsterpartiet och Liberalerna. Ingen av dessa partier sitter i regeringen och kan därför kritisera regeringens val gällande LSS. Vi ser även att alla publicerade insändare är kopplade till ett politiskt parti, medan majoriteten av alla publicerade ledare inte driver någon tydlig politisk agenda.

I vår kvalitativa innehållsanalys kommer vi fram till att kvinnan i alla sex texterna framställs som ett offer för indragningar av assistansen, vilket är en typisk stereotyp för funktionsvarierade i media (Ghersetti, 2010 & Ljuslinder 2002). Hon är en tydlig stereotyp som offer, för sin kropp och för oförstående myndigheter. Hennes attribut förenklas och framställs som fixerade.

I samtliga texter benämns kvinnan främst utifrån sitt kön, i en av de analyserade texterna beskrivs hon som funktionshindrad och i två beskrivs hon som MS-sjuk. I majoriteten av texterna figurerar hon främst som ett exempel för att skapa aktualitet. Hur mycket man beskriver händelsen och kvinnan skiljer sig avsevärt mellan de sex opinionstexterna. I vissa beskrivs det i detalj och i andra inte mer än att hon avlidit på en toalett. Samtliga berättar att hon dog på en toalett och majoriteten säger att det är i en galleria eller ett köpcentrum. I en av texterna skrivs namnet på gallerian ut och även varifrån kvinnan kommer. Vi tror att anledningen till detta i just den texten är att tidningen och antagligen dess läsare har en geografisk närhet till området och därför finns ett intresse av att skriva ut namnet på gallerian samt kvinnans hemkommun.

Kvinnan representeras till viss del på ett negativt och nedvärderande sätt, främst när hon framställs som en person i en grupp som har behov av assistans och som är "samhällets svagaste" (ledare 1). Detta kan, via media, förstärka en negativ och förenklad bild av funktionsvarierade och av kvinnan.

I fyra av texterna är huvudtesen kopplad till regeringens direktiv om neddragningar inom assistansersättningen. De som får skulden för kvinnans död är olika aktörer. I majoriteten av texterna får regeringen skulden. I en av texterna är det "samhället" som är skyldig till kvinnans död och i en annan av texterna är tjänstemän för olika myndigheter de skyldiga.

Det vi kan se i argumentationen är att kvinnan och händelsen främst tas upp som ett exempel på en faktisk person som avlidit till följd av ett beslut om assistans som samtliga skribenter anser vara negativt. Kvinnan figurerar ofta i inledningen av texten, något vi kopplar till ett försök att skapa tydligare aktualitet till texten.

Vi ser tecken på diskursiv diskriminering av både kvinnan och funktionsvarierade. Hon både objektifieras när hon används som ett instrument för att nå ett mål, samt kopplas till regeringsdirektivet som kan uppmuntra till negativ särbehandling.

7.0. Diskussion

Här redovisas våra tankar kring resultatets generaliserbarhet, hur det vi har undersökt är ett fall av offerjournalistik. Vi diskuterar även vad vi kunde ha gjort annorlunda och presenterar förslag på vidare forskning inom området.

7.1. Våra tankar kring resultatet

Vår forskning visar hur en händelse som uppmärksammas i media kan förändra samhällsdebatten i en specifik fråga. Den kan även visa hur funktionsvarierade framställs och representeras i opinionstexter i tryckt press. Att det är ett unikt och nytt fall gav oss en fördel och skapade en chans att fylla en forskningslucka. Men det innebär också att det är svårt att diskutera lösningar och förklaringar. Varför har människor så lätt för att ge personer och grupper enkla och förutsägbara attribut, när vi vet hur komplexa och mångsidiga vi själva är? Varför anser vi att det är okej att låta en avlidna människa bli ett exempel på något hon aldrig bett om att bli? Är det rätt eller fel? I vår undersökning har vi inte diskuterat de etiska aspekterna utan har utgått ifrån hur läget har sett ut och hur kvinnan har använts, utan att värdera det. Att hon används som ett redskap av journalister och skribenter för att skapa aktualitet för sin åsikt låter extremt, men det är samtidigt det vårt resultat visar. Vi anser att det finns ett problem i hur funktionsvarierade framställs och menar att det saknas diskussion kring detta.

7.2. Diskussion kring offerjournalistik

Framställningen av den avlidna MS-kvinnan i opinionstexter är ett fall av offerjournalistik, där kvinnan får tydliga attribut som gör henne till ett idealiskt offer (Christie, 2007). Attributen som kvinnan främst tilldelas är svag och sjuk. I vissa av opinionstexterna får man bara veta att hon var i behov av assistans medan det i andra texter läggs in värderingar i vad det innebär att vara i behov av assistans. Ett exempel på det är ledare 1, då hon som funktionsvarierad skrivs om som “de svagaste i samhället”.

Den MS-sjuka kvinnan kan ses som ett “bra” offer, som är oskyldig inför sitt öde. Som Collins (2016) skriver i sin vetenskapliga artikel väcks ofta mer sympati för “bra” offer. Med hjälp av våra innehållsanalyser kan vi se att skribenterna ofta använder sig av pathos, för att rikta sig till läsarnas känslor. Det går i linje med Collins forskning.

Även Langer (2006) skriver att ett “bra offer” i media tillskrivs egenskaper som svaghet, sårbarhet, är hjälplös och är oförmögen att slå tillbaka. Eftersom kvinnan tas upp kort som ett exempel i flera av texterna går det inte att säga att hon beskrivs som sårbar och hjälplös. I ledare 2 tar skribenten upp att kvinnan ansökte om mer assistans men blev beviljad mindre. Det står även att kvinnan anmälde den långsamma handläggningstiden till justitieombudsmannen och att hon senare upplevde neddragningarna som ett straff. Att skribenten tar upp den delen av kvinnans bakgrund visar att den MS-sjuka kvinnan försökte kämpa och “slå tillbaka” men att hon misslyckades. Skribenten till ledare 2 är den enda av opinionstextskribenterna som noggrant går in på kvinnans medicinska tillstånd, att hon hade en aggressiv form av MS och vad det innebar. Att det endast är en av texterna som har ett stort fokus på hennes sjukdom går emot den del av Langers forskning som visar att det är vanligt att offerjournalistik har fokus på medicinska begränsningar (2006:77). Däremot står

det i alla texter att kvinnan var i behov av assistans, men det är olika hur mycket fokus som läggs på hennes sjukdom.

Den MS-sjuka kvinnan var i övre medelåldern, alltså varken gammal eller ung. Det står ingenting om hennes respektabilitet. Platsen som hon dog på räknas däremot som en plats hon inte kan klandras för att vara på, vilket går i linje med Christies forskning (2007). Kvinnan gestaltas utifrån sitt kön, då alla skribenter benämner henne som kvinna. Eftersom det i alla texter även står att hon behövde assistans gestaltas hon också som en person med funktionsvariationer.

Enligt Langer (2006) betonar media gärna individens oförmåga att hjälpa sig själv ut ur intrasslade situationer som de hamnat i av misstag. Han menar också att offerjournalistik ofta karaktäriseras av ett fokus på personer som stöter på eller utsätts för något i sin vardag som gör att de hamnar i en krissituation (2006:78). Det stämmer överens i fallet med den avlidna MS-sjuka kvinnan. I sin vardag behövde hon använda en offentlig toalett. Sedan fastnade hon och var oförmögen att komma loss, vilket ledde till hennes död. I opinionstexterna vi undersökt betonas inte kvinnans oförmåga att ta sig ur situationen men det framgår i och med att skribenterna ofta indirekt menar att hon dog eftersom hon inte hade någon hjälp.

I studierna vi tagit upp tidigare (Karlsson & Rockler, 2016., Bohlin & Lindström, 2016., Collins, 2016) och i vår studie kring kvinnan som avled på en toalett, presenteras kvinnliga offer som passar in på Langers och Christies bild av det ideala offret, ett "bra" offer. I vår studie och i de två kandidatuppsatserna är alla tre offer döda och de används bland annat för att skapa pathos i texterna som undersöks. Även om de två tidigare studierna undersöker unga offer ur ett nyhetsperspektiv och vår undersökning handlar om en äldre kvinna i opinionstexter, kan vi dra paralleller mellan de tre fallen, eftersom de alla är en del av offerjournalistik. Det som går emot den tidigare forskningen kring vem som blir ett "bra" offer, (Christe, 2007., & Langer, 2006) i vårt fall, är att majoriteten av opinionstexterna inte betonar hennes sjukdom eller att hon var oförmögen att ta sig ur situationen.

Den tidigare forskningen handlar främst om nyheter medan vi har undersökt opinionstexter och därför går inte all deras forskning i linje med vårt fall. De två typerna nyheter och opinionstexter har olika syfte i media, vilket kan påverka vad man fokuserar på och lyfter. Även Collins (2016) har undersökt nyhetstexter men vi kan dra paralleller till hennes studie kring skillnader mellan hur offer av olika kön framställs och vad det gör för samhällets bild av vilka som blir offer.

Offer-hjälten Yara används för att skapa sympati, menar uppsatsförfattarna Bohlin och Lindström (2016:39). Karlsson och Rockler (2016) menar också att sättet Lisa Holm beskrivs på inbjuder läsaren att känna mycket känslor. Även i opinionstexterna kring kvinnan som dog på en toalett i Malmö, ser vi hur hon används för att väcka läsarens känslor och förtydliga skribentens argument för assistans.

I båda kandidatuppsatserna (Bohlin & Lindström., Karlsson & Rockler) kommer de fram till att skribenterna talar till medieanvändarens känslor. I alla opinionstexter om den MS-sjuka kvinnan används pathos i argumentationen, vilket den MS-sjuka kvinnan är en del av. I vissa texter beskrivs hennes fall i en enda mening, medan andra texter går in på kvinnan och händelsen mer utförligt.

I uppsatsen om Lisa Holm (2016) påpekar skribenterna skillnaden i framställningen i den lokala tidningen jämfört med de rikstäckande tidningarna, och menar att den lokala tidningen vill visa Lisa Holm mer som en person. Även vi ser skillnad på de texter som är skrivna geografiskt långt ifrån där händelsen inträffade och de texter som är publicerade i tidningar som finns i kvinnans hemområde, då de följde upp nyheten och även namngav kvinnans hemkommun. Dock är beskrivningen av Lisa Holm i Skaraborgs Allehanda betydligt mer utförlig än den vi ser i opinionstexterna, även i den som var geografiskt närmast. Vi drar slutsatsen att det beror på att vi har analyserat opinionsmaterial medan texterna som analyserats kring Lisa Holm är nyhetstexter.

Vi, liksom de andra uppsatsförfattarna och forskaren Collins (2016) kan se att det finns problem med stereotypifiering. Karlsson och Rockler (2016) menar att texternas fokus på att flickan var god och oskyldig kan leda till tankar om att hon var den som minst förtjänade att gå ett så hemskt öde till mötes. Det i sin tur leder till att människor inte skulle vara lika mycket värda. Uppsatsförfattarna till *Den oskyldiga ängeln och den galna icke-kvinnan*, (2016) ställer frågan om flickan hade fått den tydliga offerrollen om hon inte var flicka. Vi kan inte undgå att fundera på samma sak. Hade fallet använts på samma sätt om hon inte varit kvinna och funktionsvarierad? Om man drar det till sin spets, hade en alkoholiserad man som avlidit på en offentlig toalett blivit ett slagträ i debatten för att reglera alkoholreglerna? Collins (2016) resultat visar att det finns tydliga skillnader mellan porträttering av manliga och kvinnliga offer och att det bidrar till att fördomar kring vilka som blir offer förstärks. Vi ser det som problematiskt att media upprätthåller stereotyper och roller. Christie (2007) menar att så länge kvinnor är underordnade är de "bättre" offer (2007:39).

7.3. Extern validitet och generaliserbarhet

Med avstamp i teorier och tidigare forskning kring offer i journalistik, ser vi att fallet med kvinnan som avled på toaletten, är ett tydligt fall av offerjournalistik. Kvinnan får en tydlig offerroll precis som flickorna i de tidigare studierna. Opinionstexterna om den MS-sjuka kvinnan går i linje med både Christies (2007), Langers (2006) och Collins (2016) forskning kring offer. Alltså är porträtteringen av den MS-sjuka kvinnan i opinionstexter ett fall av offerjournalistik. Vi kan generalisera över att det finns stereotypifiering i vårt fall och i många andra fall av offerjournalistik. Det tas upp i båda kandidatuppsatserna som vi tar upp som exempel på fallstudier som grundar sig i offerjournalistik.

Framförallt kan vi säga att det generellt är kvinnor som tilldelas en offerroll i media, vilket är i linje med vår studie och den tidigare forskningen vi tagit upp. Detta skapar representation och stereotyper som medieanvändarna applicerar på samhället. Vi kan alltså se att vår fallstudie visar ett typiskt offer som media gärna använder och lyfter i text. Det bidrar i sin tur till att bibehålla stereotypa representationer av grupper i samhället.

Vi kan utläsa väldigt mycket om hur kvinnan porträtteras i det opinionsmaterial, som vi har undersökt. Det kan man se i diskussionsavsnittet men även i resultatdelen. Vår ambition med undersökningen har främst varit att kunna göra en fördjupande analys av det specifika fallet. Att fortsätta jämföra fallet med andra fall av offerjournalistik ser vi som möjligt för senare forskning, för att kunna säga någonting mer om exempelvis personer med funktionsvariationer i opinionstexter. De kandidatuppsatserna och tidigare forskning vi använder undersöker nyhetsartiklar, medan vi undersöker opinionsmaterial. För generaliserbarhetens skull hade det varit önskvärt att hitta forskning på fallstudier som är

kopplade till opinionstexter. Någon sådan forskning har vi inte funnit och därför kan vår undersökning vara en början på att senare kunna generalisera över det fältet. Vi kan inte uttala oss om hela fältet offerjournalistik, men vi kan se att fallet med hur den avlidna kvinnan används i opinionstexter, ryms inom ramen för offerjournalistik. Vi kan se mönster mellan den tidigare forskningen och vår studie framför allt kring att hon är ett kvinnligt offer som representeras främst utifrån sitt kön.

7.4. Vad vi kunde ha gjort annorlunda

När vi valde de opinionstexter vi skulle analysera utgick vi från hur det totala urvalet såg ut under vår valda period. Sedan valde vi texter vi ansåg skiljde sig från resten av materialet, samtidigt som vi tog hänsyn till bland annat när det var skrivet och i vilka tidningar det publicerats i. Vi valde exempelvis bort en ledare som vi ville analysera då den var publicerad i samma tidning som en annan text vi valt ut. Vi valde att prioritera spridning på materialet. Urvalet hade givetvis kunnat se annorlunda ut, då vi valde de vi personligen ansåg vara mest intressant för vår analys. Valet av texter har påverkat resultatet och ett annat urval hade delvis gett ett annat resultat. Rent tekniskt hade vi kunnat ha en längre undersökningsperiod genom att lägga till analysobjekt i vår kvantitativa kartläggning efter hand och välja debattartiklar under en längre period. Det hade bidragit till ett större antal analysenheter. Däremot anser vi att en månad kändes som en lagom lång period och att vi kan se att det under den första månaden trappades ned på publicerade texter för varje dag.

Att vi valde att undersöka materialet som har publicerats i papperstidningar handlar mycket om att det var praktiskt att kunna göra en överblick. Dessutom finns allt material samlat på ett ställe, i Mediarkivet. Om vi hade valt att ha med webbtexter hade materialet blivit väldigt stort. När en text också hamnar i papperstidningen betyder det att det har skett en avgränsad nyhetsvärdering. På webbsidorna är utrymmet däremot obegränsat. Om vi hade valt att ha med webbtexter skulle vi även få med texter från publiceringar av TV- och radioinslag. Då är frågan om vi även skulle ha tittat på inslagen. Vi hade kunnat ta med all sorts publicering, både i papperstidningar och på webben men det hade tagit mycket tid och den kvalitativa undersökningen skulle ha blivit lidande. Att välja svenskt tryckt press är en prioriteringsfråga och vi anser att vi har prioriterat rätt.

Vi önskar att vi hade haft en tydligare tidsdisponering för att ha mer tid kvar i slutet av uppsatsarbetet. Eftersom vi inte har så mycket erfarenheter av att skriva uppsatser sedan tidigare har det varit svårt att veta hur lång tid varje del tar att skriva och hur mycket tid det är rimligt att lägga på varje uppsatsdel. Något som tog tid i början var själva tankearbetet. Vi behövde även göra om den kvantitativa undersökningen flera gånger eftersom vi räknade olika när vi räknade alla texter om kvinnan och händelsen i Mediarkivet. En av oss räknade upp antalet och sedan kontrollräknade vi en gång till. När det inte stämde då heller var vi tvungna att räkna om antalet tills det stämde flera gånger i rad. Arbetet var tidskrävande men att vi gjorde om det och till sist skrev ner det i Excel ledde till ökad tillförlitlighet.

7.5. Vidare forskning på området

Vi kan konstatera att det inte finns så mycket forskning på ämnet personer med funktionsvariationer i media. Den forskning som finns fokuserar främst på representation i

TV-mediet. Det finns mycket mer att undersöka och vi hoppas att vår fallstudie kan inspirera fler att undersöka ämnet och på ett annat sätt än det tidigare har gjorts.

Det vi fick reda på när vi gjorde innehållsanalyserna, utöver våra resultat, var att tre av skribenterna till opinionstexterna har funktionsvariationer. Det hade varit intressant att diskutera, då få aktörer som uttalar sig om en fråga har funktionsvariationer, enligt Ghersetti (2006:29). Vi har ändå valt att inte diskutera det vidare då det går ifrån uppsatsens syfte och frågeställningarna. Att undersöka vilka ämnen skribenter med funktionsvariationer debatterar om och hur lämnar vi som ett tips till senare forskning. Man kan även bredda materialet till att studera webbtexter, vilket vi inte gjorde.

7.6. Hur kan man se på det här i framtiden?

Det ska bli spännande att se hur debatten om LSS och assistansersättningen kommer att fortsätta och om det sker någon politisk förändring i frågan. I framtiden kan man läsa vår undersökning och se hur ett fall och debatten kring det kan ha bidragit till en eventuell förändring av en politisk fråga.

8.0. Litteratur

8.1. Avhandlingar/upsatser/rapporter

Barnes, C. (1992). *Disabling imagery and the media: an exploration of the principles for mediarepresentations of disabled people*. BCODP. London: Ryburn Publishing Ltd.

Bohlin., & Lindström. (2016). *Den oskyldiga ängeln och den galna icke-kvinnan - Aftonbladets gestaltning av fallet Yara Alnajjar*. (Kandidatuppsats). Kalmar Växjö: journalistik, Linnéuniversitetet. Tillgänglig: <http://lnu.diva-portal.org/smash/get/diva2:896672/FULLTEXT01.pdf>

Damber Berg, L., & Ålöw, K. (2007). ”Det är lätt att man buntar ihop dem” - En kvalitativ textanalys med genreperspektiv om representationer av personer med funktionshinder i svenska TV-program våren 2007 (Uppsats i fördjupningskurs). Göteborg: Institutionen för journalistik och masskommunikation Medie- och kommunikationsvetenskap, Göteborgs universitet.

Tillgänglig: <https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/10008/1/631.pdf>

Ghersetti, M. (2006). *Bilden av funktionshinder En studie av nyheter i Sveriges Television* (Undersökning på uppdrag av Handikappförbundens samarbetsorgan (HSO)). Göteborg: institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet. Tillgänglig: http://jmg.gu.se/digitalAssets/1284/1284268_nr43.pdf

Karlsson., & Rockler. (2016). ”Det är fruktansvärt det som hänt. Jag bor alldeles här borta” En kvalitativ studie om mordet på Lisa Holm i Aftonbladet och Skaraborgs Allehanda. (Kandidatuppsats). Kalmar Växjö: journalistik, Linnéuniversitetet. Tillgänglig: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:896686/FULLTEXT01.pdf>

Ljuslinder, K. (2002). *På nära håll är ingen normal Handikappdiskurser i Sveriges Television 1956 – 2000* (Akademisk avhandling för filosofie doktorsexamen i medie- och kommunikationsvetenskap). Umeå: Umeå Universitet. Tillgänglig: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:142993/FULLTEXT01.pdf>

Magnusson, A. (2010). *Bilden av psykiatriområdet - Nyhetsrapporteringen i Rapport 1980-2006*. (Akademisk avhandling för filosofie doktorsexamen). Göteborg: Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet.

Rasmussen, J., & Höijer, B. (2005). *Mediebilden av psykisk sjukdom och psykiatri i samband med våldsbrott En studie av DN, Aftonbladet och Rapport*. (Rapport). Riksförbundet för social och mental hälsa. Örebro Universitet. Tillgänglig: <http://www.rsmh.se/Mediarapport2.pdf>

Socialstyrelsen. (2016). *Statistik om insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade 2015*. Stockholm

8.2. Böcker

Fiske, John. (1987). *Television Culture*. Padstow, Cornwall: TJ International Ltd.

Gripsrud, Jostein. (2002). *Mediekultur. Mediesamhälle*. Göteborg: Daidalos AB.

Hall, S. (1997). *Representation Cultural Representations and Signifying Practices*. London: SAGE Publications Ltd.

Häger, B. (2014). *Reporter en grundbok i journalistik*. (2 uppl.). Lund: Studentlitteratur AB.

Justesen, L., & Mik-Meyer, N. (2012). *Kvalitativa metoder: från vetenskapsteori till praktik*. Lund: Studentlitteratur AB.

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.

Langer, John (2006). *Tabloid television: popular journalism and the 'other news'*. London: Routledge.

McCombs, M. (2006). *Makten över dagordningen Om medierna, politiken och opinionsbildningen*. (översättning). Stockholm: SNS Förlag.

McQuail, D. (2010). *McQuails Mass Communication Theory*. (6 uppl.). London: SAGE Publications Ltd.

S, Iyengar. (1991). *Is Anyone Responsible? How Television Frames Political Issues*. Chicago: University of Chicago Press.

Strömbäck, J. (2009). *Makt, medier och samhälle*. (1 uppl.). Kristianstad: SNS Förlag.

Thomassen, M. (2014). *Vetenskap, kunskap och praxis introduktion i vetenskapsteori*. Malmö: Gyldendal Norsk Förlag AS.

Thurén, T. (2007). *Vetenskapsteori för nybörjare*. Malmö: Liber AB.

Titchkosky, T. (2007). *Reading and writing disability differently - the textured life of embodiment*. Kanada: University of Toronto press.

Østbye,., Knapskog,., Helland,., & Larsen. (2004). *Metodbok för medievetenskap*. Malmö: Liber AB.

8.3. Internetartiklar

Expressen. (2016, 20 aug). Selma, 4, kan inte röra sig -vården drar ner. *Expressen*. Hämtad 2016-11-16 från: <http://www.expressen.se/nyheter/selma-4-kan-inte-rora-sig--varden-drar-ner/>

Collins, R (2016). *Beauty and bullets: A content analysis of female offenders and victims in four Canadian newspapers*. Journal of Sociology 2016, Vol. 52(2) 296–310.

8.8. Webbssidor

1177 Vårdguiden. 2014-04-14. *Multipel skleros - MS*. Hämtad 2016-11-28, från <http://www.1177.se/Vastra-Gotaland/Fakta-och-rad/Sjukdomar/Multipel-skleros--MS/>

Funktek för alla som vill gå på museum. (u.å.). *Detta vill vi*. Hämtad 2016-11-28, från <http://www.funktek.se/detta-vill-vi/>

Funktek för alla som vill gå på museum. (u.å.). *Ordlista*. Hämtad 2016-11-28, från <http://www.funktek.se/ordlista/>

Försäkringskassan.(u.å.). *Assistansersättning*. Hämtad 2016-11-10, från: https://www.forsakringskassan.se/sjukvard/stod_vid_funktionsnedsattning/assistansersattning

Skolverket.(u.å.). *Debattartikel*. Hämtad 2016-11-10, från: http://www.skolverket.se/polopoly_fs/1.234581!/2xdebattartikel.pdf

Skolverket.(u.å.). *Krönika*. Hämtad 2016-11-15, från: http://www.skolverket.se/polopoly_fs/1.234593!/2kronika.pdf

Skolverket.(u.å.). *Insändare*. Hämtad 2016-11-15, från: http://www.skolverket.se/polopoly_fs/1.234583!/1insandare.pdf

9.0. Bilagor

Bilaga 1.

Kodschema 1

V1: Nummer

V2: Tidning

V3: Typ av tidning

V4: Rubrik

V5: Skribent

V6: Texttyp

V7: Politisk åsikt

V8: Organisation

Bilaga 2.

Kodschema 2 -Kvalitativ innehållsanalys

Innehåll

- Vem har skrivit texten?
- Vilken bakgrund och agenda har skribenten?
- Vad handlar texten om?
- Hur ser upplägget på sidan ut?
- Vad är det man vill övertyga om?
- Vad argumenterar debattören för/emot?
- Vilka argument och lösningar framförs?
- Hur försöker skribenten övertyga läsaren? (Ethos, pathos, logos)

Tematisk struktur

- Vad är huvudhändelsen/-tesen?
- Vad finns det för sekundära händelser/teser?
- Hur organiseras händelserna/teserna i texten?
- Hur använder skribenten mikro- och makroperspektiv?
- Vad är textens syfte?

Schematisk struktur

- Vad förmedlas i rubrik och eventuell ingress?
- Vilka aktörer förekommer i texten och vad representerar de aktuella aktörerna?
- Vilka roller finns uttalade i texten?
- Hur ser maktförhållandena ut?
- Vilken historisk bakgrund till huvudhändelsen redovisas?
- Vilka resonemang kring konsekvenser och orsak/verkan förekommer?
- Vem/vad riktas skribentens argument till/mot?

Detaljerad analys av texten

- Var i texten förekommer händelsen med kvinnan som dog på en toalett och hon som person, och hur utvecklas det i texten?
- Hur mycket plats får kvinnan och händelsen i texten?
- På vilket sätt involveras läsarens förförståelse/förkunskaper om den aktuella händelsen?
- Vilka ordval används för att beskriva kvinnan?
- Hur framställs kvinnan och hennes död i argumentationen?
- Vilken roll får kvinnan i texten?
- Hur beskrivs kvinnans livssituation?
- Vilka ordval används för att beskriva kvinnans död?
- Hur används "händelsen" som ett exempel?
- Vilken roll får kvinnans funktionsvariationer? Förklaras de? Eller bara nämns?

Sociokulturella kontextualiseringar

- Vilken kontext sker texten i, dvs. samhällelig tid & plats?
- På vilka olika sätt kan opinionstexterna ge uttryck för, vara en del av, förhandla med eller motverka särskilda ideologiska processer?

Bilaga 3

Tabell 1, Den kvantitativa tabellen

Num-mer	Datum	Tidning	Typ av tidning	Rubrik	Skribent	Texttyp	Politisk åsikt	Organisation
1	09-okt	TT Nyhetsbyrå	Nyhetsbyrå	Fastnade på toalett - dog i galleria	TT	Nyhet	Ingen	
2	09-okt	TT Nyhetsbyrå	Nyhetsbyrå	Fastnade på toalett - dog i galleria	TT	Nyhet	Ingen	
3	10-okt	Borås Tidning	Dagstidning	Fastnade på toalett - dog i galleria	TT	Nyhet	Ingen	
4	10-okt	Katrineholms kuriren	Dagstidning	Fastnade på toalett - dog i galleria	TT	Nyhet	Ingen	
5	10-okt	Södermanlands nyheter	Dagstidning	Fastnade på toalett - dog i galleria	TT	Nyhet	Ingen	
6	10-okt	Sydsvenskan	Dagstidning	Kvinna hittades död på toalett	Filip Björne	Nyhet	Ingen	
7	10-okt	Folkbladet vk/vf	Dagstidning	Fastnade på toalett - dog	TT	Nyhet	Ingen	
8	10-okt	Metro Skåne	Dagstidning	Fastnade på toalett - dog i galleria	TT	Nyhet	Ingen	
9	10-okt	Piteå-Tidningen	Dagstidning	Fastnade på toalett - dog i galleria	TT	Nyhet	Ingen	
10	10-okt	Aftonbladet	Kvällstidning	Fast på toa - hittades död	Niklas Svahn	Nyhet	Ingen	
11	10-okt	Kvällsposten	Kvällstidning	Kvinna fastnade på toaletten - hittades död	Lars-Olof Strömberg	Nyhet	Ingen	
12	10-okt	Expressen	Kvällstidning	Kvinna fastnade på toaletten - hittades död	Lars-Olof Strömberg	Nyhet	Ingen	
13	10-okt	Skånska Dagbladet	Dagstidning	Kvinna låg död över natten på Hansas toalett	SkD	Nyhet	Ingen	
14	10-okt	Göteborgs-Posten	Dagstidning	Fastnade på toalett - dog i galleria	Okänd	Nyhet	Ingen	
15	10-okt	Kristianstadsbladet	Dagstidning	Kvinna fastnade på toalett - dog	TT	Nyhet	Ingen	
16	10-okt	Sydsvenskan	Dagstidning	Kvinna hittad död på toalett	Okänd	Puff	Ingen	
17	10-okt	Trelleborgs Allehanda	Dagstidning	Kvinna dog på toalett - i galleria	TT	Nyhet	Ingen	
18	10-okt	Helsingborgs dagblad	Dagstidning	Kvinna hittades död på toalett	Filip Björne	Nyhet	Ingen	
19	10-okt	Nordvästra Skånes Tidningar	Dagstidning	Kvinna hittades död på toalett	Filip Björne	Nyhet	Ingen	
20	10-okt	Landskrona Posten	Dagstidning	Kvinna hittades död på toalett	Filip Björne	Nyhet	Ingen	
21	11-okt	Skånska Dagbladet	Dagstidning	Kräver krismöte efter dödsfallet på toalett	Okänd	Nyhet	Ingen	
22	11-okt	Sydsvenskan	Dagstidning	Dog på toalett dagen efter chockbeskedet	Olof Westerberg & Hussain Elalawi	Nyhet	Ingen	

23	11- okt	Hallands Nyheter	Dagstidning	Larmknappar kan skapa falsk säkerhet	Cecilia Klintö/TT	Nyhet	Ingen	
24	11- okt	Bohusläninge n	Dagstidning	Larmknappar kan skapa falsk säkerhet	Cecilia Klintö/TT	Nyhet	Ingen	
25	11- okt	Hallandspost en	Dagstidning	Larmknappar kan skapa falsk säkerhet	Cecilia Klintö/TT	Nyhet	Ingen	
26	11- okt	TTELA	Dagstidning	Larmknappar kan skapa falsk säkerhet	Cecilia Klintö/TT	Nyhet	Ingen	
27	11- okt	Nordvästra Skånes Tidningar	Dagstidning	Dog på toalett dagen efter chockbeskedet	Okänd	Nyhet	Ingen	
28	11- okt	Landskrona Posten	Dagstidning	Dog på toalett dagen efter chockbeskedet	Okänd	Nyhet	Ingen	
29	11- okt	Helsingborgs dagblad	Dagstidning	Dog på toalett dagen efter chockbeskedet	Okänd	Nyhet	Ingen	
30	11- okt	Smålands- tidningen	Dagstidning	Larmknappar kan ge falsk känsla av säkerhet	Cecilia Klintö	Nyhet	Ingen	
31	11- okt	Tranås tidning	Dagstidning	Larmknappar kan ge falsk känsla av säkerhet	Cecilia Klintö	Nyhet	Ingen	
32	11- okt	Värnamo nyheter	Dagstidning	Larmknappar kan ge falsk känsla av säkerhet	Cecilia Klintö	Nyhet	Ingen	
33	11- okt	Vetlanda- Posten	Dagstidning	Larmknappar kan ge falsk känsla av säkerhet	Cecilia Klintö	Nyhet	Ingen	
34	11- okt	Jönköpings- Posten	Dagstidning	Larmknappar har brister	Cecilia Klintö	Nyhet	Ingen	
35	11- okt	Metro Stockholm	Dagstidning	Handikapptoa. Varnar för larmknappar efter dödsfall	Cecilia Klintö/TT	Nyhet	Ingen	
36	11- okt	Metro Göteborg	Dagstidning	Handikapptoa. Varnar för larmknappar efter dödsfall	Cecilia Klintö/TT	Nyhet	Ingen	
37	11- okt	Metro Skåne	Dagstidning	Handikapptoa. Varnar för larmknappar efter dödsfall	Cecilia Klintö/TT	Nyhet	Ingen	
38	10- okt	TT	Nyhetsbyrå	Larmknappar kan ge falsk säkerhet	Cecilia Klintö/TT	Nyhet	Ingen	
39	11- okt	Ystads Allehanda	Dagstidning	Larmknappar kan ge falsk säkerhet	Cecilia Klintö/TT	Nyhet	Ingen	
40	11- okt	Trelleborgs Allehanda	Dagstidning	Larmknappar kan ge falsk säkerhet	Cecilia Klintö/TT	Nyhet	Ingen	
41	11- okt	Kristianstads bladet	Dagstidning	Larmknappar kan ge falsk säkerhet	Cecilia Klintö/TT	Nyhet	Ingen	
42	11- okt	Katrineholms kuriren	Dagstidning	Larmknappar kan ge falsk säkerhet	Cecilia Klintö/TT	Nyhet	Ingen	
43	11- okt	Södermanlan ds nyheter	Dagstidning	Larmknappar kan ge falsk säkerhet	Cecilia Klintö/TT	Nyhet	Ingen	

44	11- okt	Smålandsposten	Dagstidning	Larmknappar kan ge falsk säkerhet	Cecilia Klintö/TT	Nyhet	Ingen	
45	11- okt	GT	Kvällstidning	GT rättar	Okänd	Rättnin g	Ingen	
46	11- okt	Expressen	Kvällstidning	Expressen rättar	Okänd	Rättnin g	Ingen	
47	11- okt	Kvällsposten	Kvällstidning	Hon fick inte hjälp	Micke Ölander	Nyhet	Ingen	
48	11- okt	Kvällsposten	Kvällstidning	Kvällsposten rättar	Okänd	Rättnin g	Ingen	
49	11- okt	GT	Kvällstidning	Hon fick inte hjälp	Micke Ölander	Nyhet	Ingen	
50	11- okt	Expressen	Kvällstidning	Hon fick inte hjälp	Micke Ölander	Nyhet	Ingen	
51	12- okt	Upsala Nya Tidning	Dagstidning	Hon dog på grund av dåliga politiska beslut	Lisa Magnusson	Ledare	Ingen	
52	12- okt	Dala-Demokraten	Dagstidning	Sparande med fara för människoliv	Jenny Wennberg	Ledare	Ingen	
53	12- okt	Arbetarbladet	Dagstidning	Sparande med fara för människoliv	Jenny Wennberg	Ledare	Ingen	
54	12- okt	Nyheterna Östra Småland	Dagstidning	RBU kräver nödstopp och krismöte med Stefan Löven	Ulf Carlsson	Nyhet	Ingen	
55	12- okt	Östra Småland	Dagstidning	RBU kräver nödstopp och krismöte med Stefan Löven	Ulf Carlsson	Nyhet	Ingen	
56	12- okt	Nordvästra Skånes Tidningar	Dagstidning	"Hur kan man tro att det händer medicinska mirakel? Hur kan ett hjälpbehov försvinna över en natt?"	Veronica Hedenmark	Debatt	Ingen	
57	12- okt	Helsingborgs dagblad	Dagstidning	"Hur kan man tro att det händer medicinska mirakel? Hur kan ett hjälpbehov försvinna över en natt?"	Veronica Hedenmark	Debatt	Ingen	
58	12- okt	Landskrona Posten	Dagstidning	"Hur kan man tro att det händer medicinska mirakel? Hur kan ett hjälpbehov försvinna över en natt?"	Veronica Hedenmark	Debatt	Ingen	
59	12- okt	Sydsvenskan	Dagstidning	"Hur kan man tro att det händer medicinska mirakel? Hur kan ett hjälpbehov försvinna över en natt?"	Veronica Hedenmark	Debatt	Ingen	
60	13- okt	Sundsvalls Tidning	Dagstidning	En besparing som kan kosta liv	Jenny Wennberg	Krönika	Ingen	
61	13- okt	Värmlands folkblad	Dagstidning	Vissa är värda mer än andra	Susanne Sjöstedt	Ledare	Ingen	

62	13- okt	Nu - Det Liberala nyhetsmagas inet	Veckotidning	Lise Lidbäck: VARFÖR ETT NÖDSTOPP?	Okänd	Nyhet	L	
63	13- okt	Tidningen Ångermanlan d	Dagstidning	Självklart är vissa värda lite mer än andra	Susanne Sjöstedt	Ledare	Ingen	
64	13- okt	Helsingborgs dagblad	Dagstidning	Här är toalettarmet kopplat direkt till SOS	Anders Malmberg	Nyhet	Ingen	
65	13- okt	Nordvästra Skånes Tidningar	Dagstidning	Här är toalettarmet kopplat direkt till SOS	Anders Malmberg	Nyhet	Ingen	
66	14- okt	Västerbotten s-kuriren	Dagstidning	"Kris när familjer står utan samhällets stöd"	Josefin Isaksson	Nyhet	Ingen	
67	14- okt	Nyheterna Östra Småland	Dagstidning	Indragen assistans het på högsta politiska nivå	Ulf Carlsson	Nyhet	Ingen	
68	14- okt	Östra Småland	Dagstidning	Indragen assistans på politisk toppnivå	Ulf Carlsson	Nyhet	Ingen	
69	14- okt	Sydsvenskan	Dagstidning	Ansvarig hade fel - ytterst få toalarm kopplas vidare	Jens Mikkelsen	Nyhet	Ingen	
70	14- okt	Östra Småland	Dagstidning	Regeringen gav uppdraget att bryta kostnadstrenden	Ulf Carlsson	Nyhet	Ingen	
71	14- okt	Nyheterna Östra Småland	Dagstidning	Regeringen gav uppdraget att bryta kostnadstrenden	Ulf Carlsson	Nyhet	Ingen	
72	15- okt	Göteborgs- Posten	Dagstidning	Alla är offer i slaget om assistansen	Anders Westgerd	Debatt	Ingen	GIL
73	15- okt	Göteborgs- Posten	Dagstidning	Sluta behandla väljarna som korkade	Alice Teodorescu	Ledare	Ingen	
74	15- okt	Helsingborgs dagblad	Dagstidning	Minister kallas till möte om assistenttimmar	Jens Mikkelsen	Nyhet	Ingen	
75	15- okt	Landskrona Posten	Dagstidning	Minister kallas till möte om assistenttimmar	Jens Mikkelsen	Nyhet	Ingen	
76	15- okt	Sydsvenskan	Dagstidning	Minister kallas till möte om assistenttimmar	Jens Mikkelsen	Nyhet	Ingen	
77	15- okt	Hallands Nyheter	Dagstidning	Min oro är inte mindre i dag	Bengt Eliasson	Krönika	L	
78	15- okt	Nordvästra Skånes Tidningar	Dagstidning	Minister kallas till möte om assistenttimmar	Jens Mikkelsen	Nyhet	Ingen	
79	19- okt	8 sidor	Dagstidning	Kvinna som inte fick hjälp dog på en toalett	sidor/TT	Nyhet	ingen	
80	20- okt	Nu - Det Liberala nyhetsmagas inet	Veckotidning	Fortsätt värna LSS- reformen	Okänd	Ledare	L	

81	22- okt	Strömstads Tidning/Norra Bohuslän	Dagstidning	Kompetensen är viktig	Egon Fransson	Insänd are	L	
82	22- okt	Tidningen Ångermanlan d	Dagstidning	Personlig assistans är en rättighet, inte en förmån	Sofia Mirjamsdott er	Ledare	Ingen	
83	22- okt	Örnsköldsvik s Allehanda	Dagstidning	Personlig assistans är en rättighet, inte en förmån	Sofia Mirjamsdott er	Ledare	Ingen	
84	23- okt	Skånska Dagbladet	Dagstidning	Regeringen måste backa om personlig assistans	Ung Vänster Skånes Arbetsutskot t	Insänd are	V	
85	24- okt	Upsala Nya Tidning	Dagstidning	Rättighet som måste värnas	Johan Rudström	ledare	Ingen	
86	25- okt	Sundsvalls Tidning	Dagstidning	Personlig assistans är en rättighet, inte en förmån	Sofia Mirjamsdott er	Ledare	Ingen	
87	31- okt	Borås Tidning	Dagstidning	Stoppa besparingarna på personlig assistans	Ida Legnemark	Debatt	V	
88	31- okt	Dagens Industri	Dagstidning	Hårda strider om assistansen	Linda Öhrn	Nyhet	ingen	
89	31- okt	Kvällsposten	Kvällstidning	Familjens ilska mot F- kassan	Micke Ölander	Nyhet	Ingen	
90	31- okt	Barometern	Dagstidning	De slåss för ett värdigt liv	Rasmus Jeppsson	Nyhet	ingen	
91	02- nov	TTELA	Dagstidning	Klappjakt på funktionsnedsatta	Eva Castberger	Debatt	L	
92	02- nov	Fria Tidningen	Veckotidning	Högerns skattepopulism gör oss alla dumma	Per Björklund	Ledare	ingen	
93	02- nov	Mora tidning	Dagstidning	Hedenmark kräver ministerns avgång	Björn Daniels	Nyhet	Ingen	
94	02- nov	Mora tidning	Dagstidning	Vill förbättra för funktionshindrade	Okänd	Puff	Ingen	
95	03- nov	Oskarhamns- Tidningen	Dagstidning	Spara inte in på personlig assistans	Irene Fleetwood	Debatt	V	
96	03- nov	Barometern	Dagstidning	Spara inte in på personlig assistans	Irene Fleetwood	Debatt	V	
97	04- nov	Ljusdals- Posten	Dagstidning	Ett rakt finger mot ett hårt samhälle	Christine Bylund	Krönika	Ingen	
98	04- nov	Söderhamns- Kuriren	Dagstidning	Ett rakt finger mot ett hårt samhälle	Christine Bylund	Krönika	Ingen	
99	04- nov	Ljusnan	Dagstidning	Ett rakt finger mot ett hårt samhälle	Christine Bylund	Krönika	Ingen	
100	04- nov	Hudiksvalls tidning	Dagstidning	Ett rakt finger mot ett hårt samhälle	Christine Bylund	Krönika	Ingen	

101	04-nov	Vimmerby Tidning	Dagstidning	Stoppa besparingarna på personlig assistans	Irene Fleetwood	Insändare	V	
102	04-nov	Linköpings tidning/kinda - Posten	Dagstidning	Stoppa besparingarna på personlig assistans	Irene Fleetwood	Insändare	V	
103	04-nov	Västerviks-Posten	Dagstidning	Stoppa besparingarna på personlig assistans	Irene Fleetwood	Insändare	V	
104	04-nov	ETC Malmö	Veckotidning	Rör inte min kompis - den personliga assistenten	Bengt Silfverstrand	Ledare	Ingen	
105	07-nov	Östra Småland	Dagstidning	Personlig assistans får inte sparas bort	Irene Fleetwood	Debatt	V	
106	07-nov	Nyheterna Östra Småland	Dagstidning	Personlig assistans får inte sparas bort	Irene Fleetwood	Debatt	V	
107	08-nov	Ölandsbladet	Dagstidning	Vänsterpartiet: Stoppa besparingarna på personlig assistans	Irene Fleetwood	Debatt	V	
108	09-nov	Folkbladet	Dagstidning	Lundgren (S) kritiserar regeringens agerande	Anne Pettersson	Nyhet	S	

Bilaga 4

Opinionstexterna.

Debattartikel 1, ”Hur kan man tro att det händer medicinska mirakler? Hur kan ett hjälpbehov försvinna över en natt?”

Publicerad: 2016-10-12 i Sydsvenskan

Krönika 1, Ett rakt finger mot ett hårt samhälle

Publicerad: 2016-11-04 i Hudiksvalls tidning

Insändare 1, Stoppa besparingarna på personlig assistans

Publicerad: 2016-11-04 i Västerviks-Tidningen

Ledare 1, Fortsätt värna LSS-reformen

Publicerad: 2016-10-20 i Nu

Ledare 2, Hon dog på grund av dåliga politiska beslut

Publicerad: 2016-10-12 i Upsala nya tidning

Debattartikel 2, Alla är offer i slaget om assistansen

Publicerad: 2016-10-15 i Göteborgs-Posten

Hämtat från: Mediearkivet

AKTUELLA FRÅGOR

Debattredaktör (vsk): Henrik Bredberg aktuell@sydsvenskan.se 040-28 10 13
Twitter: @aktuell Fler debattartiklar på sydsvenskan.se/opinion

På en toalett i Hansagallerian i Malmö dog den funktionshindrade kvinnan från Vellinge. Vi måste kunna förvänta oss mer av våra politiker i handikappolitiken, anser skribenten.

”Hur kan man tro att det händer medicinska mirakler? Hur kan ett hjälpbehov försvinna över en natt?”

■ **Förra helgen dog en kvinna med funktionshinder på en offentlig toalett i Malmö.**

Vi måste kunna förvänta oss mer av våra politiker, för de har makten över handikappolitiken och ska inte lämna ifrån sig den till tjänstemännen, skriver Veronica Hedenmark, styrelseordförande i VH assistansgruppen AB.

För någon månad sedan kontaktade jag i ett akut ärende en kommunal LSS-handläggare, alltså en person som handlägger ärenden enligt LSS, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Det gällde en pappa som inte sovit en hel natt under de senaste arton åren på grund av sitt barns omfattande funktionshinder. Pappan hade nu nått bristningsgränsen och kände att han

inte längre kunde gå i god för sig själv utan var rädd för sina egna handlingar.

Svaret jag fick av handläggaren var: ”Man måste ha en långsiktig och kortsiktig plan i livet så att det inte uppstår akuta situationer, ett beslut kommer tidigast efter jul”, samt en hänvisning till socialtjänsten.

Socialtjänsten i sin tur svarade: ”Har man ett funktionshinder och har haft sitt behov under så många år, vad är det då för akuta åtgärder som kan uppstå?” De hänvisade oss tillbaka till LSS-handläggarna.

Förra helgen dog en kvinna från Vellinge ensam på en toalett i Hansagallerian i Malmö. Försäkringskassan hade några dagar före händelsen tagit beslut om minskad assistans. Med tanke på trenden hos kommunerna och Försäkringskassan – att dra in eller

neka beslut om personlig assistans – kunde detta ha hänt var som helst i landet.

I Vellinge kommun, som i så många andra kommuner i Sverige, ligger LSS-ärenden som tickande bomber. Handläggare i kommuner och hos Försäkringskassan handlägger inte i tid och vissa kommuner vägrar att följa domslut gällande personlig assistans.

Samtidigt betalar kommunerna dyra konsulter för att utbilda sina handläggare i hur de ska begränsa och minska antalet assistansstimmar i beslut. För mig är det en avgörande värdegrundsfråga.

Försäkringskassan har också fått direktiv från regeringen att kostnaderna för den personliga assistansen måste minska, något som färger all handläggning i dessa frågor. Man kan se att antalet as-

sistanstimmar som beviljas har stagnerat.

Men hur kan man tro att det händer medicinska mirakler? Hur kan ett hjälpbehov försvinna över en natt?

1. Åtgärda den allvarliga kompetensbrist som finns hos handläggarna. En handläggare måste förstå sitt grundläggande uppdrag att hjälpa personen med funktionshinder och kunna lagstiftningen.

2. Se till att handläggningen blir mer effektiv och korta handläggningstiderna. När det finns ett komplett ärende med läkarintyg och så vidare borde handläggningstiden vara en vecka, inte minst tre månader, som det är idag. Observera att landets domstolar klarar handläggning inom en vecka med mål som inte kan vänta, då borde kommunerna och Försäkringskassan klara att handlägga ärenden på samma tid.

3. Använd konsulternas utbildningspengar till verklig utbildning. Släpp in personer med funktionshinder och deras anhöriga till LSS-handläggarna, våga ta del av verkligheten för att få förståelse för personer med funktionshinder och deras utsatthet.

4. Politikerna måste ta makten, hålla i frågan och inte släppa den till tjänstemännen. Idag är det LSS-handläggarna som styr, de sitter på beslutspositionerna och politikerna tror att tjänstemännen handlar rätt.

Vi måste kunna förvänta oss mer av våra politiker, för de har makten och de ska inte lämna ifrån sig denna makt till tjänstemännen. Det är politikerna som ska föra utvecklingen framåt inom handikappolitiken.

Veronica Hedenmark

SKRIBENTEN

■ Veronica Hedenmark är grundare och styrelseordförande i VH assistansgruppen AB.

Assistentuppropet

■ Veronica Hedenmark är också grundare av intrassegruppen Assistentuppropet som syftar till att bevara den personliga assistansens integritet.

Ett rakt finger mot ett hårt samhälle

Jag har inte tittat på nyheterna på flera veckor. Det kanske är oansvarigt. Men jag vet ändå. För några veckor sedan dog en kvinna på en toalett i Malmö för att hon inte längre hade den personliga assistans hon behövde. Det växer fram en verklighet mellan domstolsbeslut och ministeruttalanden som skulle gjort Kafka själv förtvivlad.

Det är inte längre ett grundläggande behov att få hjälp att andas. Inte längre ett grundläggande behov att äta om en inte kan äta via munnen. Hur ska en överleva då? Hur ska en leva? Min vän Marita jobbar på ett boende för ensamkommande flyktingbarn. Hon delar en bild på sig och några ungdomar. De är på demonstration för att försöka ändra beslutet att skicka tillbaka afghanska ungdomar till Afghanistan när de blivit 18 år.

KRÖNIKA CHRISTINE BYLUND

Nedanför ser jag en länk till en nyhetssida. En grupp män, pojkar och äldre farbröder med ögonbindlar och händerna på varandras axlar. De är hazarer, en utsatt grupp som många av de som kommit från Afghanistan till Sverige tillhör. De har tvingats av en buss av beväpnade talibaner. De kommer aldrig tillbaka från den plats dit de går.

I somras, i brorsans villa i Delsbo pratade vi om allt som vi trodde vi skulle kunna förvänta oss som vuxna med funktionsnedsättning. Det är dyrt att rädda för tidigt födda barn i kuvöser,

men en välutvecklad neonatalvård kan en skryta med. När barnet är vuxet är det bara en kravmaskin.

Min brorsa är bäst när han är arg. Det är tur att han är det ofta. Vi pratade om att det är inte konstigt att folk som känner sig hotade är rädda om det lilla de har. Att de tror att någon annan ska ta det. Kanske en tonårig kille från Afghanistan vars pappa tvingats av en buss och fått en bindel över ögonen. Jag brukar kontra med att om de inte tycker han ska få något, tror de att någon annan som kostar kommer få något då? Nästa person på tur är jag, säger brorsan.

Hur ska vi klara oss i ett samhälle som inte tycker det är grundläggande att andas? Som tycker det är okej att skicka barn rakt ut i terrorhelveten. Som tycker att jag och brorsan vuxit upp till kravmaskiner. För att vi vill ha rätt att arbeta och kunna duscha utan att slå ihjäl oss.

Jag åker buss mellan Umeå och Skellefteå. Ensamma tallar efter vägen. Som raka fingrar. Mitt på hyggena kräver de sina meter. Så vill jag vara. I ett samhälle som inte lätsas om att det godtyckligt delar ut liv eller död. Där vill jag vara en tall på ett hygge. Kompromisslös. Livet är ingen kompromiss.

Som ett uppsträckt finger ska jag vara, för brorsan.

” Det är inte längre ett grundläggande behov att få hjälp att andas. Inte längre ett grundläggande behov att äta om en inte kan äta via munnen. Hur ska en överleva då? Hur ska en leva? **”**

■ Christine Bylund är aktivist och dagdrömmare som alltid längtar hem till Bolanna, Delsbo.

BERGLINS

GRATTIS 50-ÅRINGAR

Glöm inte att
gratulera du också!

4 november

Gamleby
Carina Martinsson, Prästgårdshöjden 10 C
Hultsfred
Gunilla Ann-Sofie Boman, Nygatan 5 D
Lofthammar
Berni Anders Michael Algotsson, Bjursundsvägen 52
Ydre
Sabina Delimehic, Norra vägen 1

5 november

Hult
Edin Karaga, Mallas väg 7
Storebro
Bengt Niklas Patrik Berggren, Vimmerbyvägen 14
Västervik
Clas Thaberman, Albert Tengers väg 34

6 november

Eksjö
Ann-Catrine Granat, Grimberg Sjösåtra 1
Gamleby
Carl Axel Hagstedt, Hagahöjden 1 F
Tyrs Fredga, Hasselby 2
Vimmerby
Anne-Lie Gunnarsson, Östra Gränderum 171
Marie Harrysson, Oskarshamnsvägen 7
Västervik
Magnus Ragnarsson, Örbäckengatan 10

7 november

Horn
Jörgen Melkersson, Hyckingevägen 4

8 november

Blackstad
Anders Ingvar Mikael Karlsson, Rörberg 1
Eksjö
Åsa Abrahamsson, Grevgatan 3
Hjorted
Mari Karlsson, Prästgårdsvägen 10
Hultsfred
Shokria Alayar, Granitvägen 19 A
Måhälla
Caroline Carlberg, Stora Aby Storgården
Jörgen Skog, Virserumsvägen 12
Västervik
Zafir Komina, Johannesbergsvägen 1

9 november

Hjältevad
Tony Jonsson, Hasselvägen 7
Hultsfred
Lars Jansson, Stationsgatan 5 A
Ydre
Thomas Andersson, Kammarp Lillgården

10 november

Gamleby
Mona Hansson, Kuttorp
Hult
Mikael Torstensson, Björnstorp Björkholmen 2
Västervik
Torbjörn Frisk, Glaciärvägen 3

11 november

Gamleby
Mariann Adamsberg, Loftagatan 4
Christian Johansson, Baldersrum 1
Södra VI
Mikael Sundqvist, Lantmannagatan 10
Vimmerby
Maria Wisberg, Storgatan 30
Marie Hjelte, Östra Tullportsgatan 29

Från LÄSEKRETSSEN

Tyck till! tycktill@swepress.se

Kulturen i stryckklass
i Västervik

1 nov redovisade SVT hur mycket pengar som läggs på kulturen i samtliga kommuner
Västervik 920 kr/person riksnittet ligger på ca 1100
Umeå 2685 kronor. Bäst i landet
Söderköping 1091 kronor
Oskarshamn 1129 Kronor
Kalmar 1049 kronor
Det är konstigt att Västervik inte satsar mera. Majoriteten påstår att man vill satsa men verkligheten visar något helt annat.

Stora delar av oppositionen ville på KS i måndags fastställa att ca 1 % av byggnadskostnaderna skulle avsättas till konstnärlig utsmykning. Kommunens tjänstemän ansåg det viktigt. Men Socialdemokraterna, Centerpartiet och Miljöpartiet vill avvakta utredningar.

Tidigare har kommunen använt ca 1 % regeln. Majoriteten vill tydligen ligga kvar på en låg nivå. Att komma upp i samma klass som Oskarshamn skulle kosta ca 200 kr men kunde verkligen utveckla Västervik till en kulturstad. Västervik kommun har potential men inte vilja. Westerwikipartiet är en garant för bättre kultursatsningar

Hans Ellervik
Westerwikipartiet

DAGENS BIBELORD

4. Fredag
1 Kor 3:16-23, 2 Kor 9:1-15

... ni som söker er till Gud skall få nytt mod ... Ps 69:33

Låt os ... hålla ut i det lopp vi har framför oss. Låt oss ha blicken fäst vid Jesus, trons upphovsman och fullkomnare. Heb 12:1-2

Bliv kvar hos mig, se, dagens slut är när Bliv kvar, o Herren, snart är natten här.

Då allting annat sviker och bedrar, du ende trogne tröstare, bli kvar!

H F Lyte/O Mannestrom

5. Lördag - Alla helgons dag
Jes 60:18-22, EP Heb 12:1-3, EV Matt 5:13-16, Ps 126

Herrens saed: Om ändå mitt folk ville höra mig ... Ps 81:14
Han skall låta er tråda fram inför sig ... om ni håller fast vid er tro, har en stadig grund och inte viker

från det hopp ni har fått höra om i evangeliet ... Kol 1:22-23

Vem är ett verkligt helgon? Det är en sådan som gör det lätt för andra att tro på Gud.

Terrot Glover

6. Söndagen e alla helgons dag
Job 17:15-16, EP 1 Kor 15:35-49, EV Joh 6:37-40, Ps 116:1-9

Ja, för varje gärning skall Gud kräva räkenskap, också för allt som är dolt, gott som ont. Pred 12:14

Men Människosonen, skall han finna någon tro här på jorden när han kommer? Luk 18:8

Läk mina skumma ögon så att jag anar nya horisonter där himmelriket kommer mig till mötes. Öppna mina slutna öron så att jag hör basunens maning att vaka och vänta ditt rike.

Birgit Karlsson

Stoppa besparingarna på personlig assistans

I ett samhälle för alla har alla människor, oavsett funktionsvariation, full delaktighet i samhället och möjlighet att leva som alla andra. Personlig assistans är verktyget för att göra det möjligt. Därför kräver Vänsterpartiet att regeringen backar från kravet att Försäkringskassan ska minska antalet assistanstimmar.

Regeringen tycker att kostnaderna för personlig assistans är för höga. Att regeringen därför gett Försäkringskassan i uppdrag att "bryta utvecklingen av antalet timmar inom assistansersättning" får förödande konsekvenser för personer med stort hjälpbehov. Hittills i år har antalet personer med assistansersättning minskat med mer än 300 i landet.

Nyligen uppmärksammades ett fall, där en kvinna som nekats assistans för toalettbesök, avled efter att ha blivit kvarglömnd på en offentlig toalett i en galleria. Det är ett fruktansvärt exempel på vad restriktiva bedömningar kan leda till, men i de flesta fall blir

konsekvenserna aldrig synliggjorda. Det handlar om förtvivalade familjer som inte får sina behov tillgodosedda och som individer som isoleras.

När assistansreformen genomfördes 1994 så revolutionerade den livet för människor som tidigare varit hänvisade till ett liv på institution. Många har fått möjlighet att leva ett självständigt liv, bo i egen bostad, till en aktiv fritid, att arbeta och vara aktiva föräldrar. Det är med andra ord i grund och botten en reform för att alla människor, oavsett funktionalitet, ska ha möjlighet att bestämma över sitt eget liv.

Regeringen måste erkänna LSS, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, som en rättighetsreform och inte se den som en bricka i ett ekonomiskt spel.

Menar vi allvar med alla människors rätt att delta i samhällslivet så är LSS något att värna och utveckla, inte att spara in på.

Irene Fleetwood

Ordförande Vänsterpartiet Kalmar län

Ang. det nya sophämtningssystemet i Hultsfred

Jag har varit på informationsmöte om det kommande sophämtningssystemet. Vi som var där fick en utmärkt redovisning av den ansvarige tjänstemannen på ÖSK. Enligt denne är det största problemet hanteringen av matavfallet. Självt anser jag att detta inte är något problem. Efter mycket funderande har min fru och jag löst frågan på ett smidigt sätt. Vi har skaffat oss en hushålls-

gris. Denne åter upp allt vårt matavfall, varför vi är helt nöjda med honom. Vi lånar gärna ut honom om någon är intresserad.

Han kräver dock som motprestation att han blir bjuden på en god middag innan han hugges in på avfallet.

Grisen går på två ben, är något skral samt lyssnar till namnet Allan.

Allan Sundström

Fixa kyrkogårdsbesöket hemifrån

Tradition TT

Allhelgona är Sveriges populäraste religiösa högtid. Människor går man ur huse för att tända ett ljus vid någon närståendes grav och minnas och kanske sörja. Men i år kan kyrkogårdsbesöket skötas hemifrån.

Öppnar på tredag

Filmen visar kyrkogården i 360 graders vinkel på Facebook och YouTube och låter betraktaren besöka en kyrkogård under en minut. De som gör det virtuella besöket uppmannas också att dela sina minnen av den de tänker på under besöket under en minut.

Den digitala kyrkogården kan besökas från och med fredag kväll och är tillgänglig under samma tider som de flesta besöker verkliga kyrkogår-

dar, säger Mattias Nihlgård.

Det går även att tända digitala ljus via kyrkans hemsida men i år tänds inte någon lampa fysiskt någonstans.

Enligt en undersökning från SOM-institutet är allhelgona den religiösa priset som flest svenskar deltar i. Varrann svensk uppgav i en undersökning 2011 att de tändt ljus vid någons grav i samband med allhelgona.

Alla kyrkogårdar rustas just nu för detta. Man krattar löv, gör det fint och förbereder. Det är nästa helg som de flesta besökarna kommer, med en topp på lördagen när det är mest ljus och människor, säger Mattias Nihlgård.

till kyrkogården dit elektroniskt med en 360-film, säger Mattias Nihlgård, chef för kommunikationsutveckling hos Svenska kyrkan.

Öppnar på tredag

Den digitala kyrkogården kan besökas från och med fredag kväll och är tillgänglig under samma tider som de flesta besöker verkliga kyrkogår-

dar, säger Mattias Nihlgård.

Det går även att tända digitala ljus via kyrkans hemsida men i år tänds inte någon lampa fysiskt någonstans.

Enligt en undersökning från SOM-institutet är allhelgona den religiösa priset som flest svenskar deltar i. Varrann svensk uppgav i en undersökning 2011 att de tändt ljus vid någons grav i samband med allhelgona.

Alla kyrkogårdar rustas just nu för detta. Man krattar löv, gör det fint och förbereder. Det är nästa helg som de flesta besökarna kommer, med en topp på lördagen när det är mest ljus och människor, säger Mattias Nihlgård.

Den digitala kyrkogården kan besökas från och med fredag kväll och är tillgänglig under samma tider som de flesta besöker verkliga kyrkogår-

dar, säger Mattias Nihlgård.

Det går även att tända digitala ljus via kyrkans hemsida men i år tänds inte någon lampa fysiskt någonstans.

Enligt en undersökning från SOM-institutet är allhelgona den religiösa priset som flest svenskar deltar i. Varrann svensk uppgav i en undersökning 2011 att de tändt ljus vid någons grav i samband med allhelgona.

Alla kyrkogårdar rustas just nu för detta. Man krattar löv, gör det fint och förbereder. Det är nästa helg som de flesta besökarna kommer, med en topp på lördagen när det är mest ljus och människor, säger Mattias Nihlgård.

FASTIGHETSaffärer

Fastighet	Adress	Pris	Säljare	Köpare
Kinda RAVEN 18 KISA 13:17	Storgatan 7	Gåva Gåva	Nylander, Kurt Inge Göran Nylander, Kurt Inge Göran	Dahlqvist, Marie Lillemor Dahlqvist, Marie Lillemor och Haast, Eva Agneta
Ätvidaberg HEMSJÖ 2:6 NEJLIKAN 6 DISPONENTEN 4	Hemsjö Söckenvägen 14 Sunnbovägen 22	3 000 000- 1 110 000- 1 600 000-	Eskilsson, Carl Eskil Ferdinand Anna Lisa Johanssons dödsbo Eriksson, Maria Helena	Karlsson, Nils Arne Axel Leman, Gunilla Kristina Gustafsson, Marlene Linnea Margareta och Gustafsson, Daniel Andréas
Oskarshamn BOCKARA 35:91 TOFSMESEN 19	Prästgatan 12 Häggyvägen 10	590 000- 1 750 000-	Fornander, Svante Lennart Wetterlöf, Göran	Olsson, Eva Emilia Matilda och Kuru, Per Mikael Fernando, Senadeerage Don Gayan Nuwan Chamara och Roth, Sarju
Västervik NÄTET 76 STÄMSHULT 1:5 SKRAMSTAD 4:6	Ålgränd 3C Södra Stämshult Skramstad Gard 1	975 000- 415 000- 2 900 000-	Kindgren, Sture Vilhelm Hafström, Pia Margareta Stening, Monica Lizzy Maj-Lisa och Stening, Jan Christer Emanuel	Da Silva Vitoria, Jessica Henrika Hellström, Kerstin Helen Matséus, Ulla Margareta och Daniellsson, Sven Jörgen och Matséus, Lars Philip Andreas

Fortsätt värna LSS-reformen

TV-JOURNALISTEN KATARINA HAHR blev av med sitt jobb när kommunen började tolka lagen om assistans annorlunda. Femåriga Maja är hjärmskadad och har epilepsi. Hon kan inte lämnas ensam och behöver hjälp dygnet runt. Nu minskas hennes assistanstimmar. Förra veckan dog en MS-sjuk kvinna på en offentlig toalett i Malmö. Hon hade nekats fler assistanstimmar.

Nästan varje dag kan vi läsa i media om nya exempel på dem som nu drabbas av den rödgröna regeringens nedmontering av LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade), en nedmontering som slår särskilt hårt mot de allra svagaste och deras anhöriga. Plötsligt dras personlig assistans in ut att något har förändrats i den enskildes livssituation.

MEN REGERINGEN MED statsminister Stefan Löfven förnekar konsekvent att man vill spara in på de mest behövande. I stället talar man om fusk och populism. Och att de många privata assistansföretagen hjälper människor att utnyttja systemet.

Sanningen är dock att regeringen i sitt regleringsbrev till Försäkringskassan klart och tydligt har skrivit att "Försäkringskassan ska bidra till att bryta utvecklingen av antalet timmar inom assistansersättning". Det är, oavsett vad Stefan Löfven säger, en uppenbar order till myndigheten att bli stramare i sina bedömningar.

I en krönika i Expressen kallar Anna

LEDARE

red@tidningen.nu

"DET ÄR INTE JAN BJÖRKLUND MED FLERA SOM GÖR DESSA MÄNNISKOR RÄDDA. DET ÄR DET SOM HÄNDER I DERAS DAGLIGA LIV SOM FÖRSKRÄCKER."

Dahlberg Liberalernas partiledare Jan Björklund för populist därför att han går i bränslen för att värna LSS-reformen. Och socialdemokraten Anna-Lena Sörensen, tillika vice ordförande i riksdagens socialutskott, anklagar oppositionen för att sprida oro och rädsla hos brukare och deras anhöriga.

MEN DET ÄR inte Jan Björklund med flera som gör dessa människor rädda. Det är det som händer i deras dagliga liv som förskräcker. Indragen eller minskad assistans som får föräldrar till barn med funktionsnedsättning att gå på knäna eftersom de i allt större utsträckning tvingas agera vårdare dygnet runt. Eller unga personer med funktionsnedsättning som mot alla odds har lyckats att få ett jobb, men som tvingas tacka nej på grund av minskad eller utebliven assistans. Det är detta som förskräcker och gör människor ledsna och besvikna.

Att försvara och värna LSS-reformen är inte välfärdspopulism. LSS är en frihetsreform och måste så förbli. Reformen har gett människor rätt till ett eget och socialt liv. Såväl brukarna som deras anhöriga har fått ökade möjligheter att förvärvsarbeta och sjukskrivningarna har minskat. De som arbetar som assistenter har fått ett jobb att gå till.

ALTERNATIVET TILL LSS är institutionsvård och/eller utslitna och sjukskrivna anhöriga. Om Socialdemokraterna får fortsätta att bestämna är vi snart där.

Visst kan det förekomma fusk inom denna verksamhet precis som inom vilken bransch som helst. Fusk ska utredas och bestraffas. Men att förutsätta att alla som får assistans är fuskare är att gå för långt. ☹

◉ I DETTA NUMMER:

HON TAR SIKTE PÅ EUROPAS ÖDESFRÅGA

EU Cecilia Wikström, EU-parlamentariker (L), har i uppdrag att ta fram Europaparlamentets förslag på en ny Dublin-förordning. 6

LIBERALERNA SÄGER NEJ TILL SEX STORREGIONER

NYHETER Liberalerna har haft ett samråd och 75 procent av partiets länsförbund säger nej till Indelningskommitténs förslag. 8

"FINNS ANLEDNING ATT KÄNNA ORO"

DEBATT Margaretha Herthelius, förbundsordförande i Schizofreniförbundet, uppmanar funktionshindrörelsen att mobilisera. 17

Är en fena på att laga god mat

RIKSDAGSLEDAMOT Bengt Eliasson från Hallands län vill ta Liberalernas förnyelse upp till version 2.0. 7

Dalénbok Skriftställare Anders Johnson berättade vid ett seminarium i Agas gamla fabrikslokaler på Lidingö om sin nya biografi.
SID 10-11 KULTUR

FOTO: LENA HALLERBY

NU NR 42 | 20 OKT 2016

Politisk chefredaktör:
Håkan Holmberg
018-478 12 86
ledare@unt.se

Ledarskribenter
Lisa Magnusson (vik)
073-662 10 36
ledare@unt.se

Johan Rudström
018-478 14 55
ledare@unt.se

● Upsala Nya Tidning startades 1890 för att stödja kraven på allmän rösträtt och dess politiska hållning är sedan dess liberal.

UNT.SE

/ledarloggen

”...trots tusentals timmar i omklädningsrum har man aldrig uttalat sig om kvinnor på samma sätt som Trump.

Johan Rudström på unt.se/
ledarloggen

Ett annat viktigt val

Dem som vill se Clinton lyckas måste hålla tummarna för fyra senatorskandidater.

I söndagens tv-debatt sade Donald Trump till Hillary Clinton att "om jag blir president ska jag sätta dig i fängelse". Fel, tänkte representanhusets talman, republikanen Paul Ryan. Det gäller tvärtom att se till att Trump förlorar presidentvalet så att partiet kan räddas. Då, och först då, kan man orsaka Hillary Clinton verklig skada. Först med fyra veckor kvar till valet, och efter banden med Trumps famösa sexism, började verkligen tunga republikaner distansera sig från honom. Det handlar inte bara om deras egen politiska karriär, utan om det republikanska parti som under 150 år tagit ansvar för supermakten USA. Varje uttalande från Trump solkar ytterligare ner ryktet för Grand Old Party, och det är inte bara presidentmakten som står på spel 8 november.

Valet gäller också delar av kongressens båda kammare. I representanthuset står det redan klart att republikanerna får behålla majoriteten i minst två år till. Därmed ärver Hillary Clinton den situation som Barack Obama haft under de sista sex åren som president, med en ständig risk för att beslut om nya utgifter i statsbudgeten blockeras. Men valet till senaten ser däremot ut att bli en verklig rysare.

Senaten sker omval till 34 av 100 platser och republikanernas majoritet är hotad. Enligt opinionsundersökningarna får republikanerna säkert

Debatt inför senatsvalet i New Hampshire. Demokraten Maggie Hassan, t v, ska försöka ta platsen från republikanernas Kelly Ayotte. Foto: Jim Cole

behålla 17 av platserna (för totalt 47) och demokraterna 9 (totalt 45), medan åtta kan gå åt båda håll. Sju av dessa innehas i dag av republikaner och demokraterna måste vinna över fyra för att få majoritet, förutsatt att Clinton blir president. Vid 50-50 har nämligen vicepresidenten utslagsröst.

För att göra det ännu mer spännande har demokraterna numera ett övertag i flertalet av de osäkra staterna, exempelvis Pennsylvania och New Hampshire. Senatorer väljs på sex år och de republikanska senatorer som nu riskerar att förlora sin plats tillsattes 2010, ett val då republikanerna allmänt sett red på en framgångsväg.

Ett maktskifte i senaten är snudd på lika viktigt för demokraterna som presidentvalet. Ur ett svenskt perspektiv

Upsala Nya Tidning

12/10 2016

”Först ska man bara se till att denna olycka till republikansk nominering också förlorar presidentvalet.

verkar kontrollen över statsbudgeten vara viktigare, men senaten har uppgifter som för en amerikansk president väger mycket tungt. Som godkännandet av utnämningar till Högsta domstolen. Barack Obamas utnämning av Merrick Garland i våras har ännu inte godkänts. Senaten har inte ens haft sin hearing ännu och något liknande har aldrig hänt i USA tidigare.

Senaten är också domstol om presidenten skulle ställas inför riksrikt. Och här kan Clinton verkligen stöta på problem. Flera republikaner har lovat att frågan om hennes e-posthantering kommer att ta ny fart med mer strategiska händer vid rodet än Trumps. Först ska man bara se till att denna olycka till republikansk nominering också förlorar presidentvalet.

Johan Rudström

Hon dog på grund av dåliga politiska beslut

Vad är egentligen värre än att en människa dör? Att hon dör helt i onödan förstås. Och det var vad som hände den MS-sjuka kvinnan i Skåne.

Signerat
Lisa
Magnusson

Vikarierande ledarskribent

Söndagen den 2 oktober hittades en kvinna död på en toalett i ett skänksköpcentrum. Hon hade MS, multipel skleros. Det är en fruktsvärd sjukdom som förstör nerverna, och den aggressiva form som just denna kvinna hade innebar att hon snabbt bara blev sämre och sämre. Hon var nu förlamad i halva kroppen. Självklart hade hon rätt till personlig assistans, omfattande sådan till och med. Det hade både sjukgymnast, läkare och biståndshandläggaren i hennes kommun intygat.

Försäkringskassans beslut om mer stöd drog dock ut på tiden, tre gånger så länge som det får göra. Först när kvinnan anmälde den med råge överskridna väntan till justitieombudsmannen fick hon besked från sin handläggare: Istället för mer hjälp skulle hon nu få mindre, de redan beviljade timmarna skulle dras ned. Enligt en anhörig till kvinnan upplevde hon det som ett straff från någon byråkrat som tagit anmälan

personligt, och visst är det möjligt att det var så. De finns överallt, de som inte bör jobba med människor men som gör det ändå.

Men framför allt var detta sanktionerat ovanifrån. För det är sådant här regeringen bäddar för när den ger direktiv till Försäkringskassan om att dra ned på just assistanssättningen, och tillsätter utredningar i syfte att se hur man kan snåla in ännu mer. UNT har publicerat flera debattartiklar i ämnet, senast nu idag. Handikappförbunden har gång efter annan påtalat att det inte kan få gå till så här. Att assistans för att klara vardagen är en mänsklig rättighet, och inte en lyxutgift.

Stöd till funktionshindrade är inte ens särskilt dyrt; vanlig hemtjänst kostar exempelvis betydligt mer per timme. När man trots detta försäm-

”De funktionshindrade finns ju kvar, oavsett. Den enda skillnaden är att de anhöriga, företrädelsevis kvinnor, får slita oavlönat istället.

rar villkoren för assistans sker det på bekostnad av behoven. De funktionshindrade finns ju kvar, oavsett. Den enda skillnaden är att de anhöriga, företrädelsevis kvinnor, får slita oavlönat istället. För de funktionshindrade som inte har någon som kan hjälpa dem så mycket som de behöver blir vardagen inte bara kringsuren och isolerad, utan ibland – som nu – också rent farlig.

Det är mycket som är sorgligt med den här historien, och som handlar om den mänskliga faktorn. Som väktarna, som glömde att kolla toaletterna innan stängning just den där kvällen, och som enligt de braskande kvällstidningsrubrikerna nu tagits ur tjänst. Men de kunde ju inte veta, och de kommer troligen att plåga sig själva så länge de lever med tankar på den där kvinnan, hon som hittades av städpersonal dagen därpå. Hon hade fallit illa, fastnat. "Hon måste ha kämpat", sade assistenten som sparats bort, och som givetvis också mär mycket dåligt.

Vad är egentligen värre än att en människa dör? Att hon dör helt i onödan förstås. Och att det sker till följd av politiska beslut. För hade hon fått ha någon vid sin sida hade det här aldrig skett.

Upsala Nya Tidning © 2016

Charlotta Friberg Chefredaktör, verkställande direktör och ansvarig utgivare
Håkan Holmberg Politisk chefredaktör
Roger Berglund Printchef och sif ansvarig utgivare
Jens Pettersson Onlinechef och sif ansvarig utgivare

Kontakt
Växel 018-478 00 00 E-post: foarmann.etternamn@unt.se
Postadress AB Upsala Nya Tidning, Box 36, 751 03 Upsala
Besöksadress Dragarbrunnsg. 2 (mån-fre 9-17.00)
Kundservice
Prenumerationer 018-478 10 50 prenumera@unt.se
Nyhetstips 018-478 14 35
E-post: 72018@unt.se sms/sms: 72018

Annonsera
Privatannonser 018-478 10 50 (mån-fre kl 8-16.30)
Fax: 018-478 14 75
annonser@unt.se
Företagsannonser 018-478 11 60 (mån-fre kl 8.30-16.30)
Fax: 018-478 14 76
foretagsannons@unt.se
Materialgivning: fardigt@unt.se

Utebliven tidning
Upsala, Tierp, Östhammar och Märsta 018-478 10 20 (mån-fre kl 7-10, sön kl 8-11) Enköpung 018-436 35 74 (mån-fre kl 7-10, lörd kl 7-9 sön stängd) Hälso 010-110 16 60, mån-fre kl 8-11, lörd kl 8-10, sön stängd
Slutsår/Åtkarby 026-54 10 70, mån-fre 7-14, lörd 7-11, sön 9-13
E-post: utebliventidning@unt.se
Mer information: kundservice.unt.se

Redaktionen ansvarar ej för icke beställt material. UNT:s innehåll lagras och sprids elektroniskt. UNT accepterar i princip inte förbehåll mot lagring och/eller spridning.

Tryck: Pressgrannar AB, Upsala, 2016

DEBATT

Redaktörer: Bengt Bendix 031-62 41 37 och Jannika Wasastjerna 031-62 41 38
E-post: debatt@gp.seFölj GP DEBATT
på Twitter @GPDebatt

Assistanskostnaderna. Regeringens jakt på oseriösa anordnare av assistans och hårdare tolkningar av regelverket slår hårt mot de assistansberättigade.

Alla är offer i slaget om assistansen

Arkivbild: JESSICA GOW
SAMMA BEHOV. Direktivet till Försäkringskassan är en hårdare tolkning av regelverket och att man börjat skära ner på antalet beviljade timmar hos vuxna och barn som tidigare konstaterats vara i behov av dem. Utan att regelverket ändrats, skriver Anders Westgerd.

I det pågående kriget mot assistansberättigade agerar regeringen på flera fronter. Att människor riskerar att dö eller få sina liv förstörda tycks man inte bekymra sig för, skriver Anders Westgerd, verksamhetsledare på GIL.

Collateral damage, eller sidoskador som det heter på svenska, är i militär terminologi för skadeverkningar som uppstår oavsiktligt i samband med militär verksamhet. Däribland oskyldiga dösoffer ur civilbefolkningen. En mer cynisk användning av begreppet är som förskönande omskrivning av det pris i oskyldiga liv man anser sig kunna betala för att uppnå ett militärt mål.

Fenomenet med sidoskador kan, i och med regeringens mål att dämpa kostnadsutvecklingen för den personliga assistansen, nu med rätta påstås gälla även inom svensk fördelningspolitik.

Miste sitt liv

I dagarna fick en 55-årig kvinna betala priset för indragen personlig assistans med sitt liv. I samband med att kvinnan sökt mer assistans för att klara sin vardag så slog Försäkringskassan fast att tid skulle sparas in på toalett- och duschbesök, och timmar drogs in. Städpersonal hittade kvinnan död några dagar efter beslutet, på en toalett i ett köpcentrum,

Debattören:

Anders Westgerd
verksamhetsledare på GIL, Göteborgskooperativet för independent living

hängande i en kroppsställning hon inte själv kunnat ta sig ur, med mobil och larmknapp utom räckhåll.

I det pågående kriget mot assistansberättigade agerar regeringen på flera fronter. I spetsen för offensiven står barn-, äldre- och jämställdhetsminister Åsa Regnér (S) i en jakt på oseriösa anordnare av assistans. Hon hänvisar till studier som visar att en del av pengarna som betalas ut för assistans, i vissa fall går till andra saker.

Detta händer man, är skälet till att regeringen gett Försäkringskassan i uppdrag att dämpa kostnaderna. Ett direktiv som lett till hårdare tolkning av regelverket och att man börjat skära ner på antalet beviljade timmar hos vuxna och barn som tidigare konstaterats vara i behov av dem. Utan att regelverket ändrats.

En rökridå?

Är det i själva verket så, att regeringen vill driva igenom massiva besparingar inom assistansen och att jakten på fuskare är den rökridå som krävs för att dämpa opinionen, när en rödgrön regering nu monterar ner en fungerande trygghetsreform?

Utän tillgång till assistans blir det svårare för personer med funktionsnedsättning att få jobb, studera

och röra sig fritt i samhället. Det blir också svårare att ta del i det offentliga samtalet. Att vara en del av demokratin. Är det därför ersättning till jurister pekats ut som en del av "fusket"? De anlitas för att föra assistansberättigades talan i processer mot Försäkringskassan. Man kan tro att regeringen försöker skydda sig mot kritik genom att försvara möjligheterna för folk att försvara sina rättigheter. Visst kostar LSS-reformen mycket pengar, men inte så mycket som många vill göra gällande. 87 procent av assistanssättningen går till löner åt assistenter, hälften går direkt tillbaka till samhället i form av sociala avgifter och skatt. Brukare går potentiellt från bidragsberoende till arbetsliv, personliga assistenter får jobb. Faktum är, en satsning på personlig assistans skulle med lätthet kunna utgöra en av motorerna för ökad sysselsättning och regeringsmålet att ha Europas lägsta arbetslöshet.

Så, hur många fler ska behöva dö eller få sina liv förstörda för att Åsa Regnér vill komma åt ett identifierat antal oseriösa anordnare av assistans? För mig är det uppenbart att det inte längre är ideologi som färgar regeringens politik röd. Det är blod.

Nu är kylan här – vem tar ansvar för de hemlösa?

Är det inte dags att klä vår stad med handskar och medmänsklighet i år? Nyttan är ömsesidig. De hemlösa som i dag sover på stadens parkbänkar slipper frysa. Vi andra slipper skämmas, skriver Daniela Andreoli och Gert Gelotte.

Offentlig efterlysning! Var är Göteborgs tak över huvud garanti?

Vi ser män som bäddar ner sig med täcke och kudd på parkbänkarna i Vasaallén varje kväll, trots att frosten slagit klorna i staden med stort G. Är det inte dags att klä vår stad med handskar och med-

mänsklighet i år? Nyttan är ömsesidig. De slipper frysa. Vi andra slipper skämmas.

Snart kommer julen och det blir åter angeläget att prata om de hemlösa, om de som fryser och om alla de som saknar ett eget hem. Det skall samlas in paket från de rika för att

delas ut till de fattiga, julmaten skall distribueras högt och lågt till de välgörande organisationerna och dagspressen skall publicera färskna listor på var i staden det är öppet under julhelgen för dem som inte har någonstans att ta vägen. Det är bra, men långt ifrån tillräckligt.

Teorier och modeller

Välgörenheten står på barrikaderna när julen står för dörren. Vi undrar vart de människor som lever i hemlöshet skall ta vä-

gen, nu när det bara är den banala kylan som kommit till vår stad?

Det finns en rad modeller och metoder som alla med socialarbetarbakgrund både bevitnat och läst om i skolbänken, modeller som är framgångsrika för vissa individer, men inte för andra. Teorier som stödjer vissa människor, men inte andra.

Med facit i hand leder ofta långsiktiga stödinsatser till strukturella förändringar som också är till det bättre för samhället i stort. Men just nu är dessa insatser helt irrelevanta för männen i allén som sover på parkbänkar av trä när kylan just anlänt.

Så nu frågar vi oss, vem eller vilka av stadens välgörare och ansvariga

kommer att ställa upp portarna till sina fastigheter och verksamheter för de män och kvinnor som fryser i vår stad? Kommer våra politiker att slå sina kloka huvuden ihop och hitta en bra lösning, eller är det kyrkans lokaler som blir den plats där samhällets mest utsatta människor får värma sin kropp och själ?

Svar mottages tacksamt så vi vet vart vi kan hänvisa de båda män som saknar rätt till bistånd enligt socialtjänstlagen en kall oktoberkväll när vi går förbi dem i allén.

Daniela Andreoli
projektledare Göteborgs stift
Gert Gelotte
journalist

Bilaga 5.

Fullständig kodning/innehållsanalys av debattartikel 1, efter kodschema 2

Analys 1: debattartikel 1. Gemensam.

"Hur kan man tro att det händer medicinska mirakel? Hur kan ett hjälpbehov försvinna över en natt?" (Nr:56-59, publicerade 12 oktober i Sydsvenskan)

Innehåll

Texten är en debattartikel skriven av Veronica Hedenmark som är grundare och styrelseordförande i VH assistansgruppen AB. Hon är även grundare av intressegruppen Assistansupproret som syftar till att bevara den personliga assistansens integritet. Man måste ha i åtanke att VH assistansgruppen är ett privat assistansföretag som har ett intresse i att personlig assistans inte minskas. Assistansupproret är en intressegrupp, som hon har grundat. Den finns för att stoppa Försäkringskassans indragningar av assistansersättning, vilket också visar hennes agenda.

Veronica Hedenmark tar upp exempel på personer som blivit ombedda att vänta under ett LSS-ärende som enligt skribenten var akuta. Hon kritiserar socialtjänsten och LSS-handläggare och menar att handläggningstiderna är för långa. Hon menar att det finns kompetensbrist och listar flera åtgärder som ska förkorta dessa och göra livet för de som behöver assistans lättare. Den röda tråden i texten är att hon tycker att tjänstemännen, alltså LSS-handläggarna har för mycket makt och att politikerna borde ta tillbaka makten för att utveckla handikappolitiken.

Texten ligger under vinjetten "opinion" med undervinjetten "aktuella frågor". Bilden är nyhetsmässig och föreställer en bild på Hansa-gallerian. Det finns även en bildtext som handlar om kvinnan som dog på toaletten. Text och bild tar upp en hel sida. Det finns även en bild på skribenten och beskrivning av hennes befattning. Det är en tre-radig, alltså lång, rubrik. Det finns en ingress och texten löper över 5 kolumner.

Skribenten vill övertyga om att LSS-handläggningen måste effektiviseras och bli bättre. Hon försöker även övertyga om att tjänstemännen inte ska ha makten i LSS-frågan, utan att politikerna ska ta sitt ansvar. Skribenten argumenterar för att handläggare måste bli mer kompetenta, att handläggningstiden ska bli kortare, att LSS-handläggarna måste öka sin förståelse för personer med funktionshinder samt att politikerna ska ha mer makt än tjänstemännen. Hon argumenterar emot hur Försäkringskassan, socialtjänsten och LSS-handläggarna arbetar samt hur pengarna fördelas. Veronica Hedenmark använder ett exempel på när handläggningen inte har fungerat. Det tydligaste argumentet som framförs om att handläggningstiden kan bli snabbare är att domstolar klarar handläggningstiden på en vecka med mål som inte kan vänta. Skribenten drar slutsatsen att kommunen och Försäkringskassan också borde klara av en handläggning på den tiden. Hon argumenterar för att politikerna ska återta makten från tjänstemännen, med argumentet att det är politikerna som ska föra handikappolitikens utveckling framåt. Skribenten använder sig främst av påståenden i sin argumentation, till exempel att hon anser att kommunerna betalar dyra konsulter, att det finns

en kompetensbrist, att LSS-ärenden ligger “som tickande bomber”, vilket blir indirekta argument för att styrka sin tes.

Skribenten presenterar sina lösningar som fyra punkter, 1, att åtgärda den “allvarliga” kompetensbristen som finns hos handläggare, 2, att göra handläggningen mer effektiv och korta handläggningen, 3, använd konsulternas utbildningspengar till “verklig” utbildning för att handläggarna ska få ökad förståelse för personer med funktionshinder, 4, att politikerna ska ta tillbaka makten från tjänstemännen.

Skribenten försöker övertyga läsaren genom att använda påståenden om hur LSS-situationen ser ut och visa lösningar som finns på problemen som hon menar finns. Hon visar problemen med hjälp av två konkreta exempel på när handläggningen inte har fungerat som den ska, enligt skribenten. I det första fallet tar handläggningen lång tid samt att personen hänvisas mellan olika instanser. Det andra fallet handlar om kvinnan som dog på toaletten i Malmö, som skribenten menar visar på trenden hos Försäkringskassan och kommunerna att dra in eller neka beslut om personlig assistans.

Hon använder både ethos, pathos och logos. Eftersom det står att skribenten är grundare och styrelseordförande i en assistansgrupp förstår man att hon är insatt i frågan och hon inger förtroende. Redan vid första exemplet, om en pappa som har nått bristningsgränsen och inte sovit en hel natt på flera år på grund av sitt barns funktionshinder, använder skribenten de tre retoriska delarna. Hennes trovärdighet (ethos) stärks direkt i och med att det är hon som försöker hjälpa pappan i det första exemplet. Känslorna väcks (pathos) för att man kan sätta sig in i fallet och känna empati. Hon talar till förnuftet (logos) och får läsaren själv att förstå att pappans situation är ohållbar och måste förändras. I andra exemplet med kvinnan som avled på toaletten talar hon främst till förnuftet. Händelsen beskrivs väldigt kort och konkret och kopplas direkt ihop med att det görs neddragningar inom personlig assistans. Hon vill visa för läsaren att neddragningarna är ologiska.

Eftersom skribenten inger förtroende inom assistansfrågan litar läsaren på hennes påståenden om hur det visar sig i frågan, till exempel om att handläggare inte handlägger i tid och att vissa kommuner vägrar följa domslut gällande personlig assistans. Det står inga källor till påståendena, men hon i sig fungerar som en källa eftersom hon är auktoritär i ämnet. Hennes påståenden blir logiska och trovärdiga i och med att hon i sin position är insatt i ämnet. Överlag använder hon påståenden som främst syftar till läsarens förnuft. När hon ställer två retoriska frågor: “Men hur kan man tro att det händer medicinska mirakler? Hur kan ett hjälpbehov försvinna över en natt?” talar hon både till läsarens förnuft och känslor.

Tematisk struktur

I rubriken väcks ett intresse snarare än att man får veta vad texten faktiskt handlar om. Man kan förstå vilket område texten behandlar, med orden “hjälpbehov” och “medicinska” i rubriken. De för tankarna till vård och omsorg. Huvudtemat i texten kommer fram i ingressen, att man måste kunna förvänta sig mer av politikerna, för de har makten över handikappolitiken och ska inte överlämna makten till tjänstemännen. I texten kommer först

exempel, sedan påståenden och därefter lösningar och argument. De båda exemplen kan ses som sekundära händelser, då de är små berättelser i sig som kopplas till argumentationen och huvudtesen. Att Försäkringskassan har fått direktiv från regeringen att minska kostnaden för personlig assistans är en sekundär händelse, som också är kopplat till ämnet.

De två exemplen med pappan och kvinnan representerar mikro i texten. Framför allt kvinnan som dog på toaletten visar på ett mikroperspektiv, då hon även har en lokal koppling och kopplas till orten Vellinge upprepade gånger. Makroperspektivet ges genom att skribenten lyfter kvinnans död till att bli en händelse som "kunde hänt var som helst i landet" och menar att Sveriges politiker behöver föra handikappolitiken framåt. Syftet med texten är att övertyga om att politikerna bör ta tillbaka makten från tjänstemännen, mer specifikt de tjänstemän som arbetar med assistans-frågor.

Schematisk struktur

I rubriken förmedlas två stora frågor som talar till logiken och förnuftet, kopplade till ämnet. Ingressen börjar med en aktuell händelse, om kvinnan som dog på en toalett i Malmö, och därefter förmedlas huvudtesen samt att skribenten presenteras. I ingressen förmedlas aktualitet samt frågans och ämnets tyngd.

De aktörer som omnämns i texten är pappan och hans barn med funktionshinder samt kvinnan som dog på toaletten. En specifik LSS-handläggare, alla handläggare, Socialtjänsten, kommunen, Försäkringskassan, politikerna och tjänstemän, domstolar, konsulter. Skribenten själv är också en aktör. Pappan, barnet och kvinnan representerar privatpersoner och fall av LSS-handläggning. De andra aktörerna representerar de olika myndigheterna, arbetsplatserna och kommuner. Skribenten representerar sig själv i sin yrkesroll, inte som privatperson. Pappan, barnet med funktionshinder och kvinnan som avled på toaletten används som exempel på offer för den, enligt skribenten, långa och felaktiga handläggningen. Tjänstemännen som arbetar på Försäkringskassan, socialstyrelsen och kommunen, beskrivs som några som måste öka sin kompetens, som inte gör sitt jobb så snabbt och några som inte handlar rätt. Det står inget positivt om dem utan framställningen är endast negativ. Politikerna framställs som några som borde ha makt men inte har det. De har gett bort sin makt till tjänstemännen men makten kan tas tillbaka. Om de tar tillbaka makten kan problemen lösas, enligt skribenten.

Skribenten har rollen som mellanhand mellan tjänstemän och offer. Hon är även expert på området och antas vara kompetent. Hon har makten att välja vilket synsätt och perspektiv som ska förmedlas. Veronica Hedenmark framställer det som att tjänstemännen har all makt i frågan, men inte borde ha den. Hon anser att politikerna borde ta tillbaka den. "Offren" är maktlösa.

Skribenten beskriver ingen specifik historisk bakgrund till tesen, läsaren får inte veta varför, när och hur tjänstemännen fick makten. Det som har lett fram till hennes åsikt är delvis de två exemplen med privatpersoner, samt regeringens beslut om minskade kostnader inom assistansen.

Verkan i texten är att LSS-handläggningen felbedöms och tar lång tid, orsaken ligger i kompetensbrist, ineffektiv handläggning, pengarna läggs på fel saker och att politikerna måste ta tillbaka makten enligt skribenten. Konsekvensen blir de två fallen som hon beskriver. Argumenten som finns i texten, riktas till någon som har makten att förändra. Det är oklart exakt vem/vad det riktas mot. Är det läsaren som har makten? Eller politikerna? Det finns ingen utpekad som argumenten är till för. Hon skriver att “politikerna måste ta makten” från tjänstemännen men det framgår inte vem som bör se till att det händer.

Detaljerad analys av texten

Kvinnan som avled på en toalett och själva händelsen, förekommer i bildtext, ingress och en gång i brödtexten. I bildtexten får man veta att en funktionshindrad kvinna från Vellinge dog på en toalett på Hansagallerian i Malmö, alltså viss bakgrund och var dödsfallet inträffade. Skribenten kopplar det till att man ska kunna förvänta sig mer av politikerna. Ingressen tillägger att det hände förra helgen. I brödtexten får vi veta att hon dog ensam och vi får veta att Försäkringskassan några dagar före händelsen tagit beslut om minskad assistans. Hennes hemkommun omnämns som en av många svenska kommuner där LSS-ärenden ligger som “tickande bomber”. Bakgrunden kring händelsen finns i de olika textdelarna och det krävs inga tidigare förkunskaper om händelsen. För att få hela bilden av händelsen krävs dock att man läser alla tre delar. Någoting som förutsätts är att läsaren vet var Vellinge ligger, vilket vi kopplar till att texten är publicerad i en tidning som finns i närområdet.

De ordval som används för att beskriva kvinnan är: kvinna, funktionshindrad, från Vellinge. Kvinnan och hennes död används som ett fall som leder fram till argumentationen. Hon används i texten främst för att skapa aktualitet. Hon används dels i den stora dragarbilden som visar platsen hon dog på, men även i bildtexten och hon är den första som nämns i ingressen. Däremot får hon ytterst lite plats i brödtexten. Hon framställs som ett offer för de indragna assistanstimmarna. Hennes livssituation beskrivs som att hon är funktionshindrad och är från Vellinge. Hon dog “ensam på en toalett”. Mer får vi inte veta, förutom att det hade att göra med hennes minskade assistans, enligt skribenten.

Händelsen används som ett av två exempel som ska visa på att handläggningstiden är för lång och besluten om assistans felaktiga. Direkt efter informationen om kvinnan kopplas hon till Vellinge kommun och indirekt till handläggare som inte handlägger i tid samt kommuner som vägrar följa domslut. Något som vi inte vet har någon koppling till hennes enskilda fall. I texten står att kvinnan har ett funktionshinder, men ingen mer ingående beskrivning i vad för vilken variation hon hade. Vi får veta att hon behövde assistans, men inte vilken typ av assistans eller hur mycket.